דבר

יום שלישי, ד' בכסלו תשמ"ז, 9 בדצמבר 1986 ● גליון 18985

היום 14 עמודים ● המחיר 75 אג', באילת 65 אג'

היום בדבר

- לא העילה – ההצטברות/דני רובינשטיין
- כן פאריס בוערת/ גדעון קרץ
- כולם לרעננה/שלמה גינוסר
- עדיין בצלה של ונציה/שלמה שפיר
- שור בדישו/אהרן גבע
- בורסה; כלכלה (עמ' 4–5); ספורט (עמ' 6)

למכירה או להשכרה!
ציוד הרמה ומתקנים לעבודה בגובה

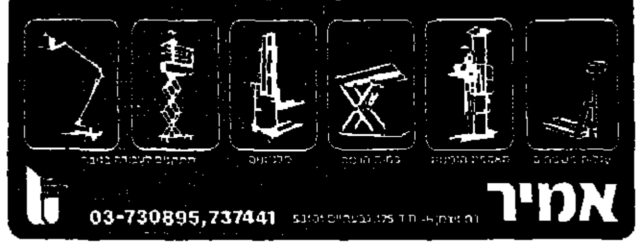

אמיר 03-730895,737441

מעמד הביניים יהיה הנפגע העיקרי מתוכנית האוצר: צמיחה בכל מחיר

עיקרי התוכנית: ליברליזאציה של המשק ● ביטול ההעדפות לענפים ולקבוצות של עובדים ● קיצוץ התקציב ב־500־800 מיליון ש"ח ● הקטנת מס־ההכנסה ב־30 אחוז וקביעת תיקרה של 45 אחוז למס השולי ● התעשיינים נגד: גוברים הקולות התובעים פיחות ● הצריכה והיבוא יגדלו ע"ח הרזרבות

מאת שלמה קרמר, סופר הכלכלי של "דבר" בירושלים

להשיג צמיחה על־ידי ליברליזאציה של המשק – זוהי המגמה המרכזית של התוכנית הכלכלית החדשה, שאותה מגבה שר האוצר משה נסים "למבורי" לשרים. על־פי הערכת כלכלנים באוצר, ייהנו מן התוכניות החברות במשק והעשירונים העליונים של הציבור. העשירונים הנתמכים יהיו מוגנים על־ידי מערכי הפיצוי הקיימים והתיקונים שיוכנסו בהם – כך שבגבול ישאו בעיקר העשירונים האמצעיים – "מעמד הביניים". שר האוצר רוצה להציג את תוכניתו כבר בישיבת הממשלה ביום א' הקרוב, אך ספק אם הדבר ייצא אל הפועל בשל ההתנגדות לתוכנית הקיימת בחוגים שונים.

על פי עקרונות התוכנית החדשה יש להביא לגידול בתוצר בכל דרך, גם על־ידי גידול בצריכה הפרטית וביבוא להתעלם לחלוטין מיתרונות מסורתיים של ענפי התעשייה, החקלאות והתיירות: להניח לכוחות השוק לקבוע את כיווני ההתפתחות של המשק והענפים השונים הפועלים בו: לבטל העדפות או "קנסות" על ענפים ו/או קבוצות עובדים: לצמצם העדפות במחירים של גורמי ייצור, ולפתוח את השוק הישראלי לתחרות בשווקים הבינלאומיים.

כהתאמה, מציע שר האוצר לצמצם את מס ההכנסה בכ־30 אחוז, תוך כדי ביטול העדפות הקיימות בפטורים בהיקף של 1.2 – 1.5 מיליארד ש"ח. ליצור אחידות במס בין חברות, שותפויות ועצמאים בכל הענפים ולקבוע תקרה של 45 אחוז מס שולי. עוד הוא מציע לצמצם את הפער במס מעסיקים שבין ענפי השירותים והתעשייה על־ידי הפחתת המס למעסיקים בשירותים ל־4 אחוזים (במקום 7 אחוזים כיום): להקטין את הפערים במחירי

(המשך בעמ' 2)

הגידול בגרעון מחזק הלחץ לצעד משמעותי למען היצוא

מאת שלמה קרמר, סופר הכלכלי של "דבר" בירושלים

בעקבות הנתונים החדשים על גידול תמיד בגרעון המסחרי של ישראל (ב־22 אחוז), מתחזקים הלחצים במשרדים הכלכליים לבצע "צעד משמעותי" (פיחות) לעידוד היצוא.

הלוחצים באים בעיקר מחוגי התעשיינים, התובעים הפחתת עלויות העבודה והגדלת התמריצים ליצוא. בבנק ישראל ובאוצר יש הסתייגות נמרצת לאפשרות של הגדלת התמריצים ליצוא, צעד העומד, לדעתם, בסתירה להסכם הסחר החופשי עם ארה"ב.

על־פי ההערכות, יתחזקו בימים הקרובים, בדיונים על התוכנית הכלכלית החדשה, קולותיהם של אלה התובעים "פיחות נקי" של 5 – 7 אחוזים. לדעתם, יש להגיע להבנה עם ההסתדרות על ביצוע פיחות נקי, דהיינו: פיחות אשר יעקר מהמשך השכר, מחשש שמתן פיצוי לשכירים יחזיר את התהליך האינפלאציוני.

משבע להעיד אמת – מזכיר המדינה האמריקאי ג'ורג' שולץ לפני ועדת החקירה. (צילום: א.פ)

מקפארליין אישר בעדותו:
המשלוחים מישראל לאיראן בקיץ 85 באישור הבית הלבן

מאת אמנון דנקנר, סופר "דבר" בארה"ב

וואשינגטון, (מיוחד ל"דבר"). – בעדות שמסר אמש בפני ועדת החוץ של בית הנבחרים בוושינגטון אישר רוברט מקפרליין, מי שהיה היועץ לבטחון לאומי בבית הלבן, את טענת ישראל כי המשלוחים ששלחה לאיראן בקיץ 1985 נעשו באישור הבית הלבן.

(המשך בעמ' 2)

שולץ בעדותו בוועדה:
השגריר בביירות פעל מאחורי גבי
סירב לחשוף תפקיד ישראל במו"מ

מאת אמנון דנקנר, סופר "דבר" בארה"ב

מזכיר המדינה האמריקאי ג'ורג' שולץ סירב אתמול למסור פרטים על תפקידה של ישראל במגעים עם איראן, כשהעיד בפני ועדת החוץ של בית הנבחרים בוושינגטון. הוא אמר כי אינו מוכן לפרט באשר למעורבותן של מדינות אחרות בעדות שמסר בדלתיים פתוחות, וכי יהיה מוכן להשיב בעניינים אלה במועד מאוחר יותר בדלתיים סגורות.

הפרט החדש היחיד בעדותו של שולץ היה גילוי על פעילות חשאית של שגריר ארה"ב בביירות ג'ון קאלי, החל באוגוסט השנה, מאחורי גבה של מחלקת המדינה, ומאחורי גבו של שולץ. מזכיר המדינה אמר כי בשבוע שעבר הוציא הוראה לכל נציגויות ארה"ב בעולם להעביר למחלקת המדינה כל חומר שברשותן הנוגע לפרשה האיראנית ולפרשה של העברת הכספים ל"קונטראס". במענה לפנייה זו התקבל שדר משגריר ארה"ב בביירות ג'ון קאלי, שבו מסר השגריר כי ניהל מגעים חשאיים עם רוברט מקפרליין בחודש אוגוסט בביירות, ובחודש

(המשך בעמ' 2)

שמיר: כשלון העסקה מנע שחרור הישראלים בלבנון
פרס: אין היבט ישראלי שיש לחקרו

מאת שלמה גינוסר, יוסי מלמן ואמיר רוזנבליט, סופרי "דבר"

ראש הממשלה יצחק שמיר אמר אתמול כי שחרור השבויים הישראלים בלבנון היה חלק מהעיסקה האמריקאית־איראנית־ישראלית, ומכיוון שעיסקה זאת לא יצאה אל הפועל נכשל גם שחרורם. ראש הממשלה הופיע אמש בפני סיעת הליכוד בכנסת.

בקשר לפרשת אספקת הנשק לאיראן אמר שמיר: "היינו יכולים להיות על האולימפוס, מנותקים, נייטרלים ואדישים, אך עלינו לחיות את חיי האיזור, לרכוש ידידים, לעבוד עם ידידים ולשתף פעולה כאשר צומחת מזה תועלת לאינטרסים של ישראל".

שמיר אמר כי מצפונו כמדינה נקי בהחלט בפרשה זאת, שהיא תוצאה של הדלפות אשר אלמלא התרחשו היו יכולים להיות הישגים שהכל היו גומרים עליהם את ההלל.

ראש הממשלה הביע דאגה נוכח המתרחש בארה"ב: "היינו רוצים שהיא תתגבר על העניין במהירה ותוכל למלא את תפקידה כמנהיגת העולם החופשי", אמר. ראש הממשלה יצחק שמיר שב ואמר אמש כי לא היה שום קשר בין ישראל ל"קונטראס" בניקראגואה, ועל כן ברור גם כי ישראל לא סיפקה להם נשק.

בפגישה שהתקיימה אמש עם שני הסנאטורים הדמוקרטיים, קרל לוין וג'ף בינגמן הדגיש ראש הממשלה כי ישראל לא מכרה נשק ל"קונטראס" "משום שמדיניותה היא למכור נשק רק למדינות ולא לארגונים". לדברי שמיר איש מאנשינו שהיו קשורים לאספקת הנשק לאיראן לא ידע על הקשר בין ארה"ב ל"קונטראס".

ראש הממשלה יצחק שמיר, שגם הוא נכח באזכרה לבן־גוריון אמר לעיתונאים בהתייחסו לפרשת אספקת הנשק לאיראן כי "בפרשה זו אין מאשימים את ישראל. בשלב זה לא קיבלנו פניה רשמית מארה"ב לתישאול פקידים בכירים, אך אם נקבל בקשה כזו נסייע לאמריקאים", אמר אתמול שמיר לעיתונאים בעת טקס האזכרה לבן־גוריון בשדה־בוקר.

בתשובה לשאלה האם העבירה ארה"ב בקשה לחקור פקידים בכירים בישראל הקשורים לעיסקת הנשק עם איראן, אמר אתמול שר הבטחון, יצחק רבין: "ברגע שנקבל בקשה כזו, העניין יועבר להחלטת הממשלה". ראש הממשלה שמיר אמר כי

(המשך בעמ' 2)

עוצר ברמאללה. (צילום: רחמים ישראלי)

ילד נהרג בשכם ו־10 נפצעו ביום הפגנות סוער בשטחים

מאת דני רובינשטיין ויקיר צור, סופרי "דבר"

ילד בן 12 משכם נהרג ועשרה צעירים ערבים נפצעו מירי של כוחות הבטחון בעוד יום סוער שלה הפגנות ושביתות בגדה המערבית וברצועת עזה.

בעשרות מקומות הפגינו תלמידי בתי־ספר תיכוניים הפגנות אלימות והתנגשו עם כוחות צה"ל שהפעילו נגדם גאז מדמיע, ירי והטלות עוצר.

כוחות הבטחון חקרו אמש את התקרית במחנה הפליטים בלאטה ליד שכם, שבעקבותיה הובא אחר הצהרים לבית החולים רפידיה הילד ראמאן אבו־זיתון שנהרג מפגיעת כדור בראשו. עוד ארבעה צעירים בגילאי 14 עד 22 נפצעו בהתנגשות בין צה"ל למפגינים במחנה בלאטה. מקורות בשכם מסרו אתמול לסופר "דבר" כי התקרית במחנה החלה סמוך לשעות הצהרים; כאשר במחנה, שהיה נתון בעוצר, התארגנה הפגנה המונית במתכונת של לוויה סמלית לנער בן ה־14 מהמחנה, שנהרג ביום ו' האחרון. המפגינים נשאו דגלי פלשתין ותמונות של ערפאת. כוחות הבטחון ניסו שעה ארוכה לפזרם, והשתמשו בגאז מדמיע ואף בירי מנשק חם.

צה"ל הפעיל כוח רב גם בפיזור מפגינים ברמאללה ואל־בירה. שני צעירים נפצעו באיזור זה בהתנגשות עם כוחות הבטחון. על מרכזי שתי הערים הוטל עוצר שהוסר לפנות ערב. בכביש רמאללה־שכם, ליד הכפר סינג'יל, ניסו מפגינים לחסום את הכביש ויידו אבנים. חייל צה"ל נפצע קל. ומאש החייל נפצע ברגליו צעיר בסנג'יל. פצוע נוסף היה מצפון לרמאללה ליד מחנה הפליטים ג'לזון, שגם שם היה ניסיון לחסום את הכביש הראשי.

נמצא מת

הפגנות ושביתות מסחר היו אתמול בכל איזור מזרח ירושלים. במכללת אבודיס היתה הפגנה שפוזרה בכוח. שני סטודנטים נפצעו מיריות ואושפזו בבית־החולים "אל־מקאסד". מאבודיס נמסר אמש כי צעיר בן 30 בשם אחמד אל־קלתה נמצא מת בביתו. נסיבות מותו לא ברורות, ויתכן שנפגע בהתנגשויות עם הצבא.

במכללת "אל־אומה" בצפון מזרח־ירושלים היתה הפגנה אלימה של סטודנטים. היא פוזרה בגאז מדמיע ובירויות באוויר. הפגנה דומה היתה גם בבית־הספר לבנות "אל־מאמוניה" במזרח ירושלים. היא פוזרה בגאז מדמיע.

בנפת בית־לחם, בבית־סחור ליד מחנה א־דהיישה באל־חאדר ובאל־ערוב (ליד גוש עציון) היו הפגנות גדולות של תלמידי תיכון שידו אבנים על חיילי צה"ל, הבעירו צמיגים וניסו לחסום את צירי התנועה. על מחנה אל־ערוב הוטל עוצר.

ליד ברכות־שלמה הותקף באבנים אוטובוס תיירים. במזרח ירושלים נתפס נער בן 15 שיידה אבנים על רכב ליד הכפר סלוואן.

הפגנות ברצועה

הפגנות ושביתות מסחר היו גם ברצועת עזה. תלמידי בתי־הספר התיכוניים "פלשתין" ו"יפו" הפגינו במרכז עזה ופוזרו בגאז מדמיע ובירי באוויר. הפגנה היתה גם במחנה הפליטים הגדול ג'באליה. צעירים התנגשו עם כוחות הבטחון גם במרכז רפיח ברחוב הרצועה.

צה"ל הודיע אתמול עוד כוחות ליהודה ושומרון נוכח המשך המהומות. ראש המנהל האזרחי תא"ל אפרים סנה הודיע אמש על סגירה של הקאמפוס הישן של אוניברסיטת ביר־זית עד אחרי חופשת חג המולד.

סופר "דבר" מציין כי רק חלק קטן מתלמידי ביר־זית לומדים בקאמפוס הישן וכאשר "ירגעו הרוחות תוכל למעשה המכללה להתפקד כרגיל חרף צו הסגירה החלקי".

קבוצה מאנשי מפלגת העבודה בירושלים בראשותו של חבר המרכז אריה הס שלחה אתמול מכתב לראש הממשלה ובו הצעה להקים ועדת שרים לענייני השטחים שתבחן אופציות לפעולה בעתיד באזורים אלה.

מסוקי ארה"ב מובילים חיילי צבא הונדוראס לעזרתם של הקונטראס

הונדוראס (רויטר).– מסוקים אמריקאיים הובילו מאות חיילים של צבא הונדוראס לקרבת הגבול עם ניקראגואה, שם הם מנהלים קרבות עם חיילי צבא ניקראגואה, אשר חצו את הגבול לשטח הונדוראס ברדפם אחר אנשי מחתרת ה"קונטראס".

דובר שגרירות ארה"ב בהונדוראס אמר אתמול, כי הדבר נעשה לבקשת נשיא הונדוראס חוסה אסקונה. "בשלב זה אנו רק מסייעים בהסעה וממלאים את החסר בחיל־האוויר של הונדוראס", הוא אמר. אתמול אישר גם הסטייט דפרטמנט את דבר העברת החיילים, אך הוא הכחיש כל מעורבות של חיילים אמריקאים בקרבות. בהודעת הסטייט דפרטמנט הוכחשה גם טענת ניקראגואה, כי מפציצים אמריקאים הטילו פצצות על שני שיים בקרבת הגבול, בשטח הונדוראס.

זוהי הפעם השנייה השנה שממשל רייגן מושיט סיוע מעין זה להונדוראס. במארס השנה הסיעו מסוקים אמריקאים כ־700 חיילים לקרבת הגבול כדי לתגבר את לוחמי ה"קונטראס" שהותקפו על־ידי חיילי צבא ניקראגואה. באותה העת הממשל אף העביר 20 מיליון דולר להונדוראס כסיוע חירום.

אתמול סיפרו תושבי עיירת הגבול קפירה, כי מפציצים של חיל האוויר של הונדוראס הפציצו את עיירתם במסגרת פעולות צבא הונדוראס להדיפת הפולשים מניקראגואה. אחד התושבים סיפר כי המטוסים הטילו כשמונה פצצות, "כמה מהן ממש באמצע העיירה". לדבריו נמלטו כל התושבים מן הסביבה.

העיירה קפירה מרוחקת כ־140 ק"מ מן הבירה טגוסיגאלפה. לדברי התושבים הפציצו המטוסים, בנוסף על העיירה קפירה, גם כפרים נוספים בסביבה, אשר בהם שהים חיילי צבא ניקראגואה. אתמול לא ניתן היה להשיג מידע מדוייק על היקף הנזקים שגרמה ההפצצה, שכן מרבית התושבים נמלטו מיד עם תחילתה אל העיירה הסמוכה

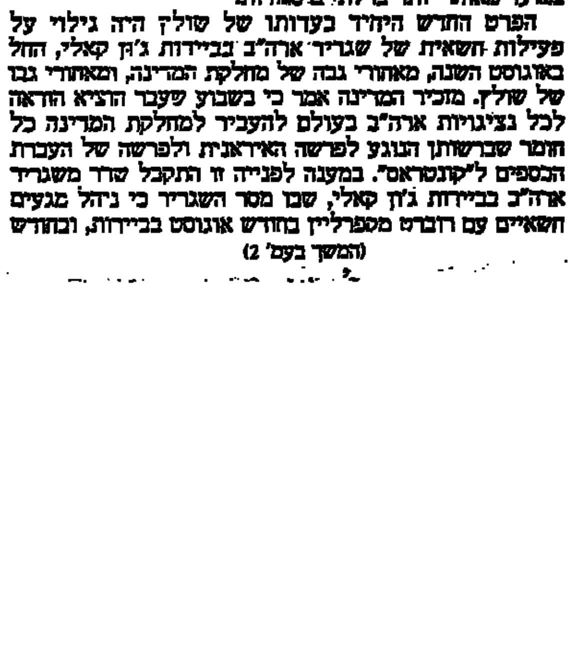

האם התקנאו הסטודנטים בירושלים בעמיתיהם בפאריס, או שהמסיכות רק מגינות עליהם מפני הקור (צילום: יצחק הררי)

שביתת שבת בקאמפוס הר הצופים בירושלים

מאת יעל ארטוני, סופרת "דבר" בירושלים

הסטודנטים מקבוצות השמאל באוניברסיטה העברית בירושלים קיימו אתמול שביתת שבת בת חצי שעה במחאה על מעצרם של שני סטודנטים ערבים בעקבות ההפגנה הסוערת שהתקיימה שלשום ובמחאה על כך שהשלטונות האוניברסיטה אפשרו למשטרה להיכנס לקאמפוס במהלך ההפגנה.

הסטודנטים הערבים נעצרו בחשד שהיו בין מארגני ההפגנה. הם נחקרו ושוחררו.

על אף חששות הנהלת האוניברסיטה, עברה אתמול ההפגנה ללא תקריות מיוחדות, והמשטרה, שהועמדה בכוננות, לא התערבה. כ־500 סטודנטים התכנסו ברחבת מרכז הסטודנט שבקאמפוס הר־הצופים, והדוברים ביקשו כי ישמרו על השקט. דוברי המפגינים קראו לאוניברסיטה לגנות את השימוש בגאז מדמיע לפיזור המפגינים שלשום.

סגן נשיא האוניברסיטה פרופ' פנחס זוסמן, אמר אתמול ל"דבר", כי הנהלת האוניברסיטה הידברה עם תאי הסטודנטים, במטרה להרגיע את הרוחות.

המנהל בחב' גניש דוד אפל נעצר על שוחד לחוקר המס

מאת נתן רועי, סופר "דבר" לענייני משטרה

היחידה הארצית לחקירות הונאה במטה הארצי, עצרה שלשום את דוד אפל, פעיל מרכזי בתנועת חירות סניף תל־אביב, מנהל בחברות הבניה של הקבלן שלום גניש, בחשד למתן שוחד לגבל אייזנברג, חוקר מס לשעבר, שנעצר ביום ד' האחרון לחמישה ימים בחשד לקבלת שוחד.

חקירתו של אפל נסבה על קשרים בינו ובין חוקר המס אייזנברג בין השנים 1981 עד 1986. המשטרה חושדת כי אייזנברג העביר מידע פנימי על חקירות שניהלה מחלקת החקירות של מס ההכנסה לאפל ולגניש תמורת חופשת־שוחד בבית־מלון בים המלח לו ולרעייתו.

לסופר "דבר" לענייני משטרה נודע כי בכוונת המשטרה לחקור את גניש השוהה בימים אלה בחו"ל. נגד גניש תלוי ועומד תיק על עבירות מיסוי. הוא יצא לחו"ל בהסדר עם פרקליט המחוז, לאחר שהשאיר ערבות גבוהה.

תחילת הפרשה במכתב אנונימי ששוגר למחלקת החקירות של מס ההכנסה לפני כשנה, (הכתב פורסם ב"דבר") ולפיו קיבל אייזנברג את חופשת השוחד.

אפל יובא היום בפני שופט שלום בתל־אביב, ומחר יובא אייזנברג עם תום ימי המעצר שנפסקו לו.

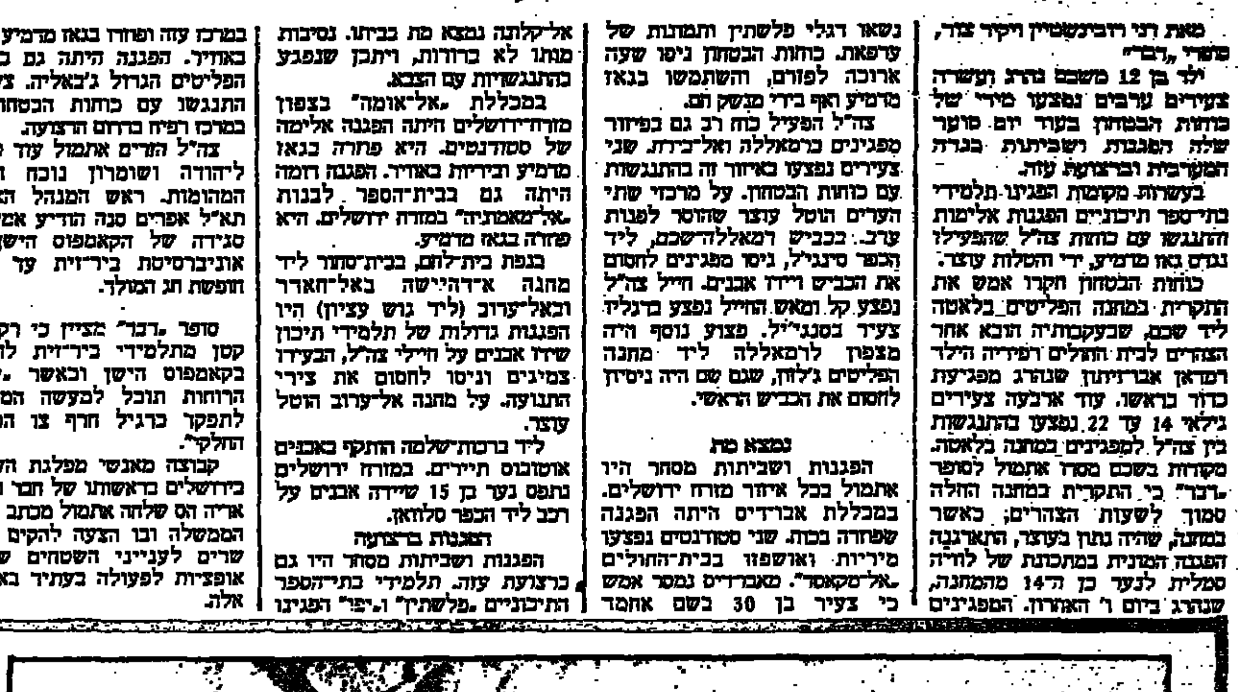

טקס האזכרה הממלכתי ליד קברו של דוד בן־גוריון בשדה בוקר. (צילום: ברק)

טקס ממלכתי בשדה־בוקר ב־13 שנה למות בן־גוריון ו־100 שנה להולדתו

מאת אמיר רוזנבליט, סופר "דבר"

"אני מודה כי חש אני מבוכה ואפילו בושה לבוא לכאן שנה שנה ולדעת כי עוד לא עשינו דבר למען פיתוח הנגב ואנו פוטרים את עצמנו בציטטות ובהערכות ללא מעשים", אמר אתמול סגן ראש הממשלה ושר החינוך והתרבות יצחק נבון בדברי ההספד שנשא בשם הממשלה על אחוזת הקבר של דוד בן־גוריון במדרשת שדה בוקר, במלאת 13 שנה למותו.

טקס האזכרה הממלכתי לדוד ופולה בן־גוריון, שאורגן על־ידי מרכז ההסברה נשא השנה צביון מיוחד לרגל מלאת 100 להולדתו של בן־גוריון. מן הטקס נעדרו כל שרי הליכוד, אך ראש הממשלה יצחק שמיר נכח במקום, ועמו נשיא המדינה חיים הרצוג, יו"ר הכנסת שלמה הלל, ממלא־מקום ראש הממשלה שמעון פרס, מזכיר ההסתדרות ישראל קיסר, נציגי

(המשך בעמ' 2)

ב.ג. היה בא ברגל

סגן שר החקלאות, אברהם כץ־עוז מתח אתמול ביקורת על העובדה שכל צמרת המדינה הגיעה למדרשת שדה־בוקר בטיסה כדי להשתתף בטקס האזכרה לבן־גוריון.

"הבאת שרי הממשלה, נשיא המדינה והמכובדים לשדה בוקר במסוק ובמטוס לא היתה בין כוונותיו האמיתיות של בן־גוריון, אשר ביקש להיקבר במקום זה. הוא התכוון שיבואו למקום ברגל או ברכב, ולא ימריאו ממעל וישקיפו על הנגב מהשמים. את הנגב צריך לחרוש ברגל ולא לשאוף אוויר ממעוף הציפור", דברי כץ־עוז.

חברי פורום המטה הכללי קיימו אתמול את ישיבתם השבועית בשדה־בוקר. בתמונה: אלופי המטכ"ל מצדיעים ליד קבר בן־גוריון (צילום: דובר צה"ל)

הפרקליטות מסתייגת מייצוג שריר; לא תתנגד היום להמשך מעצר נקש

התצהיר הצרפתי קובע כי זה 15 שנה לא נרצח אסיר בכלא צרפתי

מאת טובה צימוקי, סופרת "דבר" בירושלים

כתיחות התסמנה אתמול בצמרת משרד המשפטים לאחר שאנשי פרקליטות המדינה מהססים לייצג את שר המשפטים אברהם שריר בבג"צ נקש בנושא ההסגרה.

הבוקר אמור שר המשפטים שריר לקבל מכתב משר המשפטים הצרפתי התובע את הסגרתו של נקש, וכן ייערך דיון בעניין המשך מעצרו של נקש עד לבירור הבג"צ בנושא ההסגרה. נודע, כי הפרקליטות תודיע שאינה מתנגדת להמשך המעצר. בכך חוסך לעצמו השר שריר סיכון של פסיקה נגדו, אם כי בעניין עיקרו טכני.

המאבק העיקרי המתנהל היום במשרד המשפטים הוא בקשר לבג"צ ההסגרה. היועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש הודיע כי ייצג את השר, אך עובדי פרקליטות המדינה הביעו הסתייגותם מייצוגו וטענו כי לאחר חוות הדעת המפורסמת של היועץ חריש, שדחה לבקשה את כל ההיבטים המשפטיים, המדיניים וההומניטריים שלכאורה הובעו בהחלטת השר, ולאור חוות דעת דומה של פרקליט המדינה יונה בלטמן, הם חוששים מהפסד בבג"צ.

על־פי הידוע יהיה הדיון בבג"צ ההסגרה, שיתקיים ב־22 בדצמבר בירושלים, בעל מעמד של פסק־דין עקרוני. חמישה שופטים עליונים ישבו בהרכב. אתמול נודע כי בתצהיר שיוגש הבוקר על־ידי פרקליטו של נקש, עו"ד רונלד רוס, הוא יטען כי שר המשפטים לשעבר יצחק מודעי הצהיר בפניו מספר פעמים כי החליט שלא להסגיר את נקש לצרפת, שכן התרשם כי אכן כנופית ערבים תחסל אותו.

נודע כי התצהיר שיוגש על־ידי הקונסוליה הצרפתית בירושלים יאמר כי מזה 15 שנה לא נרצח אסיר בכלא הצרפתי.

צור: הממשלה קילקלה

יוסי ליברוביץ, סופר "דבר" בגליל המערבי מוסר:

"אני סומך על השופטים שיתקנו את מה שהממשלה קילקלה. הממשלה שוב לא מילאה אחר יעודה ולכן אני מאוכזב מתיפקודה. בתקופה האחרונה אימצה הממשלה נוהג פסול, לפיו היא חושטת מקיום דיון בסוגיות עקרוניות ומעבירה את ההכרעה לבג"צ. כך קרה בעניין השב"כ, בעניין הגיור של שושנה מילר, ועכשיו בעניין הסגרתו של הפושע ויליאם נקש. בעצם בית המשפט הוא זה שהפך למגן הדמוקרטיה במקום הממשלה".

דברים אלה אמר אתמול שר הקליטה והעליה יעקב צור בשיחה עם סופר "דבר" במהלך ביקור שערך בישובי הגליל המערבי.

בהרצאה שנשא השר בפני תלמידים בבית־הספר האזורי סולם־צור הוא אמר: "לא יכול להיות עיוות נורא מפירוש חוק השבות כאילו כוונת המחוקק היתה שיש חוק בישראל שהוא טוב רק ליהודים, עד כדי כך שישמש מקלט לפושעים אפילו הם יהודים. אין מצב אבסורדי מזה שבשבוע אחד רצו מצד אחד למנוע משושנה מילר לקבל את מעמדה כיהודיה ומצד שני להעניק מקלט לפושע נקש בזכות היותו יהודי".

באשר להתבטאותו של שר הפנים, כי צריך להשיב לצרפתים בגמולם על שלא הסגירו את רוצחי הספורטאים במינכן אמר השר צור: "את חשבון הנפש אנחנו צריכים לעשות עם עצמנו ולא עם אחרים".

איומים על רובינשטיין

איומים על חייו של שר התקשורת אמנון רובינשטיין בעקבות עמדתו בפרשת נקש הושמעו בימים האחרונים.

השר רובינשטיין אמר אתמול כי אינו מוטרד בשל האיומים והוא מתייחס אליהם בביטול גמור. לדבריו מצא הבנה ותמיכה לעמדתו בעניין נקש גם בקרב שרי הליכוד, שחלקם אינו תומך בעמדת שריר.

השבועון "דיפנס ויקלי"

ייצור צוללות בישראל תלוי בסיכום ה"לביא"

מאת אמנון דנקנר סופר "דבר" בארה"ב

ואשינגטון (מיוחד ל"דבר").– ישראל וארה"ב קרובות לסיכום במחלוקת על עלות ייצורן בישראל של שלוש צוללות בעלות מנועי דיזל ו־4 ספינות טילים. על כך מוסר השבועון האמריקאי "דיפנס וויקלי". הפער בין עמדות שתי המדינות הוא בין הערכה אמריקאית של 1.35 מיליארד דולאר, לבין הערכה ישראלית של 1.25 מיליארד דולאר.

נמסר כי עוזר שר ההגנה האמריקאי דב זקהיים יגיע בשבועות הקרובים לארץ כדי לסכם את נושא ייצור הצוללות. הסיכום תלוי בהחלטה ישראלית בעניין ייצור הלביא, משום שארה"ב חוששת כי ישראל תתקשה לעמוד בשני הפרוייקטים בעת ובעונה אחת.

עוד מוסר ה"דיפנס וויקלי", כי צפויה בקרוב התחלת ייצורן של שמונה צוללות עבור סעודיה. עלות הפרוייקט 3 מיליארד דולאר, כולל מבדוק צף וחלקי חילוף. לחברות אמריקאיות נמסר כי לא יוכלו להשתתף במכרז בשל התנגדות הממשל למעורבות אמריקאית בציוד ערב־הסעודית בצוללות.

שיראק נכנע לסטודנטים וביטל את הצעת חוק החינוך שגרמה למהומות

של מאליק אוסקין והביע להם את תנחומי האומה.

במימשל הצרפתי חוששים עתה ממערכת לחצים עממית, בעקבות הצלחת הסטודנטים. המפלגה הסוציאליסטית כבר תבעה לבטל את החוק החדש בדבר הזכאות לאזרחות צרפתית.

בלוויית הסטודנט שנהרג בהפגנות בפאריס (צילום: א.פ.)

ושלושה הפכו נכים".

אתמול ערכו 30,000 סטודנטים ותלמידי תיכון הפגנה שקטה ברחובות פאריס לזכר הסטודנט שנהרג, מאליק אוסקין. מחר ייערך יום מחאה בפאריס, אך רק איגוד העובדים המקורב למפלגה הקומוניסטית הודיע שחבריו יצטרפו לשביתה מחר. האיגודים המקורבים לסוציאליסטים, כולל איגוד המורים, הודיעו כי החלטת שיראק מוציאה את העוקץ מן ההפגנה. נראה כי הסוציאליסטים אינם רוצים לעקוץ יותר על המידה את ה"דו קיום" בצמרת הממשל הצרפתי.

הנשיא מיטראן הביע את סיפוקו

המשטרה שבעת רצון:

מאות ידיעות לאולפן "בשידור חוקר" אמש

מאת יעל אדמוני, סופרת "דבר" בירושלים

189 ידיעות התקבלו אמש באולפן הטלוויזיה בתוכנית "בשידור חוקר" בקשר לרצח הישישה בתיה פרסי, רצח חיים פאלח ממגדל־העמק והעלמו של הנער נסים שיטרית מירושלים. 205 ידיעות נוספות התקבלו באולפן בקשר לאנס בדרום הארץ.

46 מן הידיעות שהתקבלו אמש התייחסו לרצח בתיה פרסי. רובן התייחסו לתליון שנשדד מהישישה במהלך הרצח. שתי ידיעות נמסרו על־ידי אנשים שברשותם תליון דומה לזה שתואר בשידור.

65 ידיעות התקבלו בנוגע לרצח חיים פאלח ממגדל העמק. חלקן התייחס למניע אפשרי לרצח וחלקן לאוכף ולשמיכה שנעלמו מגב הסוסה עליה רכב פאלח. 98 ידיעות התקבלו בנוגע להעלמו של הנער נסים שיטרית מירושלים. חלקן התייחס למייק, הגבר התמהוני, שהתחבר עם שיטרית סמוך להעלמו.

ניצב־מישנה טל, המרכז את החקירה אודות האנס מדרום הארץ ביקש אמש מנשים שנסעו בטרמפים בסביבה להתקשר עימו בדחיפות. "אני מאמין שמישהי יכולה לפתור את התעלומה", אמר.

החוקרים באולפן הביעו אמש שביעות רצון מהפניות שהתקבלו והגדירו אותן כצעד נוסף לקראת פתרון התעלומות.

השגריר בביירות

(המשך מעמ' 1)

נובמבר עם הקולונל נורת ועם הגנראל בדימוס ריצ'ארד סיקורד בנושא בני הערובה האמריקאים. מגעים אלה נשמרו בסוד ממחלקת המדינה ומג'ורג' שולץ אישית. שולץ אמר בעדותו כי הופתע מן הגילוי הזה, וכי היתה בפעולה זו של השגריר עקיפה של שרשרת הפיקוד.

עוד אמר מזכיר המדינה כי לא ידע, עד לפני מספר שבועות, על הצו הנשיאותי שחתם רייגן בינואר השנה, ושלפיו הותר לשלוח ציוד צבאי לאיראן. הוא אמר כי היתה לו רק ידיעה מקרית וחלקית מאד על משלוחי הנשק לאיראן שהיו ב־1986. אשר למשלוחים של 1985, שנעשו ישירות על ידי ישראל, אמר כי שמע עליהם וכי ידע בזמנו כי אחד המשלוחים הוחזר על ידי האיראנים שלא היו שבעי רצון מאיכות הציוד שנשלח. שולץ אמר כי ייתכן שהיה עליו להיות יותר עירני, לאחר שדעתו השלילית על המשלוחים לאיראן לא התקבלה, וכי היה עליו לאסוף יותר מידע וליזום עירעורים נוספים על ניהול המדיניות. עם זאת אמר שבסוף 1985 היה תחת הרושם כי יש כוונה להפסיק את המשלוחים לאיראן וכי נאמר לו שנציגי ארה"ב בשיחות עם האיראנים ועם המתווכים קיבלו הוראה להודיע לבני שיחם כי ארה"ב החליטה שלא למכור להם עוד נשק.

כסף ל"קונטראס"

שולץ אמר עוד כי לא היתה לו שום ידיעה על הפניית הכסף ל"קונטראס", וכי למיטב ידיעתו פעלה מחלקת המדינה על פי החוק בפעולותיה ל"סיוע ההומאניטרי" ל"קונטראס". הוא הכחיש ידיעות שנתפרסמו שעל פיהן התרים את השולטן של ברונאי למען ה"קונטראס" באורח אישי בסכום של מיליוני דולארים. עם זאת אישר כי מחלקת המדינה השיגה תרומה כזאת ממדינה מסויימת.

מעדותו של שולץ בוועדה עלתה התמונה של מזכיר מדינה ומחלקת מדינה המרוחקים מתהליכים חיוניים של ניהול מדיניות חוץ, חסרים מידע לגבי מהלכים חשובים, מגששים במקרים רבים באפלה ונעקפים אפילו על ידי פקידים הכפופים להם. הרושם שנוצר היה כי המועצה לבטחון לאומי בבית־הלבן הפקיעה מידי מחלקת המדינה את הטיפול בנושאים רגישים וגרמה בכך לניהול מדיניות חוץ אמריקאית על פני מסלולים מתנגשים.

מה מדאיג את שולץ

מאת אמנון דנקנר, סופר "דבר" בארה"ב

וושינגטון (מיוחד ל"דבר"). – במהלך עדותו ביקש מזכיר המדינה האמריקאי ג'ורג' שולץ להדגים לחברי ועדת החוץ של בית הנבחרים עד כמה נעשתה ניקאראגואה פרו־סובייטית, דבר המסכן לדעתו את שלומה ובטחונה של ארה"ב.

הוא הקריא, מתוך הזדהות, דו"ח שנשלח בימים האחרונים משגרירות ארה"ב במאנאגווה בו נאמר כי בחגיגות העצמאות של ניקאראגואה "שבאופן חשוד על־ידי האמריקאים, נקבעו ליום ה־7 בנובמבר, הלא הוא גם יום חגיגות המהפכה במוסקווה", נערכה בבירה הניקאראגואית הופעה מיוחדת של להקת ה"בולשוי" של מוסקווה, שרקדה את "אגם הברבורים" של צ'ייקובסקי.

הדו"ח דיבר בלגלוג על "אורחים מהעולם השלישי וטיפוסים של כפריים מקומיים שנאלצו לחזות בבאלט למרות שאינם מפותחים דיים כדי לקלוט ולהבין אותו".

המשלוחים מישראל

(המשך מעמ' 1)

זאת בניגוד לטענות הממשל האמריקאי בימים האחרונים, כי המשלוחים האלה נעשו בלא ידיעת הנשיא והוא אישר אותם רק בדיעבד.

מקפארליין אמר כי המדינה הזרה היחידה שהשתתפה פעולה עם ארה"ב במשלוחי נשק לאיראן היתה ישראל. הוא אמר כי ישראל היא שהעמידה בקיץ 85 לרשות ארה"ב את הקשרים עם גורמים מסויימים בממשל האיראני שביקשו לפתוח ערוצי תקשורת עם ארה"ב. כן גילה כי בתקופה מסויימת הציעה ישראל לשלוח לאיראן ציוד לא צבאי, כגון ציוד לקידוחי־נפט, אולם מאוחר יותר שינתה את דעתה.

עדותו של מקפארליין בפני ועדת החוץ של בית הנבחרים נמשכה בשעת סגירת הגיליון.

טקס ממלכתי בשדה־בוקר

(המשך מעמ' 1)

הסגל הדיפלומטי בישראל, צמרת צה"ל והמשטרה, שרים וח"כים. פורום המטכ"ל של צה"ל בראשותו של רב־אלוף משה לוי התכנס אתמול לישיבה מיוחדת בשדה בוקר.

את הנאום המרכזי בעצרת נשא השר נבון שציטט את מורו ורבו: "חזון העם הקים את המדינה אבל המדינה עוד לא הגשימה את חזון העם. בהקמת המדינה עלינו על הר תלול. עתה אין לנו עוד ברירה אלא לעמוד במקומנו או להתגלגל לתהום, ובן גוריון דחף כל הזמן לכיוון הפיסגה. הוא הציב תמיד תביעות ותשובות בפני העם". נבון טען כי אף היום ניתן לבוא אל העם בתביעות אם יוצגו בפניו חזון של ממש, אתגרים ותקווה, תוך דאגה שהעול יתחלק באופן שווה.

בתום טקס האזכרה נערך ברחבה שליד בניין הספריה, טקס הסרת הלוט מקיר שנת המאה לדוד בן־גוריון. על הקיר נחקקו באותיות מוזהבות שמותיהם של 100 אישים מרחבי העולם, תומכי מדינת ישראל אשר יקחו חלק בהקמת קרן לפיתוח הנגב. יו"ר הקרן שמעון פרס, נשיא המדינה חיים הרצוג וראש הממשלה יצחק שמיר התכבדו בהסרת הלוט.

אירועי היום נחתמו בהענקת תואר ד"ר לפילוסופיה לשם כבוד מטעם האוניברסיטה לשני אישים: יוסף יעקובזון, ידידו של בן־גוריון ובונה המדרשה, והשופט שמעון אגרנט, ממעצבי החוק בישראל.

מצרים וישראל החליפו כתבי הבוררות בז'נווה

השיחות ייפתחו מחר – ויימשכו כשנה

מאת יוסף אלגזי, שליח "דבר" בז'נווה

ז'נווה (מיוחד ל"דבר"). – משלחות ישראל ומצרים החליפו אתמול את כתבי האשרור של תנאי הבוררות בעניין טאבה, בווילה בכפר סמוך לז'נווה. המקום נבחר מטעמי בטחון.

הטקס הרשמי של פתיחת השיחות ייערך רק ביום ד' בז'נווה עצמה, בבית ממשלת המחוז. בראש המשלחת מישראל עומדים מנכ"ל משרד החוץ אברהם טמיר והיועץ המשפטי רובי סבל. עמם בא גם צוות מומחים למשפט בינלאומי, ביניהם פרופ' יהודה בלום, לשעבר שגריר ישראל באו"ם, פרופ' שבתאי רוזן ופרופ' יורם דינשטיין מאוניברסיטת תל־אביב. מטעם מערכת הבטחון חברים במשלחת תת־אלוף אורן שחור ותת־אלוף יואל זינגר, ראש המחוז לדין בינלאומי בצה"ל.

ראש המשלחת המצרית הוא היועץ המשפטי של משרד החוץ המצרי, ד"ר נביל אל־ערבי. חברים אחרים בה הם השופטים אחמד אל־זנדי ותאופיל אל גונייני, ומטעם משרד ההגנה הגנרל פארוק לאפש.

שני הבוררים מוצגים בוועדת הבוררות על־ידי המשפטנית מישראל רות לפידות ועל־ידי חמיד סולטאן ממצרים. ראש ועדת הבוררות הוא המשפטן השוודי גונאר לאגרגרן ושני חברים אחרים הם השווייצי דיטריך שינדלר והצרפתי פייר בלה.

שגריר ישראל בז'נווה פנחס אליאב, העריך בשיחה עם שליח "דבר" שהבוררות תימשך למעלה משנה. "בחלקה הראשון של הבוררות שימשך בין שישה לתשעה חודשים יציג כל צד את טיעוניו, כולל מסמכים ומפות. עוד שלושה חודשים נוספים יידרשו בשביל כתיבת פסקי הדין", אמר השגריר אליאב.

הסיבוב הראשון של דיוני הוועדה יתחיל מייד לאחר טקס הפתיחה. המשתתפים יקבעו אחר־כך תאריך לפגישה נוספת בז'נווה. שפת הדיונים תהיה אנגלית, ולפי דיווחים שהיו בעיתונות השווייצית יו"ר חבר הבוררים יקבל תשלום של 300,000 דולאר, וחברי הוועדה האחרים יקבלו 100,000 דולאר כל אחד. ישראל ומצרים יחלקו בהוצאות.

ארה"ב עמדה להימנע מחסימת גינוי לישראל על המצב בגדה

מאת אמנון דנקנר, סופר "דבר" בארה"ב

ואשינגטון (מיוחד ל"דבר"). – ארה"ב עמדה אמש להימנע מלהטיל וטו על החלטה המגנה את ישראל בשל המאורעות בגדה, העומדת ככל הנראה להתקבל במועצת הבטחון של האו"ם. נראה כי עמדתה זו של ארה"ב באה לשכך את כעסן של מדינות ערב על שותפותה עם ישראל ב"קשר האיראני".

במועצת הבטחון הופץ אתמול נוסח ראשוני של החלטה המגנה את ישראל על הפתיחה באש והרג הסטודנטים באוניברסיטת בירזית.

הצעת ההחלטה דורשת מישראל לשחרר את כל מי שנעצר בעקבות האירועים וקובעת את חלותה של אמנת ז'נווה על כל השטחים הכבושים כולל ירושלים.

השגריר הסובייטי אלכסנדר בלונוגוב האשים את ישראל ברצח עם, בעינוי עצירים והעלמתם ובריכוז האוכלוסיה הפלשתינית בשכונות. הוא האשים את ארה"ב בתמיכה פוליטית וכספית בישראל וקרא לשתיהן להסכים לכינוסה של ועידה בינלאומית למזה"ת בחסות האו"ם.

שגריר ישראל באו"ם בנימין נתניהו אמר בתגובה לדברי השגריר הסובייטי, כי השימוש במונח "רצח עם" מתאים יותר לתיאור ההתנהגות הסובייטית באפגניסטן. בצטטו שגריר ערבי בכיר שאמר כי המועצה היא "גוף צבוע", אמר נתניהו, כי בהתנהגותה זו מוכיחה מועצת הבטחון, שקריאות אלה של התומכים לוועידה בינלאומית בחסות האו"ם אינה אלא מלכודת לישראל ולשלום. נתניהו הביע בתשובה לשאלה את תקוותו, כי ארה"ב לא תיתן את ידה לניסיון שקוף לנצל את המועצה כבימת הסתה והשמצה של אש"ף.

נדחה הדיון בשכר הבנקאים היו"ר שפירא – נסע לארה"ב

מאת זאב יצחק, סופר הכלכלי של "דבר"

יו"ר ועדת הכספים ח"כ אברהם שפירא קיבל אתמול לידיו דיווח על שכרם הממוצע של המנהלים הבכירים בבנקים, אך הוא נעל אותו בכספת ביתו ויצא לארה"ב לנסיעה פרטית. כך טענו אתמול חברי ועדת הכספים של הכנסת.

ח"כ חיים רמון התרעם על־כך וטען, כי ח"כ שפירא יצא לארה"ב לנסיעה פרטית, וכי לא היה צריך לנעול את הדיווח בכספת ובכך להחזיק את הדיון בנושא שתוכנן בוועדת הכספים.

אתמול קיבל לידיו ח"כ שפירא מעטפות ובהן דו"ח על משכורת הבנקאים הבכירים בבנקים "הפועלים", "לאומי", "דיסקונט" ו"בנק כללי". המשכורות התייחסו לשכר הממוצע של הבנקאים הבכירים ולמרכיבי השכר הממוצעים.

נתונים אלה נמסרו לח"כ שפירא על־פי החלטה קודמת שהתקבלה בוועדת הכספים.

חברי ועדת הכספים מתחו אתמול ביקורת נוקבת על תפקודו של ח"כ שפירא כיו"ר ועדת הכספים ועל עסוקיו הפרטיים הרבים, המשבשים, לדבריהם, את פעילותה של הוועדה.

השכר בבל"ל

(ע). – "סדר הגודל שהתפרסם הוא נכון" – אמר אמש יו"ר מועצת המנהלים של בנק לאומי לישראל אלי הורוביץ, בהתייחסו לידיעה כי השכר הממוצע נטו של 10 המנהלים הבכירים בבל"ל הגיע ל־4,100 דולאר לחודש.

הדובר שראיין ביומן גלי־צה"ל ציין כי את הנתונים תצטרך לפרסם ועדת הכספים, שלה הם הוגשו על־ידי הבנק.

בו־זמן הוא שכר גבוה פי 4 מאשר השכר הממוצע במשק, ולטענת האחריות העסקית של מנהלים אלה הוא סביר שכזה שכר ראוי.

מודעי חזק מארידור אמר קורצ'נוי המנצח

(ע). – קואליציה של אנשי ממון, בהנהגת השר מודעי, שר האוצר לשעבר יורם ארידור, פרופסורים, עתונאים ומצביעים שחמט אחרים, בסך הכל 22 איש בתוספת מחשב אלקטרוני, לא יכלה אתמול למגן אלוף העולם לשעבר בשחמט העריק הסובייטי ויקטור קורצ'נוי, במשחק סימולטאני שנערך ב"קנטרי־אילן".

במשחק הברומני שנמשך שלוש שעות לא הצליח אף אחד מהחבורה לגבור על קורצ'נוי – ורק שניים הצליחו לסחוט תיקו. היו אלה צעירות המשתתפים מיכל קלוזר בת ה־9, ויעקב ברנדויין. "מודעי קצת יותר חזק מח"כ ארידור", אמר קורצ'נוי.

עירא רפפורט שוחרר בערבות אך יפקיד את דרכונו במשטרה

מאת סופרי "דבר" וכתבי שתיים

(ע). – עירא רפפורט, תושב שילה בשומרון, שחזר ביום א' לישראל אחרי שלוש שנות היעדרות ונעצר בחשד בהשתייכות לארגון המחתרת היהודי ובגרימת חבלה חמורה – שוחרר, אתמול אחר־הצהריים בערבות בפקודת בית־משפט השלום בפתח־תקוה.

השופט ראובן ג'יג'י החליט לשחרר את עירא רפפורט בערבות עצמית וצד ג' בסך 10,000 ש"ח, בהסכמת הצדדים. עם זאת החליט לעכב את יציאתו מן הארץ וציווה עליו להפקיד את דרכונו במשטרה תוך 24 שעות מיום שחרורו. השופט ציווה על רפפורט להתייצב בבית־המשפט המחוזי בירושלים מחר בשעה 8.00 בבוקר.

עירא רפפורט, החשוד בחברות בארגון המחתרת היהודי, היה בשליחות בארה"ב בשעת מעצר חברי הארגון. הוא יליד אמריקה שעלה לארץ והצטרף להתנחלות שילה של "גוש אמונים" מצפון לרמאללה.

הוא קרוב משפחה (גיס) של יהודה עציון מעופרה, שנחשב לאחד משני ראשי המחתרת וממארגני הפעולות. על־פי החשדות, גייס עציון את עירא רפפורט לפעולת ההתנקשות בראשי הערים בשטחים, שבוצעה ביוני 1980.

עירא רפפורט חשוד בכך, שיחד עם נתן נתנזון, גם הוא משילה, ישב ברכבו של משה זר בשעת לילה והניחו את מטען־הנפץ במכוניתו של באסם שכעה בשכם. שכעה איבד אז את שתי רגליו. נתנזון וזר נשפטו לתקופות מאסר קצרות ושוחררו.

עירא רפפורט לא חזר לארץ ומסיבות שונות לא ביקשה ישראל את הסגרתו מארה"ב. הוא השלים בעבודות השליחות שלו ועתה בחר לחזור, נעצר ושוחרר בערבות עד תום משפטו.

שמיר: כשלון העיסקה מנע

(המשך מעמ' 1)

לפרשת נקש לא יהיו השלכות על יחסי ישראל צרפת והוסיף: "מדובר בהתנגשות בין רגשות לבין שלטון החוק".

פרס: אין מה להסתיר

"למיטב ידיעתי אין שום היבט ישראלי לפרשת אספקת הנשק לאיראן שאותו יש להסתיר", כך אמר אתמול בתשובה לשאלה ממלא מקום ראש הממשלה ושר החוץ שמעון פרס, במסיבת עיתונאים שנערכה עימו במדרשת שדה־בוקר לאחר טקס האזכרה הממלכתי לדוד ופולה בן־גוריון. (ראה ידיעה נפרדת).

פרס נשאל על הפרסומים האחרונים בשבועון האמריקאי "ניוזוויק", לפיהם העבירה ישראל כספים ל"קונטראס", והשיב: "אלה הם פרסומים דימיוניים". על שאלה בדבר ההשלכות של הפרשה על יחסי ישראל ארה"ב, השיב: "לא יווצר שום משבר. כשהפרשה תצא לאור, יווכחו כולם שישראל נהגה בה כראוי. לעיתים יש צורך בסודיות. יש כאלה המבקרים את הסודיות, אך כשמצילים חיי־אדם הסודיות מחוייבת. נקטנו שיטות חשאיות – כיוון שחיי־אדם היו בסכנה. ישראל נהגה בפרשה זו בדיוק כפי שהיתה צריכה לנהוג והגישה עזרה לארה"ב. איננו מביע שום חרטה והתנצלות על־כך".

בתשובה לשאלה אמר פרס כי פרשת נקש לא תשפיע על יחסי ישראל־צרפת. והוסיף: "זוהי בעיקר בעייה שבינינו לבין עצמנו. יש כאן הגה אבסורדי, שבו אדם שהורשע ברצח יוצא להתחשב... אין שום היגיון בשיחרור".

מעמד הבינים יהיה הנפגע

(המשך מעמ' 1)

האשראי על־ידי העלאתם לאשראי המוכוון, בעיקר לתעשייה, (למעט ענפי יצוא ואזורי פיתוח) והורדתם לאשראי החופשי; להביא לשוק ההון לפעול באופן חופשי ובתנאי תחרות זהים לאלה של הסקטור העסקי, הציבורי והממשלתי; לבטל ולצמצם הגבלות על שימוש במטבע זר, להפחית מכסי מגן ולחשוף מוצרים מייצור מקומי ליבוא מתחרה.

באמצעי שכנוע

מעצבי התוכנית החדשה (נגיד בנק ישראל, בתמיכה מעשית של הפקידות הבכירה באוצר, והיועץ הכלכלי של ראש הממשלה) עושים בימים אלה מאמץ גדול לשכנע את חברי הממשלה לקבל את התוכנית. באמצעי השכנוע שלהם הם טוענים, כי התוכנית אינה פוגעת בשום סקטור וכי יעלה הגדלת פריון העבודה והגדלת התוצר. הם מודעים לסיכוני התוכנית, כמו גידול רב בצריכה הפרטית, העשוי אף לעלות במיליארד דולאר ברזרבות, אך מאחר שמצב הרזרבות במטבע־חוץ טוב (עברו את קו 4 מיליארד הדולארים), יש לדעתם מרווח מספיק גם לגידול ניכר בצריכה הפרטית וביבוא.

התעשיינים נגד

לתוכנית זו מתנגדים בחריפות חוגי התעשיינים, והם אף פועלים ב"לובי" על חברי הממשלה. התעשיינים מתנגדים בעיקר לצמצום בהעדפות שהם מקבלים היום, מתוך חשש לביטולן המוחלט בעתיד. התעשיינים לוחצים בעיקר לצמצם עלויות העבודה ושולמות התמריצים ליצוא.

באוצר סבורים, כי מגבות צפויה גם מצד השדולה החקלאית אשר תתבע לשמור את היתרונות הקיימות בהכנסות בין אלה שבידם לבין אלה שאינם מוזכרים.

בשלב זה מתכוונים אנשי האוצר את התוכנית בקיצוץ בתקציב הביטחוני בהיקף של כ־580 מיליון שקל. לאוצר גם תוכנית קיצוץ תקציב הביטחון בהיקף של יותר מ־800 מיליון שקל, אך אלו עומדות בפני הצורך להמלצה ולא במגבלה. קיצוץ במשרדים אינו חורה, והתוכניות האוצר מבוססות על יותר מקיצוץ בשירותים וביצועים.

הצנזורה דנה בערעור הקאמרי

מאת סופרת "דבר" לענייני תרבות

מליאת המועצה לביקורת סרטים ומחזות דנה בישיבתה אתמול בערעור שהוגש על־ידי הנהלת התיאטרון "הקאמרי" על ההחלטה שלא להתיר את העלאת המחזה "החילוני האחרון" מאת שמואל הספרי. המועצה סיכמה כי ועדת משנה מטעמה תבוא בדברים עם הנהלת "הקאמרי" לבירור נקודות במחזה השנויות במחלוקת.

בין "הנקודות השנויות במחלוקת", קטעים שבהם מתבקש בדרך להשמיע את ההמנון הלאומי ב"נפיחות", ושיר שמשמיע איש בשם רחמים אלמלא, שבעבר היה קבלן עבודות עפר ובמדינת ההלכה, שבה פסו המלחמות, הפך לקבלן.

המנהל האמנותי של "הקאמרי" אילן רונן אמר אתמול כי הנהלת התיאטרון לא תשלים עם פסילת המחזה ותעשה להגברת המאבק הציבורי לביטול הצנזורה. "נחכה להחלטת המועצה בעקבות הערעור".

אנו משתתפים בצערה של חברתנו
עדנה, הילדים וכל המשפחה
במות
חיים רון
ההלויה היום, יום שלישי ז' בכסלו תשמ"ז בשעה 14.30
בקבוץ דורות
בית דורות

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה של
מרים סלובינסקי
ההלויה תתקיים בקבוץ משאבי שדה היום, יום ג' 9.12.86 בשעה 15.00
המשפחה
ובית משאבי שדה

לחברנו יעקב לויט
איתך באבלך במות
אימך ז"ל
בנק הפועלים בע"מ
ההנהלה והעובדים

דבר DAVAR
מאוחד עם למרחב
העורכת חנה זמר
משנה לעורך דוד פדהצור
מזכיר מערכת מרדכי ברקאי
מנהל כללי אהרון קראוס
המו"ל – "דבר" בע"מ
נדפס בדפוס "דבר" בע"מ
המערכת והמנהלה: תל־אביב, רח' שינקין 45, ת.ד. 199, מיקוד 61001
טלפון 286141 (6 קוים)
מחלקת המודעות: טלפונים ישירים 286156, 281860, 298032
סניפים:
ת"א, בית "דבר" רח' שינקין 45 טלפון 286141, מיקוד 65233
ירושלים: המערכת: רח' המלך ג'ורג' 16 בית מאזיה קומה ב' טלפון 242203 מ. 94229
חיפה: רח' הנביאים 27 טלפונים 642111־2־3, מ. 33104

חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות

אנשים • אנשים

והיתה לו לנחלה

בדברים שנשא בפני תורמים מחו"ל במדרשת שדה בוקר הפגין פרס חוש הומור בריא. כך למשל, כאשר דיבר על פיתוח הנגב, הוא אמר: „אינני רוצה להשמע אישי מדי, אבל הנגב הוא למעשה 'נחלת שמעון', שהיה כזכור השבט העני מבין שבטי ישראל, והמבין יבין..."

★

ממלא מקום ראש הממשלה שמעון פרס, מסיר את הלוט מעל קיר שנת ה־100 לבן־גוריון. במסיבת עיתונאים שקיים בתום טקס האזכרה לפולה ודוד בן־גוריון במדרשת שדה בוקר הוא הרעיף שבחים רבים על נשיא אוניברסיטת בן־גוריון, פרופ' חיים אילתה. „בדרך כלל", אמר פרס, „כאשר ממנים מהנדס

תצלום: „בריקי"

לראשות האוניברסיטה, יש חשש כי הוא עלול להביא למשבר כלכלי, אבל לזכותו של פרופ' אילתה יאמר, כי הוא הצליח להנדס את האוניברסיטה מגרעון בלתי־נסבל והביאה לאיזון מוחלט. אני סבור כי האוניברסיטה נמצאת כיום במצב הכספי הטוב ביותר מבין המוסדות להשכלה גבוהה בארץ והדבר נזקף לא במעט לזכותו של פרופ' אילתה".

אמיר רוזנבלום

אלטרנטיבה

בית המדרש לרבנים באמריקה – המוסד האקדמאי של התנועה הקונסרבטיבית – חוגג בימים אלה 100 שנה להיווסדו. במסגרת התגיגות הגיעה לארץ משלחת של ראשי התנועה מארה"ב. במסיבת עתונאים בירושלים אמר נגיד בית המדרש, פרופ' יצחק שורש (בתמונה מימין), שהתנועה הקונסרבטיבית, המונה למעלה מ־1,200,000 חברים, היא האלטרנטיבה היחידה לקיצוניות האורתודוכסית כפי שזו מתבטאת בעת האחרונה, ואף לקיצוניות רפורמית המתבטאת על־ידי רבנים קיצוניים מזרם זה.

תצלום: אמי שריר

סנדלרים יחפים

אמש ערכו ניסן הרפז, מזכיר ההסתדרות בירושלים, ונפתלי שמורס, הממונה על הקשרים הבין־לאומיים בהסתדרות, סיור במפעלים ומוסדות בבירה לשגריר גרמניה בישראל ווילהאם הס ולנספח העבודה הגרמני, יהודה גוטה. במהלך הסיור הגיעה המשלחת למפעל ההסתדרותי „בעלי ירושלים". מנכ"ל המפעל, ישראל מרקו, סיפר לאורחים כי הוא אישר לעובדים הערבים להתפלל 5 פעמים ביום בשעות העבודה, כמצוות הדת המוסלמית והוסיף: „יש לזכור שבכל תפילה חייבים לחלוץ נעליים". „רק במפעל הסתדרותי יכול להיות מצב כזה, כאשר עובדים יהודים וערבים מתפללים זה בצד זה – זו אחוות אמיתית" אמר הרפז, והביע תקוותו כי מפעלים אחרים יילכו בדרך זו.

בתמונה מימין לשמאל: ישראל מרקו, ווילהאם הס, נפתלי שמורס, ניסן הרפז ויהודה גוטה.

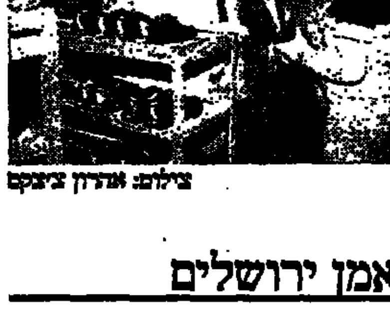

צילום: אורנין צינקס

מפקד חדש

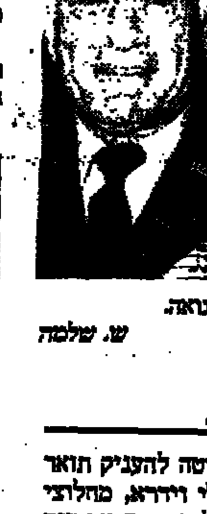

גנרל ברנארד רוג'רס (בתמונה), המפקד האמריקאי של נאט"ו, עומד לסיים בקרוב את כהונתו. המועמד לרשת אותו הוא גנרל ג'ון גאלווין בן ה־57 שכבר שירת בעבר בנאט"ו לפני שמונה על הפיקוד האמריקאי בפנאמה, המטפל בבטחון באזור הקאריבי. גאלווין נמנה עם התומכים הנמרצים של פעולות ה„קונטראס" נגד המשטר הסאנדיניסטי בניקרגואה.

ש. שלמה

איש אשכולות

אוניברסיטת חיפה החליטה להעניק תואר עמית כבוד לפרופ' נפתלי וידרא, מחלוצי ובכירי הספנות העברית לפני קום המדינה ומנכ"ל „צים" לשעבר. פרופ' וידרא המשיך להתמסר לנושאי הספנות אחר פרישתו מ„צים": הוא ייסד את המכון לחקר הספנות והתעופה והיה הגורם המניע והמייסד של לימודי הספנות באוניברסיטת חיפה. התואר יוענק לפרופ' וידרא בטקס פתיחת האגף החדש של מוזיאון ראובן ועדית הכט באוניברסיטה, שייערך בשבוע הבא. האגף החדש יוקדש לתצוגה לפי נושאים והוא מבוסס על חלקים באוספו של ד"ר ראובן הכט שטרם הוצגו ובחלקו על מימצאים שהושאלו מאגף העתיקות והמוזיאונים ושגם הם טרם נחשפו לקהל. בין אלה מימצאים מחפירות שנערכו בהר הבית בירושלים מאז מלחמת ששת הימים ועד היום. חלקים אחרים בתצוגה יוקדשו לתוצאות החפירות בתל אבו הואם, הלא היא חיפה העתיקה.

יוסף מיכלסקי

נאמן ירושלים

במעמד ממלא מקום ראש הממשלה ושר החוץ מר שמעון פרס, חברי כנסת, מועצת העיריה ואישי ציבור העניק ראש עיריית ירושלים, טדי קולק באולם מועצת העיריה את מגילת הכבוד ותואר נאמן ירושלים למר אוסקר ודליר. התואר הוענק לו על הסיוע הרב שנתן למדינה בעתות מצוקה, על פועלו בתחום הכלכלה והתעשיה בארץ ובמיוחד על מפעלותיו הברוכים במכון ודליר, שבו הוא מכהן כיו"ר מועצת המנהלים, על מכלול הפעילות התרבותית והחינוכית הבאים להגשים את חזון הדו־קיום והשלום בין העמים. אוסקר ודליר פעל והיה מעורב אישית בפעילות למען הילד בירושלים ותרם להקמת והפעלת המועצה הירושלמית למען הילד, כולל מינוי האומבודסמן לעניני ילדים.

קואליציה ליו"ר הקואליציה

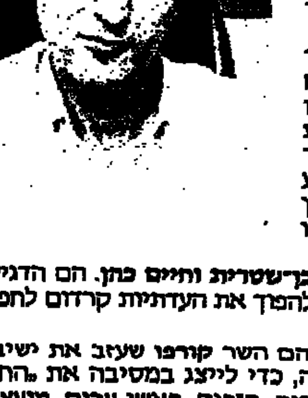

שלושה ארגונים של יוצאי מרוקו בישראל, הפועלים בדרך כלל בנפרד, התאחדו בארגון מסיבה לכבוד ח"כ רפי אדרי, לאחר שקיבל את תפקיד יו"ר הקואליציה הפרלמנטארית. המשתתפים הרבים במסיבה, אמש במלון „מוריה" בירושלים, ציינו כי „ברית יוצאי מרוקו", תנועת „ביחד" ו„העדה המערבית בירושלים" עשו קואליציה לכבוד יו"ר הקואליציה...

מ"מ ראש הממשלה שמעון פרס אמר בברכתו כי אדרי משול למי השילוח הזורמים לאט וחודרים עמוק, ובדרכו השקטה תמיד מצליח למלא את המשימות שנטל על עצמו. ברמז שהכל הבינו אמר פרס כי רפי אדרי הגיע לפיסגה, אבל יגיע גם לפיסגה גבוהה יותר. ואכן, חתן המסיבה ציין בחיוך כי הדברים הוקלטו ובבוא הזמן יגיש את השטר לפרעון.

בשם הארגונים ברכו דוד מויאל, סם בן־שטרית וחיים כהן. הם הדגישו כי אדרי הגיע להישגיו בזכות עצמו מבלי להפוך את העדתיות קרדום לחפור בו.

במסיבה השתתפו חברי ממשלה, ביניהם השר קורפו שעזב את ישיבת סיעת הליכוד בהשתתפות ראש הממשלה, כדי לייצג במסיבה את „החצי השני". בין האורחים היו מזכ"ל ההסתדרות, ח"כים, ראשי ערים, מועצות מקומיות ומועצות פועלים והרבה ידידים – הרכב כל־ארצי ורב־מפלגתי. בקיצור, קואליציה רחבה.

ג'ין קירקפטריק אצל שר הבטחון יצחק רבין. (צילום: מאיר כפיר)

קירקפטריק: משהו נשבר במדיניות ארה"ב – ישראל לא תיפגע מהמשבר

מאת יוסי מלמן, סופר „דבר"

בהתקפה חריפה על ראשי הממשל האמריקאי ובתמיכה במדיניותה של ישראל בפרשת משלוחי הנשק לאיראן, יצאה אתמול ג'ין קירקפטריק השגרירה לשעבר של ארה"ב באו"ם.

במסיבת עתונאים בתל־אביב ביקרה קירקפטריק בחריפות את התבטאויותם של שר החוץ האמריקאי ג'ורג' שולץ, שר המשפטים אדווין מיז ופקידים בכירים אחרים בארה"ב מאחריות. "אני לא מבינה אותם. מה עם ההנהגה הקולקטיבית?"

השגרירה לשעבר טענה גם כי לדעתה אין המועצה לבטחון לאומי מתאימה לטפל בנושאים מורכבים כמו משלוחי נשק לאיראן או למורדי ה„קונטראס" בניקראגואה. לדעתה התנהגות ראשי הממשל פוגעת קשות בנשיא רונאלד רייגן ובמדיניות החוץ של ארה"ב. "אכן, אני מודה שמשהו נשבר במדיניות החוץ שלנו בגלל המאורעות האחרונים", אמרה.

קירקפטריק העריכה כי ישראל לא תיפגע מהאירועים האחרונים, וגם היחסים עם וואשינגטון לא ינזקו. "ישראל היא רק שולית לנושא הפוליטי בוואשינגטון", הדגישה. "הבעיות שלנו הן פנימיות, בין הנשיא לקונגרס ובין הנשיא לתקשורת". קירקפטריק גם הביעה הבנה להחלטתה של ישראל לסייע למימשל האמריקאי למצוא ערוצי תקשורת לשלטון באיראן, במאמץ לשחרר את איש ה„סי.איי.אי" ויליאם באקלי ובני ערובה אחרים.

הסכם חדש על הפסקת־אש בלבנון הושג בין הפלשתינים לאנשי „אמל"

מאת רן אבידן, סופר „דבר" לעניני ערבים

נציגי הארגונים הפלשתיניים הפרו־סוריים ונציגי תנועת „אמל" גיבשו אמש בדמשק הסכם חדש להפסקת אש בלבנון. ההסכם הושג – בדומה להסכמים קודמים שלא יצאו לפועל – בתום שיחות שקיימו נציגי הארגונים הפלשתיניים הפרו־סוריים ונציגי תנועת „אמל" עם ראש ממשלת לוב עבד א־סלאם ג'לוד ללא השתתפותם של נציגי ערפאת.

ההסכם, שאמור היה להתחיל להתבצע אמש, קבע בין השאר שהמחבלים יפנו את עמדותיהם ממזרח לצידון, לרבות את הכפר האסטרטגי מגדושה, וימסרו עמדות אלה לידי לוחמי „אמל". בתמורה יאפשרו השיעים הכנסת מזון ותרופות למחנה ראשידיה הנתון במצור ממושך. בשלב שני, האמור להיכנס לתוקפו היום, יוסר המצור מעל מחנה ראשידיה ומחנות הפליטים באיזור ביירות.

מחרתיים יקיימו נציגי הצדדים שיחות מדיניות בדמשק להסדרת היחסים ביניהם לטווח הארוך.

המדובר בכל הנראה בנסיון סורי של הרגע האחרון לתקוע טריז בין אנשי ערפאת למתנגדיו במטרה להכשיל כל יוזמת הסדר בהשראה אש"פית שעליה עשויים להחליט שרי החוץ הערביים שפתחו אמש את דיוניהם בתוניסיה.

סוריה מחרימה כינוס זה ורוב הנציגים הערבים המשתתפים בו הם מדרג זוטר. נביה ברי המקורב לסורים הכריז אתמול שאנשיו לא יאמצו שום החלטה שיקבלו שרי החוץ הערביים, משום שהתכנסותם נעשתה ביוזמה חד־צדדית של אש"ף ושלא על דעתה של ממשלת לבנון. הוא גם הזהיר שאם המחבלים לא יפנו בהקדם את עמדותיהם במגדושה, יראו עצמם אנשי „אמל" פטורים מלממש הצעת הסדר כלשהי.

על כך השיבו מנהיגי ארגוני המחבלים המקורבים לסוריה כי הם הורו לאנשיהם עוד אתמול להתחיל לסגת ממגדושה, אולם השיעים הכשילו את פינוי הכפר על ידי תקיפת הכוחות שנערכו בו לקראת ביצוע הנסיגה ומתוך נסיון להשתלט עליו בכוח. כמו כן האשימו דוברי המחבלים את השיעים בחידוש ההפגזות על מחנות הפליטים במערב ביירות. לפי דיווחי משטרת לבנון עברו אתמול כמה עמדות במגדושה לסירוגין מידי המחבלים לידי השיעים ולהיפך. עד עתה נהרגו בקרבות בלבנון, לפי אומדן של משטרת ביירות, 440 איש והפצעו 981.

לוחם שיעי מ„אמל" מול עמדות הפלשתינים במחנה בורג' אל בראג'נה בביירות. (צילום: א.פ.)

בבריטניה תובעים ועדת חקירה על נסיון השירותים להדיח הרולד וילסון

מאת דרור שרביט, סופר „דבר" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל„דבר"). – חברים מרכזיים במפלגת הליבור תובעים להקים ועדת חקירה משפטית לבדיקת ההאשמות ששירות הביון הבריטי היה שותף לנסיון להדיח את ראש הממשלה לשעבר הרולד וילסון, ראש הממשלה מטעם ה"לייבור" בשנים 1974־76.

וילסון פרש מתפקידו במפתיע והשאיר ללא מענה מספק את הסיבות שגרמו לפרישתו. עם זאת טען בזמנו, כי שימש מטרה לחקירת גורמים שונים ב"מ.י. 5", שרות הריגול הבריטי. בשעה שטענה זו הועלתה היא לא התקבלה ברצינות, ומחליפו בתפקיד, ראש הממשלה ג'. קלהאן אף הגדיר את וילסון, כיום הלורד וילסון, חולה במחלת הרדיפה.

עתה ישנן ציפיות שפיטר רייט, איש שרות הריגול הבריטי לשעבר, המתמודד בבית משפט באוסטרליה עם ממשלת בריטניה המבקשת לאסור פרסום ספר זכרונותיו, יחזק את הטענות, כי הלורד וילסון היה על ה"כוונת" של שרותי הריגול הבריטיים.

בתביעתם להקמת ועדת חקירה מבקשים חברי "לייבור" לבדוק גם את הטענות, ששרותי הביון הבריטיים היו שותפים לנסיון להחליף את ממשלת ה"לייבור" לטובת ממשלה שמרנית, בשל החשש ממגמות שמאלניות מדי בממשלת ה"לייבור" בשנות השבעים.

בבית־המשפט האוסטראלי החל אתמול רייט בהשמעת עדותו. רייט בן ה־70, הגר באוסטרליה כבר 10 שנים טען כי ה"מ.י. 5" הטעה את ראש הממשלה מרגרט תאצ'ר בפרטים שמסר לה אודות אנטוני בלאנט, שהתגלה כסוכן כפול בשרות הרוסים ורוג'ר הוליס, שעמד בראש ה"מ.י. 5", ואשר רייט טוען כי גם הוא היה סוכן ריגול רוסי.

הפרטים המטעים שנמסרו לתאצ'ר, שימשו אותה למסירת דו"ח מקיף בפרלמנט בשנים 1979 ו־1981 ורייט העיד אתמול שדו"ח זה הכיל מידע כוזב. לדבריו הממשלות הבריטיות, גם אלה של התקופה האחרונה, עוצמות עיניהן מול החדירה הרוסית לשרותי הריגול הבריטיים.

נדחה אי־אמון הסיעות הדתיות

מאת שלמה גינזבור וטובה צימוקי, סופרי „דבר" בכנסת

הכנסת דחתה אתמול ברוב קולות את הצעת אי האמון של ח"כ אברהם ורדיגר מפועלי אגודת ישראל בענין הבג"צ של שושנה מילר.

בעד הצעת האי־אמון הצביעו גם נציג ש"ס ונציג המפד"ל. סיעות השמאל נמנעו, ונציגי אגודת ישראל יצאו מן האולם בעת ההצבעה. בדיון לא נכח שר הפנים יצחק פרץ.

שר התחבורה חיים קורפו, שענה בשם הממשלה, אמר, כי בית־המשפט העליון, שעסק ברישום הגיור של שושנה מילר, התמקד רק בשאלה טכנית ולא נכנס לסוגיה המהותית. „לשאלה שגרמה למשברים" אין לו איזכור בפסק הדין.

קורפו הוסיף כי החוק אינו מתיר רישומי סיווגי משנה בפרטי מרשם ללא התרה מפורשת בחוק. לדבריו שאלת מהות המרשם הובאה פעמים מספר בבג"צ. יש חילוקי דעות סביב הנושא, ואין, לדעתו, לצפות שיוכרעו אגב הצעת אי אמון.

קורפו הטעים כי הבג"צ לא הרחיק או קידם את הדיון הציבורי בשאלת מיהו יהודי. „בפסק הדין של הבג"צ אין כל פגיעה בסטטוס קוו" הוא אמר.

ח"כ אברהם ורדיגר אמר, כי הוא חושש שישראל תחדל להיות אבן שואבת ליהודים. הוא הפנה את תשומת הלב לבעית ההתבוללות והניתוק מהשורשים, המחמירות והולכות. לדבריו לקביעת הבג"צ יש השלכות על עתידו של עם ישראל במדינתו ובתפוצות.

הבג"צ קבע הלכה, כי מי שעבר טקס גיור רפורמי נחשב יהודי. בכך נפתח פתח רחב של החדרת לא יהודים לעם ישראל.

ח"כ אליעזר ולדמן (תחיה) אמר, שכל גישה המוכנה לקבל גיור בכל צורה שהיא, ואפילו ע"י הבעת רצון בלבד, מבזה את עם ישראל, אינה מכבדת את המגייר ופוגעת ברצינותו של המתגייר. ולדמן קרא לכל הרוצים ברצינות להצטרף לעם ישראל לבטא את רצינותם ע"י נכונות לעבור „גיור כהלכה" ולהבטיח ע"י כך את קבלתם ע"י כל חלקי עמנו.

הרב פרוש (מאגו"י) ציין כי גיור הוא מושג הלכתי. לא יתכן לבוא ולומר שגיור שלא לפי ההלכה "יחשב לגיור". זו עשיית ההלכה פלסתר. ואמנם, עד עכשיו מי שרצה בכך נאלץ לעבור גיור נוקשה.

הרב פרוש ציין, כי שר הפנים ביקש למצוא מוצא ולהוסיף את המילה „התגיירה" אצל שמה של מילר אך החלטת בג"צ מאלצת אותו לרשום גיור רפורמי כיהודי. „זה פסק תמוה, ואני מקווה, כי לא ירשום אותה כיהודיה ויעמוד איתן, כפי שכבר הבהיר, שהבג"צ לא קבע מהות אלא רק את ענין הרישום הטכני", הוא אמר.

חבר הכנסת יאיר צבן (מפ"ם), שלפני 11 שנה חשף את פרשת הרשימות השחורות של פסולי חיתון במועצות הדתיות, הזהיר את השר פרץ לבל יחדש את המסורת המגונה של רשימות אלה. „אני מזהיר אותך שלא להכליל את שמה של שושנה מילר והדומים לה ברשימות שחורות כלשהן, שכן תהא זו התגרות גסה בשלטון החוק" קרא ח"כ צבן.

כמו כן גילה ח"כ צבן, כי למרות הכחשות השר פרץ, משתמש משרדו בקוד ברישום מספרי זיהוי, והוא המספר 200 לפני מספר הזיהוי הרגיל, הניתן לילדי ישראלים הנולדים לחו"ל.

„יקבלו נשים במועצות הדתיות"

הכנסת הצביעה אתמול בעד הכללה נשים במועצות הדתיות ובגופים הבוחרים רבנים. הכנסת הצביעה על כך בשתי הצבעות נפרדות, האחת של סיעות מפ"ם ור"צ והאחרת בעקבות הודעה של סיעות הקואליציה, שממנה משתמע, כי יש להכליל נשים במועצות הדתיות. הצעת השלושה של הסיעות הדתיות בענין זה נדחתה.

„רישיונות עבודה לזרים"

ועדת העבודה והרווחה פנתה אתמול לשר הפנים בתביעה שלא להנפיק רשיונות עבודה לעובדים זרים.

משרד הבריאות מזהיר:

לא להגזים בטיפוח תקוות בחולי איידס

מאת רנקה הרניש, סופרת „דבר"

משרד הבריאות יצא אתמול בקריאה לכל החוקרים העוסקים במחלת האיידס לא לעודד תקוות מוגזמות בקרב החולים כל עוד אין לכך בסיס רציני.

אתמול פורסם ב„מעריב", כי 20 חולי איידס מקבלים טיפול נסיוני בבית־החולים „קפלן" ברחובות בתכשירים שפותחו על־ידי מדענים ממכון ויצמן. ב„ידיעות אחרונות" פורסם, כי מדעני מכון ויצמן, בשיתוף עם רופאי בית־החולים „קפלן", הגישו למשרד הבריאות בקשה להתיר להם לטפל בחולי איידס ישראלים בתרופה חדשה שפיתחו.

בתשובה לשאלת סופרת „דבר" נמסר ממשרד הבריאות, כי עד כה לא הגיעה אליהם כל בקשה לעריכת ניסוי בטיפול חדש לחולי איידס. צויין, שכל עוד לא נתקבלה הבקשה ולא נדונה בוועדה העליונה לניסויים בבני־אדם, חל איסור מוחלט לקיים ניסוי כזה.

שני העתונים דיווחו, כי הניסוי מבוסס על שילוב שני תכשירים, שפותחו על־ידי מדענים ישראלים ושנוסו קודם לכן בנפרד, אך ללא הצלחה רבה.

ישראל במקום שני אחרי ברה"מ במספר הרופאים לנפש

מאת רנקה הרניש, סופרת „דבר"

ישראל נמצאת במקום השני בעולם, אחרי ברה"מ, מבחינת מספר הרופאים לאוכלוסיה. על פי חישובי משרד הבריאות, שנעשו על בסיס נתוני הלישכה המרכזית לסטטיסטיקה, יש היום בארץ 13,200 רופאים פעילים במקצוע – רופא אחד על כל 300 נפש.

במפקד בעלי מקצועות, שביצעה הלישכה המרכזית לסטטיסטיקה בשנת 1984, הצהירו 15,200 שהם בעלי תואר דוקטור לרפואה ומתוכם הצהירו 14,000 שהם שעוסקים ברפואה. ממספר כולל זה הוריד משרד הבריאות רופאים העוסקים בעבודה חלקית, שהם רובם בעלי גיל גבוה, וגם אלה שיצאו לתקופות ממושכות לחו"ל, וכך נתקבלה ההערכה על 13,200 רופאים פעילים.

במשרד הבריאות טוענים, כי מספרם הרב של הרופאים בארץ הוא תוצאה של עליה, בעיקר בשנים האחרונות. תוספת הרופאים, שמספקות הפקולטות לרפואה בארץ – מסתכמת בכ־260 בוגרים כל שנה. נוסף על כך יוצאים עשרות ללמוד רפואה בחו"ל ולמשרד הבריאות אין כל שליטה, וגם לא מידע, על מספרם.

תיאוריה ארכיאופוליטית:

„קבר ישי" ליד תל־רומיידה הוא הוא מערת המכפלה

מערת המכפלה המקורית נמצאת באתר המוכר כ„קבר ישי" בפאתי חברון, סמוך לתל־רומיידה, ואילו המתחם במרכז העיר חברון, המוכר כמערת המכפלה, הוא למעשה מקדש אדומי קדום.

כך טוען טוביה שגיב (שקרקה), אדריכל תל־אביבי, בכתבה המתפרסמת היום בירחון הציונידתי „עמודה". שגיב, שערעור על מיקומה המסורתי של מערת המכפלה פורסם לפני כשנה, נמנע עד כה מלגלות את מקומו של האתר האחר בשל רגישותו הפוליטית. לדבריו, ארונו של יעקב אבינו, שעל־פי המקרא נועט במצרים, אמור להיות ארון מתכת וניתן לגלותו בעזרת מכשור אלקטרוני. מושל חברון מסרב, בינתיים, לאפשר לשגיב סריקה בשני האתרים.

לדברי מאיר בן־דב, ארכיאולוג מחוקרי ירושלים, התיאוריה של שגיב מקורית ומעניינת וראויה לתשומת־לב מקצועית. לעומתו דוחה פרופ' בנימין מזר, מבכירי החוקרים בישראל, את זיהוי קבר ישי כמערת המכפלה.

הבנק השווייצי „קרדיט סוויס" בז'נווה, אשר נענה לבקשת שלטונות שוויץ והקפיא חשבון אשר דרכו הועברו, על־פי החשד, כספי עסקות הנשק בין גורמים אמריקאיים לאיראן. שימוש כזה בחשבון בנק בלי אישור השלטונות מהווה הפרה של החוק השווייצי. (צילום: א.פ.)

האמריקאים לא מאמינים להכחשות רייגן על איראן

ניו־יורק (א.פ.). – רק 10 אחוזים מהאמריקאים שתושאלו במשאל דעת קהל שערך השבועון "ניוזוויק" אמרו, כי הם מאמינים בכנות דבריו של הנשיא רייגן, שאמר כי לא ידע על עיסקות הנשק שניהלו גורמים אמריקאים עם איראן מצד אחד ועם מחתרת ה„קונטראס" מן הצד האחר.

כמו כן עולה מתוצאות המשאל, כי הפופולאריות של רייגן ירדה ל־47 אחוזים – ב־16 אחוזים פחות מבחודש שעבר – וכי רק 23 אחוזים מהמשיבים מאמינים, כי הנשיא עשה כל שהיה ניתן כדי לחשוף את האמת בפרשת עיסקאות הנשק.

65 אחוזים מהמשיבים אמרו, כי היה חמור יותר בעיניהם אילו הסתבר כי הנשיא לא ידע על העיסקאות מאשר אילו הסתבר כי ידע ואישר אותן. 29 אחוזים החזיקו בדיעה הפוכה.

מאות ילדים מוחזקים במעצר בדרום־אפריקה

יוהנסבורג (רויטר). – משטרת דרום־אפריקה גילתה אתמול, כי היא מחזיקה בידיה 265 ילדים בני 11 עד 15 בתוקף צווי החירום. להערכתם של ארגונים המתנגדים לאפרטהייד מספר הילדים המוחזקים במעצר ללא משפט עולה על 1000.

בהפידו שתיקה של ששה חודשים הודה אתמול מפקד משטרת פרטוריה יוהאן קואדזי, כי צעיר הילדים המוחזקים על־ידי המשטרה הוא בן 11, ששה הם בני 12, 88 הם בני 14, ו־140 הם בני 15.

שני חיילים רוסים ערקו ממזרח ברלין למערבה

האנובר (א.פ.) – שני חיילים סובייטים, אשר היו מוצבים במזרח־גרמניה, חצו את הגבול למערב־גרמניה בחלפם ברגל על פני משמרות כבדים של שומרי גבול מזרח־גרמניים.

שלטונות מערב־גרמניה מסרו, כי שני החיילים הם בני 19 וכי דרגתם בצבא הסובייטי היא טוראי. לדבריהם התרחשה הבריחה במהירות כה רבה שהשומרים המזרח־גרמניים לא הספיקו לעצור את הבורחים או אף לירות לעברם.

מאה שערים • מאה שערים • מאה שערים • מאה שערים • מאה שערים • מאה שערים

התייצבות ורגיעה תוך פעילות חיובית

מאת שמואל רוזנבלום

לאחר תקופה קצרה של ירידות שערים ופעילות עצבנית, נרגע שוק המניות, ואף זכה אתמול לפעילות חיובית שקטה. המשוק הבורסאי נתון כולו לשרות קרנות הנאמנות.

הספקי השוק מכרו חלק ניכר מהסחורה שברשותם, כמותם נהגו חלק ניכר ממנהלי התיקים ויועצי ני"ע. השחקנים העיקריים בשוק נותרו מנהלי קרנות הנאמנות. לפי מה שמסתמן בבורסה, עשויים מנהלי הקרנות להמשיך ולטלטל את שוק המניות עוד תקופה קצרה, שבמהלכה תוגבר יציבות ברמת השערים ולאחריה יגיע גל עליות. היציבות והטלטלה בשוק ישמשו למנהלי הקרנות הזדמנות נוחה למדי להצטייד בסחורה ולהגדיל פוזיציות. הקרנות נהנות בימים האחרונים מזרימת כספים נאה של כמיליון וחצי ש"ח בממוצע ליום, כספים אלו מגיעים לקרנות למרות שבשבוע האחרון הפסידו הקרנות המתמחות במניות כ-3% בממוצע משערן לפני שבוע. נראה שכלית בריחה מתוות הקרנות את אפיק ההשקעה היחיד הטומן בחובו פוטנציאל אפשרי לעשיית רווח מהיר. רמת הסיכון, בהתחשב בעוצמת הכסף הגדול המפותן להזדמנות נוחה להכנס לשוק, נמוכה יחסית.

הטענות המושמעות באחרונה לגבי רמת שערים גבוהה בחלק ניכר של ני"ע אינן בהכרח נכונות. חלק גדול של ני"ע הבכירים נסחרים עדיין מתחת לערכם, מה עוד שצפויים כאם באותם כספים שיביאו על שיפור נוסף ברווחיות ובשורי השוק. שורה ארוכה של מניות כפולות, דלק, נכסים, ריסקום השקעות, גבים, אי.די.בי. פיתוח, הכשרה, אפריקה, אזורים ונוספות מצויות בפוזיציות ניכרות בתיקי הקרנות ומהוות מרכיב השקעה חשוב ביותר. מנהלי הקרנות בוודאי אינם טוענים שמניות אלה נסחרות בשערי שוק גבוה. מניות אלו הקרויות „כבדות" מהוות כידוע את המרכיב העיקרי בבורסה, וניתן להניח שבטווח הזמן הבינוני-ארוך התשואה בהן תהיה נאה ביותר. הטענה על רמות שערים גבוהות מופנית לפיכך למניות הקלילות הספקולטיביות יותר, במניות אלה פעילות הקרנות קולית מלכתחילה והן מצטרפות בדר"כ למגמה הכללית בשוק. לאור האמור לעיל, ניתן להניח שרמת התמיכה בחלק ניכר ממניות השוק מצד הקרנות בעצם התחילה, או תתחיל, בשלב הקרוב ממש. במניות הקלילות בחלקן רמת השערים מסוכנת יותר בוודאי בהשוואה לממוצע עלית מדד המניות ההופשי ושווי השוק הכלכלי. גם בקלילות מצוי חלק מהמניות בעמדת זינוק לסימום שערים לאחר שחיקה וזריפה למדי באחרונה.

פעילות בקרמני, אינקובה ורסקו

חברת קרמני הודיעה לפני כיומיים על חלוקת 800% מניות הטבה. הודעה זו הובילה לביקושי עתק במניות קרמני. במניית קרמני 5 נרשם עודף ביקוש של כ-22% מסך הון המניות הרשום למסחר. חלוקת מניות הטבה אינה בהכרח סיבה לעליית שערים חריגות תוך הסתערות בביקושי עתק. נראה שהפעילות בקרמני הגיעה לאחר תקופת איסוף סחורה ניכרת במניות החברה. חברת אינקובה הצליחה „לסגע" את קהל המשקיעים באמצעות הנפקת זכויות הדיון באיחוד מניותיה. עודפי הביקוש באינקובה גרמו להפסקת המסחר עקב אי יכולת טכנית לסחור במניות החברה. ההודעה על הפסקת המסחר לא הגיעה כנראה לכלל ציבור המשקיעים, שכן אתמול נרשם למניית אינקובה 5 עודף ביקוש אדיר ויוצא דופן בהיקפו, ומיליון מאה וארבעים אלף ש.ב. לערך) למרות שהמסחר במניות החברה הופסק שלשום. חברת רסקו הודיעה כידוע על הפסדי עתק בגדר הדיווח הפרוע. הפסדים אלו לא מנעו מציבור משקיעים „מהיר" לקנות מניות בחברה תוך עליות שערים חריפות ופעילות יוצאת דופן בהיקף הכלכלי בימים האחרונים.

שינויי שער במסחר

הצעים שנקלטו שלשום בעוצמה בולטת במניות החברה לישראל הביאו אתמול לביקושים ועליות שערים מחודשות בחברה לישראל. כזכור מחקה החברה לישראל את השקעתה בצי"ם ולפיכך לא ברור איזו השפעה יש לשיפור העיסקי בצי"ם על מאזן החברה לישראל. הודעות הבנק הבינלאומי ופ.בי. על חלוקת דיבידנד מזומן נאה הביאו לעודפי ביקוש נאים במניות הנ"ל תוך עליות שערים. הנפקות הזכויות שפורסמו בקירור ובמחפי עובה הביאו לעודפי ביקוש גדולים ועליות שערים נאות. בבנקאיות שררה יציבות מלווה בעודפי ביקוש או היצע מיקריים להלוסין והבלתי משמעותיים בגפום הכספי. התחלת יציבות הסתמנה במניות הקלילות שתנודות השערים בהן היו חיוביות למדי. הצעים במניות הכבדות רוגנת מולנת וכלל תעשיות נקלטו במהירות רבה יחסית.

נכסים ובנין – החברה פרשה מהשקעותיה באס.סי.אי. תעשיות וטכנולוגיות. בעצם הפרישה אין השפעה מהותית על מאזן נכסים.

בירמן – החברה הודיעה על חתימת הסכם לבניית דירות באילת בהיקף כספי של 3 מיליון דולר לערך.

אמישר – ההפסד המתואם למזונית שנת הכספים שהסתיימה בספטמבר הסתכם בסך של 13.7 אלף ש"ח.

ניירות ערך והשקעות – חברת ני"ע השקעות מקבוצת בל"ל שינתה חלק מהדירקטוריון שלה. לחברה צורפו שלושה נציגי ציבור חדשים, ה"ה ד"ר דן גבעולי, רו"ח זאב גרופר ומר יורם רדושינצקי מכנ"ל עמק.

הבנק הבינלאומי – הבנק יחלק דיבידנד מזומן בשיעור 155%, יום האקס יהיה בתאריך 10.12.86 ויום החלוקה 30.12.86.

פ.בי. – החברה תחלק דיבידנד מזומן בשיעור 200%, יום האקס החלוקה זהים לבנק הבינלאומי.

אינקובה – המסחר במניות החברה הופסק לאחר שלא ניתן לקיים במניות מסחר תקין.

מחפי עובה – החברה פירסמה פרטים על הנפקת הזכויות.

קידור – החברה פירסמה פרטים על הנפקת הזכויות

שערי המניות הישראליות בארה"ב

אופוטק	3¼ – 3⅝
אי.אי.ס	3¼ – 3½
אינטרפרם	4¼ – 4½
אלסינט	2⅛
אלרון	5⅜ – 5¾
אלקטרוניקה לישראל	2¼ – 2¾
תעשיות לייזר	12
מת"ח	2¼ – 2⅞
נייר חדרה	16
סייטקס	3¼ – 3⅜
עוש"פ	2⅞ – 3⅛
עץ לבוד	8⅞
ראוא	3⅜ – 3⅝
תדר	2½ – 3
אורית	6½ – 7
אלביט	7¼ – 7½
אמפל	1¾
טבע	6⅜ – 6¾
פיברוניקס	5⅞ – 6

יחס בין מטבעות

דולר = 2.0065	מרק גרמני
דולר = 1.6775	פרנק שוויצרי
דולר = 162.50	ין יפני
שטרלינג = 1.4215	דולר

* הכותב משמש כיועץ השקעות

שערי המניות

בנקים מסחריים

שאינם בהסדר ההצמדה

א.ה.ת. ש	20000	51.0	-600	-2.9	-51.0
המבנות 0.1	1100	1879	-56	-4.8	-3791
המבנות א 0.5	810	120			+880
המבנות אפ 2	790	765	+6	+8	+1935
כללי לא בהסדר	21700	17.0	+155	+7	+17.0
בנק צפ' אמריק 1.	— הפסקת מסחר —				
בנק צפ' אמריק 5.	— הפסקת מסחר —				
בנק צפ' אמ אפ1	— הפסקת מסחר —				
הבינלאומי 5.0	3510	1815	+30	+.9	+2426
פ.ב.י. 0.5	4465	3730	+65	+1.5	+5559

כלולים בהסדר הצמדה

אידיבי רג 100.0	81340	225	-210	-3	-19.0
אידיבי ב 100.0	81480	2.0	-350	-4	-4.0
אידיבי בב א 2.0	496000				
אגוד רגה	60550	47.0	-150	-3	-24.0
דיסקונט ב	103800	4.0	-1200	-1.1	-4.0
דיסקונט א	103960	209	-140	-.1	-206
דיסקונט שה ב	12260	53.0	+45	+4	+97.0
המזרחי ש	33640	176			-128
המזרחי ב	33510	10.0	-60	-.2	-8.0
המזרחי שה 9	15100	178	-130	-.9	-178
הפועלים בבב	105000		+1316	+1.3	+1.5
הפועלים ש	55420	1198			-271
הפועלים ב	55320	25.0	-120	-.2	-13.0
כללי א 1.0	141650	1.0	-50		-2.0
כללי שה 5	120340	5.0תב	+10940	+10.0	+3.0
כללי שה 7	6800	100	-65	-1.0	-75.0
כלל בנק 100.0	35201	1481			-1089
כלל שה 11	13330	196			-150
מימון וסחר 1.0	51480 תב	11.0	+4680	+10.0	+11.0
מימון וסחר 5.0	24502	2.0	-248	-1.0	-25.0

בנקים למשכנתאות

אדנים 0.1	19950	15.0			-13.0
לאומי משכנתא' ש	7060	20.0	+10	+.1	+12.0
לאומי משכנתא' ב	7000				
כרמל ש	4428	26.0	+128	+3.0	+16.0
כרמל שה 1	3450	200	-25	-.7	-24.0
בנין ב 5.0	7600	117			-28.0
פת משכ ש	2275	421	+25	+1.1	+91.0
משכן ב ש	2546	653			-76.0
עצמאות 0.1	9799	40.0			-40.0
טפחות מבוב ש	16750	55.0	-250	-1.5	-64.0
טפחות רג ש	16201	30.0	+1		+18.0
טפחות שה 1	8850				
טפחות שה 2	4400	350			+180
יעבור 1.0	2945 כו		-155	-5.0	-972
יעבור 5.0	1299 תב	666	-81	-5.9	-666
מירב 1.0	6090	45.0	-60	-1.0	-28.0

מוסדות מימון

שלמק א ש	490	1827	+3	+.6	+2203
החקלאות מבוב א	— לא נסחר —				
החקלאות מבוב ג	— לא נסחר —				
לאומי תעשיה א ש	8340	49.0	-60	-.7	-260
פתוח התעשיה בבב	— לא נסחר —				
פת תעש בב ג	— לא נסחר —				
פת תעש בב גג	— לא נסחר —				
פת תעש בב גג1	— לא נסחר —				
פת תעש בב ד	— לא נסחר —				
פת תעש בב דה	— לא נסחר —				
בנים קבלנים 5.0	1296	500	+1	+.1	+2405
תיירות בב	— לא נסחר —				
כלל ליסינג א0.1	19900	47.0	+500	+2.6	+63.0
כלל ליסינג ב0.5	13600	145	-100	-.7	-67.0
כלל ליסינג אג"ח1	12149	16.0	-1		-27.0

ביטוח

איתן ביטוח 1שח	250	5555			-805
ארדם 0.1	1514	500	+72	+5.0	+1511
ארדם א 0.5	714	2756	+15	+2.2	+5259
בטוח מכבה 0.1	550				+993
בטוח מכבה 0.5	180.0	3430	+2.5	+1.4	+645
הדר 1שח	370	2102			-2102
הדר 5שח	210	4165	-1	-5	-6540
הסנה ש	326	21685	+1	+3	+31481
הפניקס 0.1	732	756	+8	+1.1	+1432
הפניקס 0.5	632	1500			+61.0
המשמר-הראל 1.0	6960	37.0	-40	-6	-88.0
המשמר-הראל 5.0	3600	77.0			-53.0
כנורה 1.0	2220	65.0	+45	+2.1	+65.0
כנורה 5.0	1160 תב	91.0	+65	+5.9	+291
כתר פתוח השקע'	5725	184			-59.0
סהרים 1שח	820	1067			-382
צור ש	336	4131	-9	-2.6	-2049
ציון החזקות 1.0	8730				
ציון החזקות 5.0	2425	120	+50	+2.1	+120

מסחר ושרותים

מסחר

אינטרגאמא 1.0	5695	31.0	-5	-1	-56.0
אינטרגאמא 5.0	2990	300	+90	+3.1	+250
באיר קדרא 1.0	1275	553	+5	+4	+935
באיר קדרא אפ 1	7201	180			-85.0
כלל סחר 1.0	339	13595			-4598
כיתסל 1.0	825	2071	+25	+3.1	+2035
רפק 0.1	34000				-2.0
רפק 0.5	10605		+105	+1.0	+50.0
סופרסל א 2.0	7420	1072	+160	+2.2	+1061
סופרסל ב 10.0	5810	982			-404

שרותים

דלק ב 0.1שח	3260	1219	-45	-1.4	-1973
הראל 1.0	3741 תב	300	+180	+5.1	+1379
הראל 5.0	2900 תב	250	+125	+4.5	+980
ספנות הספקה 0.1	14012				
ספנות הס' 0.5K	4995	277			-77.0
קרור 0.1	2001 תב	263	+101	+5.3	+1021
קרור 1.0	314	12754	+11	+3.6	+20508
חברת החשמל 0.1	— הפסקת מסחר —				
כמוסי עובה 0.1	4850	51.0	-1		-118
כמוסי עובה 0.5	2650 תב	556	+180	+7.3	+339
קונטרוליה 0.1	4200	681	+65	+1.6	+424
קונטרוליה 0.5	3300	711	+100	+3.1	+430
קופל 1.0	— הפסקת מסחר —				
קופל אפ 1	— הפסקת מסחר —				

מלונות ושרותי תיירות

גלי זוהר 1.0	— הפסקת מסחר —				
גלי זוהר 5.0	— הפסקת מסחר —				
מלונות דן 1.0	*1615	365	+15	+.9	+310
* ביצוע חלקי 97.30%					
מלונות דן 5.0	1080	100	-5	-.5	-100
חוף האלמוג 0.1	5350	230	-50	-.9	-148
כנס 1.0	2299	61.8	-11	-.5	-61.8
מלונות ירדן 1.0	2720	138			-99.0

מחשבים ושרותי מחשב

איכות 1שח	1850	552	+40	+2.2	+440
דטה מיכון 1.0	6960	148	-10	-.1	-129
ת.י.ל.ן. 1.0	25100	12.0	+519	+2.1	+10.0
יעגא 1.0	7100	148	+111	+1.6	+25.0
כלל מחשבים 1.0	13001	100	+151	+1.2	+174
מ.ל.ל. 1.0	20450	7.0	+450	+2.3	+5.0
מ.ל.ל. 5.0	6870	99.0	-100	-1.4	-99.0
משוב 1.0	854	1637	+4	+.5	+672
משוב אפ 1	697	1157			+752
ניקוב 1שח	20850	20.0	-50	-.2	-20.0
ניקוב 5שח	12770	50.0	+370	+3.0	+59.0
תים מחשבים 1.0	1930	1181	+67	+3.6	+761
תים מחשב אפ 1	19300 תב	25.0	+1100	+6.0	+25.0

מקרקעין ופיתוח

נדל"ן בינוי ופיתוח

אברהם גינדי 1.0	— הפסקת מסחר —				
אברהם גינדי 5.0	— הפסקת מסחר —				
אורן מבנים 1.0	820	111			+167
אורן מבנים 5.0	360	7943	-5	-1.4	-7397
אזורים 1שח	819	9412			-3805
אזורים אפ 1	502	5050			+1550
אזורים אגח 3	106.0	20432	+.5	+.5	+20320
אילון 1.0	550	13023			-9145
אל-רוב 1.0	1239	1322			-283
אבנרים 1.0	3200	198			-205
אפריקה 0.1שח	36980	163	-500	-1.3	-162
אפריקה 1שח	31100	108			+2.0
אפריקה אפ 5	16350	4.0	+50	+.3	+96.0
ארזים 1.0	2390				-20.0
אילדן 1שח	2850	713			-507
אילדן 5שח	1500	816			-411
בן-יקר גת 1.0	3815	94.0			+160
ברנוביץ 1שח	3350 תב	240	+200	+6.4	+155
ברנוביץ 5שח	2070	407			-427
דנקנר 1.0	4600	120	+154	+3.0	+110
דורטר 1.0	336	746			-302
דורטר 5.0	270	457	+10	+3.9	+443
דרעד 0.1	6900	75.0			-75.0
דרעד 0.5	4490	330			+232
המסלול 1.0	1599	316	-12	-.7	-190
המסלול 5.0	1030 תב	440	-70	-6.4	-581

(המשך)

תל.ב. 0.1	— הפסקת מסחר —				
תל.ב. 0.5	— הפסקת מסחר —				
נכסים ובנין 1.0	3115	1113			+319
גב-ים 0.1	4400	389			-218
גב-ים 0.5	3125	519			-523
הכשרת הישוב 1.0	59100	130	-350	-.6	-140
ישפרו 1.0 ש"ח	3391	955	+50	+1.5	+1676
ישראלום 1.0	1624	60.0	+54	+3.4	+60.0
ישרס 10.0	— הפסקת מסחר —				
כהן פיתוח 1.0	9507 תב	224	+500	+5.6	+218
כלל נדלן 0.1	449	14906			-304
לומיר 1.0	4505 תב	150	+410	+10.0	+243
לומיר 5.0	1551	400			-127
מ.ת.מ. 1.0	422	18074	+16	+3.9	+15710
מ.ת.מ אפ 2	240 תב	33600	+25	+11.6	+71888
מ.ת.מ אג"ח א	99.0	14614	+1.0	+1.0	+28569
מאגרי בניה 1.0	747 תב	9737	+40	+5.7	+12594
מישנאל 5.0	335	2230	+1	+.3	+345
מגרב 5.0	1385	219	+15	+1.1	+164
מר-לן 1.0	666	1100			-160
לידנסקי 1.0	*415	100	+15	+3.8	+247
* ביצוע חלקי 81.20%					
לידנסקי 5.0	144.0	27268	+6.0	+4.4	+94657
ליפשיץ 1.0	1768	1036			-236
ליפשיץ 5.0	952	2033			-268
נאות אביב 0.5	7300	125			-160
נכסי אזורים 1.0	855	742	+5	+.6	+725
סהר החזקות 1.0	13750	81.0	-100	-.7	-133
סהר החזקות 5.0	9730	90.0	-60	-.6	-105
סקי 1.0	*6650	11.0	-185	-2.7	-16.0
* ביצוע חלקי 68.70%					
סקי 5.0	3620	342	+35	+1.0	+15.0
עמר וסלע 1.0	934	910			+299
עיד 5.0	— הפסקת מסחר —				
קיסריה 0.1	2650	332	-10	-.4	-195
קיסריה 0.5	1541	1205			-205
רוגובין 1שח	2500 תב	943	+140	+5.9	+1425
רוגובין 5שח	1132	1076			-1582
רוגובין אפ 2	1170	1532			-1302
רוגובין אג"ח א	98.0	16155			+13845
רסקו מבנה	8235 קו		+392	+5.0	+383
רסקו רג	*7275	285	+400	+5.8	+146
* ביצוע חלקי 95.00%					

חקלאות

מסעי הדר 0.1	3050	396			-186
מסעי הדר 0.5	2372	100	+30	+1.3	+50.0
מהדרין 0.1	7900	325			-353
נכסי הדרים 1.0	1331	682			-283
פרי אור 0.5	3100				+100
שנהב 0.1 ש"ח	12309 תב	286	-650	-5.0	-203

תעשייה

מזון וטבק

אסאם 1.0	1608 תב	571	+146	+10.0	+720
גולדפרוסט 1.0	3140	88.0	+40	+1.3	+77.0
גולדפרוסט 5.0	1885	309	-15	-.8	-309
גולדפרוסט אפ 1	1500	358	+76	+5.3	+121
דובק מב ש	4070	1001	+90	+2.3	+1852
דובק מב ם	4080	1405	+80	+2.0	+1516
תלכל 1.0	1015	1750	+2	+.2	+1230
תלכל 5.0	624	2220			+780
פרי-זה 1.0	— הפסקת מסחר —				
פרי-זה 5.0	— הפסקת מסחר —				
ממשי בירה 1.0	19650	138	-50	-.3	-130
ממשי בירה 5.0	15800 תב	187	+1050	+7.1	+184
יצהר 1 ש"ח	1500	308			-259
יצהר 5 ש"ח	1005	583			-285
מן 1 ש"ח	12500	16.0	+200	+1.6	+57.0
מן מ"ר 5 ש"ח	6910	64.0	+110	+1.6	+156
סנפרוסט 1.0	11930	69.0			-10.0
עלית 0.1	18500	200	+270	+1.5	+236
עסיס ב 0.5	391	7553			-275
שלמה אנגל 1.0	2917	100	+57	+2.0	+82.0
שמן מכוב ש	5259	263	-1		-78.0

טקסטיל והלבשה

ארגד 1.0	531	5148			-3108
אפים 1.0	1416	1450	-44	-3.0	-1242
אופנת ברוך 1 שח	670	2221	+30	+4.7	+5076
אופנת ברוך 5 שח	420	1700	+10	+2.4	+2136
ארגמן רג ש	16050	168			-120
דלתא-גליל 1.0	2990	2323			-1101
דלתא-גליל א 3.0	2190	681	+70	+3.3	+424
כפריות מאוחד 1.	1707	20.0	-1	-.1	-30.0
כפריות מאוחד 5.	899	122	-1	-.1	-38.0
ויסלנו 1.0	1460	161	+30	+2.1	+511
ויסלנו 5.0	952	216	+12	+1.3	+399
חדינן 1.0	8050	247	-100	-1.2	-292
זקית 1.0	1920	769	+30	+1.6	+152
זקית 5.0	1240	872			-928
לודזיה 0.1	2590	268	+41	+1.6	+239
לודזיה 0.4	1270	511	+7	+.6	+604
ליגת 1.0	755	2172			-458
ביס גליק 1.0	610	494			+213
מקס 0.1	5560	494	+20	+.4	+451
מקס 0.5	2761	872			+186
עים 1.0	13400	65.0	-450	-3.3	-65.0
עים 5.0	7300	50.0			-59.0
עמק 1.0	1735	2092	+35	+2.1	+1488
פולגת א 0.1	3630	1910	-60	-1.6	-2100
פולגת ב 0.4	2480	2516	-30	-1.2	-3000
פוליגן א 0.5	8300	188	-100	-1.2	-228
פרגוד 1.0	3571	450	+70	+2.0	+305
גיבור סברינה	14670	41.0	-30	-.2	-98.0
תעש רוגוזין 1.0	2805	650	-45	-1.6	-657

מתכת ומוצריה

אוקמנן 5.0	2740 תב	360	+180	+7.0	+491
אורדן 10.0	7110	65.0	+80	+1.1	+31.0
אורדן 50.0	6100	20.0	-100	-1.6	-44.0
אלומית 1.0	5800	360	-180	-3.0	-201
אלוביט 5.0	4380	19.0			+88.0
כבלים ש	29700	23.0			-63.0
התכוף 1.0	8400	41.0			-41.0
התכוף 5.0	5130	95.0			-58.0
התכוף אופציה	4250	765	+100	+2.4	+524
זיקה 1.0	5580	71.6	-20	-.4	-7.7
זיקה 5.0	2300	180	-80	-3.4	-315
קופסאות פח 1.0	2505	2263			-1778
קופסאות פח 5.0	2310	512			-512
מתכת טרום 1.0	2415 תב	400	+130	+5.7	+754
כבלי ציון 1.0	2351	309	-54	-2.3	-245
כבלי ציון 5.0	1335	3531	-5	-.4	-620
כבלי ציון אפ 3	650	450	+10	+1.6	+7.0
מרגן 1.0	— הפסקת מסחר —				
מרגן אפ א	— הפסקת מסחר —				
קרמני 1.0	1401 קו		+67	+5.0	+30082
קרמני 5.0	783 קו		+37	+5.0	+88045
נחושתן 0.1	36150	6.0	+200	+.6	+6.0
נחושתן 0.5	11900	23.0	+190	+1.6	+198
פקר פלדה 1.0	14375	346	+200	+1.4	+255
קינג 1.0	1201	1150			-798
קינג 5.0	638	2609			-4227
קליל 1.0	7100	208	+100	+1.4	+32.0
קליל 5.0	4600 תב	235	+255	+5.9	+100
שלודות 5.0	6000	149	+99	+1.7	+49.0
תעשיות לכיש 1.0	1190 תב	1306	+90	+8.2	+1306
תעשיות לכיש 5.0	620	779	+20	+3.3	+479

תעשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה

אלביט 3.0	381000	16.0	-2000	-.5	-19.0
אלקו 0.1	7600	37.0			-48.0
אלקו 0.25 ש	3836	180	+180	+4.9	+283
אלקו 0.25 ם	3750	30.0	+140	+3.9	+95.0
אלקטרה 0.1	22500	15.0	-670	-2.9	-45.0
אלקטרה א 0.5	13500	306			+329
אלרון 3.0	292000	13.0			+2.0
אורית 0.02 ש"ח	31500	89.0	-150	-.5	-82.0
כלל תעש אלקטרו	2070	1727	-10	-.5	-1174
ספקטרוניקס 1.0	2000	856			-240
ספקטרוניקס 5.0	1400	570			-100
פיינטסנגר 1שח	520	1369			-3.0
פיינטסנגר 5שח	326	4258			-5457
ציקלון 1שח	2061 תב	288	-209	-9.2	-217
ציקלון 5שח	1005	350			+250
קנבשטיין אורלד 1.	4949	26.0			+26.0
קנבשטיין אורלד 5.	3460	74.0			+74.0
ת.א.ת. 1.0	4147	214	-153	-3.6	-486
ת.א.ת. 5.0	1900	1601	+55	+3.0	+971
ת.א.ת. אפ 1	17000	23.0			-26.0
תראה 1.0	7860	137	+210	+2.8	+157

מוצרי בניה

אי.פ.בלל בנין 1.	985	800			-1200
אי.פ.בנין אפ א	492	2355	+18	+3.8	+3045
אי.פ.בנין אגח א	103.5	4947			-4947
אלקול 5.0	10950	30.0			+17.0
אקרשטיין 1שח	850	1501			-91.0
אקרשטיין 5שח	610	516			-1100
אקרשטיין אפ א	344	1451			-581
אקרשטיין אג"ח 1	98.0	1708	+1.0	+1.0	+13792
בטון תדיר 1.0	— הפסקת מסחר —				
בטון תדיר 5.0	— הפסקת מסחר —				
בר-סן 1.0	1735	886	+35	+2.1	+705
בר-סן 5.0	705	2852			-2313
טרומאכמנט 1.0	7001	12.9	+1		+8.1
טרומאכמנט 5.0	2550	300			-107
מ.ל.ם. 1.0	915	350			+280
מ.ל.ם. 5.0	600	493	+10	+1.7	+74.0
מודול השק בתעש	5450	69.0			-59.0
מוזאיקה ולסמן 1	— לא נסחר —				
מוזאיקה ולסמן 5	11500				+3.0

כימיה, גומי ופלסטיק

אגן 5.0	16510	80.0	+10	+.1	+39.0
אליאנס ב 200.0	2358	150	-102	-4.2	-376
גל תעשיות 1.0	11900	17.0			-13.0
גל תעשיות 5.0	7448	124	-50	-.7	-66.0
דקסטר 1.0	3110	188			-254
דשנים 0.1	5000	12.0			+35.0
דשנים 0.5	1435	301			-351
חיפה כמיקל 10.0	421	14273	+11	+2.7	+38724
סכע 0.01 ש"ח	7970	927			+38.0
ליפסקי 1.0	3250	482			-781
ים המלח 0.1	4490	1573	-25	-.6	-2495
פטרוכימיים 10.0	560	11927			-422
מקסימה 1.0	7000				
מקסימה 5.0	3380	219	-40	-1.2	-279
נקה 1 ש"ח	7151	708	+5	+.1	+9.0
סנו 1.0	17370	123	-180	-1.0	-51.0
סנו 5.0	13150	238			-77.0
פריקלאס 1 ש"ח	576	3860			+41.0
פריקלאס אפ 1	250	17230	+8	+3.3	+30796
קרס כימיקל 1.0	7100	30.0	+200	+2.9	+102
ת.ג.ל. 1.0	4200	25.0			-13.0
ת.ג.ל. 5.0	3620 תב	120	+220	+6.5	+120
תיא 5.0	9500	100	-150	-1.6	-72.0
פרוסארום 10.0	14000	10.0	+150	+1.1	+54.0
תיז א 5.0	7300	47.0	-60	-.8	-47.0

עץ ומוצריו, נייר ודפוס

דפרון 1.0	6740	37.0			-43.0
דפרון 5.0	4230	30.0	-20	-.5	-32.0
ת.ב.ן. 1.0	9000	275	-50	-.6	-408
יאה 1.0	4680	93.0			-93.0
לבידי אשקלון 1.	520	1257			+648
לבידאשקלון אפ1	895				
מולס ב 0.5	37480	2.0	+880	+2.4	+13.0
מפעלי ניר 10.0	254000	60.0			-64.0
סקאנדיה 1.0	3220	600			+241
רים 0.1 בניה	2260	206	-30	-1.3	-106
רים 0.4 בניה	1419	277			-156
תעל ב 0.2	14800	69.0			-76.0

תעשיות שונות

אבריון 1.0	6898	40.0	-2		-76.0
אבריון 5.0	2760	455			-362
חביכה יוד 1.0	11000	30.0			+20.0
ה.ג.מלק 1שח	1850	460	+50	+2.6	+276
ה.ג.מלק 5שח	1145	546	-5	-.4	-1180

השקעות תעשיה

מרכזית ב 0.1	8170	101			-129
כור בב 1.0	6430000	.1	-70000	-1.1	-.1
כלל תעשיות 1.0	1527	6607			-5691
מאגרי טכנולוגיה	415	2808			-2558

חברות להשקעה

השקעה ואחזקות

אמיק ש	5449	248			-233
אידיבי פתוח 2.0	5000	2821	-10	-.2	-3865
אינקובה 1שח	— הפסקת מסחר —				
אינקובה 5שח	— הפסקת מסחר —				
אלבר ש	10670	62.0			-47.0
אלבר ם	10870	5.0	+200	+1.9	-5.0
אלרן ש	3360	1330			+386
אלרן ם	3370	329			-355
אביטר בב 1.0	— הפסקת מסחר —				
אפיק 1.0	225	3418	-10	-4.3	-5364
אפיק 5.0	174.0	570	-1.0	-.6	-402
גולות השקעות 1שח	1600 תב	539	+120	+8.1	+599
חברה לישראל 1שח	10080	1191	+270	+2.8	+1193
חברה לישראל 5שח	7150	527			+20.0
חלפסון 0.1	119500	7.4	+4500	+3.9	+3.4
חלפסון 1.0 ש	26100	22.0			-7.0
אמפא א 0.5	15900 תב	47.0	+900	+6.0	+184
פועלים השק ש	6367	987			-748
לאומי השק 0.1	— הפסקת מסחר —				
דיסקונט השק ש	2880	2971			-5015
מזרחי השק ש	22122	60.0			-3.0
מזר השק אגח 124	11950				-1.0
חירון 1.0	2700	14.0			+200
חירון 5.0	1340	1652	+60	+4.7	+1014
ישום החזקות 1שח	274	9219	+10	+3.8	+15574
יצוא ש	11250	20.0			-40.0
ירדן א 0.1	3320	332			-283
כלל ישראל 10.0	919	4133			-5162
כלל ישראל 50.0	841	365	+24	+2.9	+246
לנדיק 1 ש"ח	4300	12.0			-28.0
לנדיק 5 ש"ח	1270	290			+258
מנור 1 ש"ח	699	1709	-2	-.3	-1147
מנור 5 ש"ח	396	2017	-20	-4.5	-6307
מנור אפ ב	343				-400
מנור אג"ח 1	98.0				+465
עוז השק ב 0.1	3900	249			-93.0
עוז השק ב 0.5	2070	340	+50	+2.5	+163
פז השק ש	6500	94.0			-80.0
פנה א 0.1	11500	24.0			-9.0
פנה 0.5	6490	586	+200	+3.2	+416
פריון ב 0.2 ש"ח	4403	642			-31.0
קידון 1 ש"ח	685	1802			-1146
קידון 5 ש"ח	491	2450			-762

מחקר ופיתוח

גליל טכנולוגיה	462	898	+2	+.4	+1022

דלק ונפט

דלק הישראלית 1.	3100	410	+40	+1.3	+222
דלק הישראלית 5.	1820	446	-15	-.8	-616
דלק נפט אפ 2	1185	1698			-2438
פז הישר נפט	18500	84.0			-74.0
י.ו.א.ל. 5.0	3528	940			-231
מ.ג.נ. 1.0	4260	280	+200	+4.9	+374
מ.ג.נ. 5.0	1745	541	+40	+2.4	+324
פטרואיל ב 0.3	7100	218	+99	+1.4	+77.0
צפון אבד נפט 1.	288	5797	+8	+2.9	+13840
צפון אבד נפט 5.	235	4230			-5233
נפטא ש	16400.0	1.0			-1.0

נסחרות במט"ח

בית ב	222	30.9	-1	-.5	-30.9

שערי קרנות נאמנות

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
אב	4277.25	4219.39
אבוקה	374.37	367.14
אגוז	200.75	199.79
אריה	1374.72	1347.77
אדם	1991.71	1953.39
אופיר	1658.16	1637.80
אור	388.55	380.45
אורין	141.59	140.84
אורלי	223.68	222.08
אורן	636.92	633.85
אייל	3294.25	3229.53
איילת	4067.37	3981.33
אירים	4271.76	4179.09
איתן	612.05	599.61
אלון	509.54	506.27
אלמוג	605.90	592.14
ארז	512.61	506.62
אש	125.16	122.51
אשל	164.80	163.22
אתרוג	198.61	197.64
בדולח	1993.30	1954.91
ברוש	416.74	414.84
ברק	412.54	410.37
ברקת	759.37	755.55
גביש	1226.87	1205.21
גבע	906.26	892.89
גורן	621.82	609.56
גיא	8129.69	8009.12
גיל	2571.20	2522.20
גלית	525.90	519.61
דובדבן	520.39	518.99
דוכיפת	574.97	565.65
דולב	198.94	189.67
דורון	1273.71	1251.47
דותן	224.36	220.14
דליה	444.47	436.63
דרור	357.22	350.70
דקל	318.21	316.72
הדס	516.84	513.88
הדר	436.80	428.67
הדבית	2558.17	2503.72
הוד	17156.30	16901.87
זיו	15993.18	15756.10
זמיר	761.14	751.91
חוחית	130.88	129.12
חליפין	116.69	116.17
חלמיש	561.18	558.51
חן	116.97	116.50
טופז	1200.44	1172.34
טל	4586.51	4528.58
יובל	695.79	687.50
יהלום	1815.39	1780.15
יסודות	355.47	352.28
יערה	596.03	583.08
כוכב	908.36	890.77
כחל	117.46	115.15
כלנית	495.24	484.56
כספית	637.71	634.31
כרמל	122.82	120.37
כתר	960.61	942.45
לוטן	—	—
למשקיע	102436.8	108829.13
לפיד	307.91	301.92
לקח	1536.95	1505.91
לשם	849.54	844.92
מבור	1035.38	1016.76
מבטח	2975.07	2946.18
מגד	198.24	195.32
מגן	2779.41	2752.25
מגל	656.48	648.75
מור	1394.19	1374.39
מורן	741.35	784.48
מטה	25255.86	24740.81
מיתר	770.30	754.81
מעוף	3324.37	3260.27
מעיין	639.46	646.52
מקשה	879.19	874.88
מרגלית	1092.38	1071.21
מרום	1009.53	989.47
נגה	22539.52	22205.20
נוף	726.50	725.53
נשר	415.89	405.84
נילי	4883.73	4783.68
סביון	492.42	483.33
סגולה	119.91	118.59
סלע	865.96	861.42
סנונית	608.28	600.81
ספיר	685.47	652.88
סביר	498.50	498.30
עירית	725.67	711.99
עידית	1882.86	1873.44
עידן	6225.51	6184.21
עומר	1168.06	1084.59
ענת	2084.92	2065.70
עפרוני	585.01	572.14
ערמון	131.36	130.73
פלא	1322.61	1296.56
פז	505.07	494.99
פנינה	551.10	540.27
פלך	105.51	105.31
צמיד	885.45	875.03
צבעוני	6851.58	6731.74
צפית	1547.84	1517.51
קלע	1851.69	1822.54
רניה	15766.35	15617.82
רימון	107.10	106.88
רקפת	597.00	587.31
רשף	695.68	651.29
שביט	690.55	677.07
שחף	824.36	816.74
שירה	342.90	340.45
שמיר	320.26	316.52
שנהב	677.03	667.60
שסק	636.26	640.41
שקד	161.73	160.92
תאנה	197.76	196.83
תבור	424.01	424.01
תירוש	444.77	439.85
תמר	191.91	191.84
תמה	178.18	176.94
תרשיש	1282.27	1266.6
תשרי	413.05	407.25

שערי אגרות חוב

הסדרה	השער	השינוי בנק'
4% מלווה (100% הצמדה)		
ש4001	632822.0	
ש4002	550000.0	
ש4003	540000.0	
ש4004	535000.0	
4.25% מלווה מדינה (שנתית)		
ק-301 תשואה 3.33%		
4101	322.1	
ק-302 תשואה 3.65%		
4102	128.5	-.8
4103	123.4	-.8
ק-303 תשואה 4.29%		
4104	116.8	-.8
4301	116.8	-.8
4302	111.1	-.8
4303	110.3	-.8
ק-304 תשואה 4.70%		
4105	94.9	
4106	92.3	
ק-321 תשואה 4.74%		
4201	109.0	+.1
4202	106.9	+.1
4203	104.8	+.1
4204	101.0	
4205	99.0	
4206	97.1	+.1
4207	96.7	+.1
4208	95.3	+.1
4209	93.1	
4210	90.6	
ק-342 תשואה 4.45%		
4304	107.8	+.2
4305	98.1	-.7
7%		
ק-201א' תשואה 2.80%		
ש3601	35485.0	+20.0
ק-201ב' תשואה 3.30%		
ש3602	32147.0	-324.0
ק-202א' תשואה 3.50%		
ש3603	29678.0	-139.0
ק-202ב' תשואה 3.50%		
3604	26630.0	+16.0
ק-203א' תשואה 3.05%		
ש3605	24694.0	+373.0
ק-203ב' תשואה 3.26%		
ש3606	23074.0	-601.0
ק-203 ג' תשואה 2.38%		
ש3607	22170.0	+12.0
ק-203ד' תשואה 2.50%		
ש3608	21299.0	-112.0
ק-204 א' תשואה 2.50%		
ש3609	20286.0	-12.0
ק-204 ב' תשואה 2.51%		
ש3610	18288.0	+3.0
ק-204 ג' תשואה 2.36%		
ש3611	17776.0	+10.0
ק-204ד' תשואה 2.30%		
ש3612	17304.0	-63.0
ק-205 תשואה 2.43%		
ש3613	16195.0	-60.0
ש3614	15546.0	-59.0
ש3615	14354.0	-56.0
ש3616	13141.0	-52.0
ק-206 תשואה 2.27%		
ש3617	12487.0	+7.0
ש3618	11852.0	+7.0
ש3619	10908.0	+5.0
ק-207 תשואה 2.33%		
ש3620	10486.0	-10.0
ש3621	9964.0	-8.0
ש3622	8986.0	-9.0
ק-208 תשואה 2.56%		
ש3623	8343.0	+5.0
ש3624	7856.0	+5.0
ק-209 תשואה 2.64%		
ש3625	7149.0	+4.0
ש3626	6613.0	+4.0
ש3627	6133.0	+4.0
ק-210 תשואה 2.64%		
ש3628	5646.0	+4.0
ש3629	5290.0	+3.0
ש3630	5001.0	+3.0
ק-211 תשואה 2.62%		
ש3631	4600.0	+75.0
ש3632	4420.0	+72.0
ש3633	4175.0	+68.0
ק-212 תשואה 2.68%		
3634	3665.0	+6.0
ש3635	3466.0	+6.0
ש3636	3335.0	+6.0
ק-213 תשואה 2.72%		
ש3637	3127.0	+1.0
ש3638	2912.0	+2.0
ש3639	2665.0	+1.0
ק-214 תשואה 2.66%		
ש3640	2204.0	+34.0
ש3641	1910.0	+30.0
ק-215 תשואה 2.50%		
3642	1726.0	+1.0
ש3643	1497.0	
ק-216 תשואה 2.78%		
3644	1338.0	-6.0
3645	1206.0	-8.0
4.25% מלווה מדינה (גליל)		
ק-231 תשואה 4.20%		
3701	967.9	+16.4
ק-232 תשואה 4.60%		
3702	721.6	-18.5
ק-233 תשואה 4.54%		
3703	641.2	+12.9
3704	548.8	+11.2
ק-251 תשואה 4.64%		
3751	286.8	
ק-252 תשואה 4.43%		
3752	116.9	+1.3
3753	112.3	+1.4
ק-253 תשואה 4.82%		
3754	101.9	-.3
3755	97.9	-.4
3756	94.4	-.4
3757	92.6	-.3
3758	90.7	-.3
3759	90.4	-.3
3760	89.0	-.3
3761	87.0	-.3
3762	84.7	-.3
ק-271 תשואה 4.77%		
3826	103.4	+.5
3827	101.3	+.4
3828	97.5	+.4
3829	95.8	+.5
3830	93.9	+.4
3831	93.5	+.4
3832	92.1	+.4
3833	90.1	+.5
3834	87.6	+.4
ק-290 תשואה 4.72%		
3901	106.5	-.5
3902	101.1	-.5
3903	100.3	-.5
ק-281 תשואה 4.65%		
3661	89.7	-.4
3904	96.7	+.7
4%-6%-7% מלווה פיתוח ומדינה (80% הצמדה)		
ש3202	207800.0	+200.0
ש3203	206600.0	+600.0
ש3204	198800.0	
ש3205	199200.0	+1280.0
ש3206	196000.0	
ש3210	190500.0	
ש3211	191580.0	
ש3212	184000.0	
ש3213	174600.0	
ש3214	171100.0	
6%		
ש3501	165000.0	-2000.0
ש3502	164100.0	
ש3503	176916.0	
ש3504	*153988.0	+1525.0
ש3505	*143937.0	+2500.0
7%		
ש3521	143400.0	
ש3522	137900.0	
ש3523	129750.0	+150.0
ש3524	129500.0	
ש3525	128647.0	
ש3526	126750.0	+250.0
ש3527	123900.0	
ש3528	121000.0	
ש3529	120900.0	
ק-704 תשואה 2.99%		
ש3530	118907.0	+217.0
ש3531	118619.0	+224.0
ש3532	115147.0	+218.0
ש3533	115004.0	+226.0
ש3534	108441.0	+214.0
ק-705 תשואה 3.00%		
ש3535	108601.0	+142.0
ש3539	102329.0	+137.0
ק-706 תשואה 3.00%		
ש3536	108475.0	+298.0
ש3537	108347.0	+297.0
ש3538	101981.0	+280.0
ש3540	101793.0	+289.0
ש3541	98354.0	+280.0
ש3542	98230.0	+280.0
ש3543	93432.0	+267.0
ק-707 תשואה 2.90%		
ש3544	97913.0	+153.0
ש3546	95522.0	+153.0
ש3547	95301.0	+153.0
ש3548	95190.0	+153.0
ש3550	90244.0	+148.0
ש3551	89879.0	+148.0
ק-708 תשואה 2.94%		
ש3545	95173.0	+56.0
ש3549	89912.0	+53.0
ש3552	82533.0	+48.0
ש3554	82385.0	+48.0
ש3555	82385.0	+48.0
ק-709 תשואה 3.19%		
ש3553	81616.0	+241.0
ש3571	70755.0	+227.0
ק-710 תשואה 2.97%		
ש3556	78451.0	+64.0
ש3558	78353.0	+63.0
ש3559	75579.0	+62.0
ש3560	71543.0	+59.0
ש3561	71335.0	+59.0
ק-711 תשואה 3.10%		
ש3557	78765.0	+224.0
ש3572	71604.0	+215.0
ק-712 תשואה 3.16%		
ש3573	71062.0	+111.0
ש3574	63543.0	+103.0
ש3577	65491.0	+105.0
ש3578	60495.0	+97.0
ק-713 תשואה 3.02%		
ש3575	65538.0	+39.0
ש3576	65347.0	+39.0
ש3579	60321.0	+36.0
ק-714 תשואה 2.86%		
ש3580	56404.0	+677.0
ש3581	51308.0	+634.0
ש3582	47526.0	+602.0
ש3583	43991.0	+571.0
ק-715 תשואה 3.00%		
ש3584	43494.0	-345.0
ש3585	41239.0	-337.0
ש3586	37349.0	-315.0
ש3588	37302.0	-322.0
ק-716 תשואה 3.28%		
ש3587	37138.0	+45.0
ש3591	33837.0	+41.0
ש3592	33798.0	+42.0
ש3593	33738.0	+41.0
ק-717 תשואה 3.25%		
ש3589	33798.0	+20.0
ש3594	32219.0	+19.0
ש3596	30787.0	+18.0
ש3597	30679.0	+19.0
ק-718 תשואה 2.70%		
ש3590	34234.0	+20.0
ש3595	32630.0	+19.0
2 ם	104.5	
3.	108.7	+.5
4 סדרה.	102.2	+.1
מימון 157	116.4	-.3
מימון 160	106.5	
2 ת רן	106.5	+.2
82 ם	104.2	
85 ם	109.0	+.5
בנין סר א	101.0	
1 ן	102.9	
2 סדרה	— הפסקת מסחר —	
5% מלוה פיתוח ומדינה (בדירה במולה בהצמדה)		
ש2001	141280.0	+1000.0
ש2002	139600.0	+1800.0
ש2003	133000.0	+700.0
ש2004	133900.0	
ש2005	125600.0	+400.0
ש2006	125300.0	+400.0
ש2007	123100.0	+200.0
ש2008	122000.0	-100.0
ש2009	123500.0	
ש2010	122600.0	+500.0
ש2011	120100.0	+100.0
ש2012	112600.0	
ש2013	120400.0	
ש2014	116900.0	
ש2015	116400.0	+200.0
ש2016	118400.0	
ק-108 תשואה 2.95%		
ש2017	116108.0	-115.0
ש2019	115830.0	-124.0
ש2020	112440.0	-120.0
ק-109 תשואה 3.03%		
ש2018	116695.0	-81.0
ש2021	112935.0	-86.0
ק-110 תשואה 3.30%		
ש2022	105253.0	+63.0
ק-111 תשואה 3.28%		
ש2023	106069.0	-502.0
ק-112 תשואה 3.07%		
ש2024	99391.0	-159.0
ש2027	95851.0	-162.0
ש2031	91588.0	-167.0
ק-113 תשואה 3.38%		
ש2025	99447.0	+60.0
ש2026	99093.0	+59.0
ק-114 תשואה 3.22%		
ש2028	96120.0	+58.0
ש2030	94369.0	+56.0
ק-115 תשואה 3.40%		
ש2029	90458.0	+46.0
ש2033	85924.0	+51.0
ש2035	78843.0	+47.0
ק-116 תשואה 3.30%		
ש2032	91731.0	+55.0
ש2034	86637.0	+52.0
ש2036	79504.0	+48.0
ק-117 תשואה 3.22%		
ש2037	75266.0	+45.0
ש2052	63137.0	+38.0
ק-118 תשואה 3.22%		
ש2038	75825.0	+183.0
ש2040	72991.0	+181.0
2051	69040.0	+176.0
ק-119 תשואה 3.38%		
ש2039	72228.0	+44.0
ש2041	68349.0	+40.0
ק-120 תשואה 2.70%		
ש2053	64369.0	+38.0
ק-121 תשואה 2.28%		
ש2054	59696.0	-1586.0
ש2056	55264.0	-1515.0
ש2058	50295.0	-1421.0
ש2060	46413.0	-1353.0
ק-122 תשואה 3.07%		
ש2055	58898.0	-758.0
ש2057	54491.0	-704.0
ש2059	49551.0	-661.0
ק-123א תשואה 1.75%		
ש2061	37820.0	+30.0
ק-123ב תשואה 0.29%		
ש2062	35456.0	+18.0
ק-123ג תשואה 1.25%		
ש2063	32792.0	+359.0
דולרים		
18 ם	100.7	07/12/86
19 ם	102.0	+1.0
20 ם	101.0	
21 ם	100.5	
22 ם	104.1	
23 ם	91.2	-.8
ש24	88.5	
ש25	*88.5	-1.0
ש26	92.0	
ש27	91.0	-1.0
ש28	88.5	
ש29	*87.5	-2.6
ש30	94.7	-.4
ש31	95.2	+.4
תית 15	89.5	02/11/86
32	89.0	+.5
33	95.0	
2	ם 87.6	04/12/86
34 מר"ג	97.0	
35 מר"ג	98.3	03/12/86
36 מר"ש	105.0	
אגרות חוב בחוץ מתכלות במט"ח		
אמפל ם	98.0	02/12/86
וקס ש	95.4	05/12/86
ישראל 11	98.4	02/12/86
ישראל 12	98.4	02/12/86
ישראל 13	96.3	02/12/86
ישראל 14	98.7	02/12/86
מר"ג 24 ש	89.0	03/12/86
מר"ג 25 ש	88.0	03/12/86
מר"ג 26 ש	88.0	03/12/86
מר"ג 28 ש	84.8	28/09/86
מר"ג 30 ש	86.4	03/12/86
ה מימון 1	89.7	04/12/86
אגרות חוב צמודות לדולר (100% הצמדה)		
סר' 2501	153.4	
סר' 2502	152.0	+.5
סר' 2503	145.5	-.5
ק-602 תשואה 7.50%		
סר' 2504	148.3	-.2
סר' 2505	142.6	-.2
ק-603 תשואה 6.10%		
סר' 2506	138.6	-2.2
סר' 2507	133.8	-4.2
ק-604 תשואה 7.00%		
סר' 2508	98.4	+.7
צמוד דולר ריבית משתנה		
ק-901 תשואה 9.10%		
7001	225.9	-3.1
7002	218.9	-3.0
ק-902 תשואה 9.70%		
7003	213.1	-.7
7004	196.2	-.6
ק-903 תשואה 9.29%		
7005	183.0	+.3
ק-904 תשואה 9.72%		
7006	172.5	-.2
ק-905 תשואה 9.70%		
7007	160.8	-.3
7008	152.7	-.3
ק-906 תשואה 9.90%		
7009	147.0	+.3
ק-907 תשואה 9.80%		
7010	139.4	-.1
ק-908 תשואה 9.85%		
7011	131.5	+.5
7012	126.8	+.4
ק-909 תשואה 9.90%		
7013	119.6	+.3
ק-910 תשואה 9.70%		
7014	104.7	+.9
ק-911 תשואה 9.84%		
7015	89.3	+.3
7016	88.4	+.3
7017	87.6	+.3
7018	87.4	+.3
7019	87.7	+.2
7020	87.6	+.3
7021	86.7	+.2
7022	86.4	+.3
ק-951 תשואה 9.63%		
7201	88.0	+.2
7202	86.3	+.3
7203	86.1	+.3
7204	86.4	+.3
7205	86.5	+.3
צמוד דולר ריבית משתנה		
ק-801 תשואה 3.36%		
ש6101	11758.0	-10.0
ק-802 תשואה 4.23%		
ש6102	6857.0	-6.0
ק-803 תשואה 4.30%		
ש6103	6138.0	+8.0
ק-804 תשואה 4.40%		
ש6104	5616.0	-6.0
ש6105	5504.0	-5.0
ק-805 תשואה 4.60%		
ש6106	5090.0	+22.0
ש6107	4901.0	+21.0
ק-806 תשואה 4.60%		
ש6108	3541.0	+17.0
ש6109	3365.0	+16.0
ש6110	3505.0	+16.0
ק-807 תשואה 4.65%		
ש6111	2734.0	+6.0
ש6112	2649.0	+6.0
ק-808 תשואה 4.73%		
ש6113	1788.0	+5.0
ק-821 תשואה 4.70%		
ש6151	729.6	+11.6
ש6152	698.6	+11.1
ק-822 תשואה 4.81%		
ש6153	606.7	+2.4
ש6154	595.6	+2.4
ק-823 תשואה 4.30%		
ש6155	385.0	-.5
ק-824 תשואה 4.86%		
ש6156	309.6	-.2
ק-825 תשואה 4.95%		
ש6157	228.6	-.2
ש6158	216.5	-.2
ק-826 תשואה 4.95%		
6159	182.2	+1.8
ק-827 תשואה 4.89%		
6160	171.7	-.1
6161	167.3	-.2
ק-828 תשואה 4.96%		
6162	150.2	-.1
ק-829 תשואה 4.95%		
6163	139.2	+.3
6164	134.2	+.2
ק-830 תשואה 4.79%		
6165	127.2	-.4
ק-831 תשואה 4.83%		
6166	120.4	-.1
6167	117.7	-.1
6168	115.0	-.1
ק-832 תשואה 4.95%		
סר 6169	107.9	+.2
ק-833 תשואה 4.80%		
6170	102.7	+1.6
ק-834 תשואה 4.69%		
6171	72.5	-.1
6172	71.2	-.1
ק-851 תשואה 4.90%		
6801	88.8	-.1
אל-אמ"ט 86	951.8	+6.0
אלביט 83	194.2	+3.5
אלקטרה 85	1091.8	
אלסינט 88	— הפסקת מסחר —	
טריטם 83	616.8	-20.0
תדירן 84	110.6	-.5
תדירן 85	419.0	-1.0

שערי מטבע חוץ ביום 8.12.86

סל 1.4910 — דולר יציג 1.4880

המטבע	השינוי	בנקנוטים: לאומי קניה	לאומי מכירה	הפועלים קניה	הפועלים מכירה	דיסקונט קניה	דיסקונט מכירה	העברות והמחאות: לאומי קניה	לאומי מכירה	הפועלים קניה	הפועלים מכירה	דיסקונט קניה	דיסקונט מכירה	שער יציג
1 דולר ארה"ב	-0.001	1.45	1.522	1.45	1.52	1.45	1.52	1.4778	1.4962	1.4808	1.4992	1.4788	1.4974	1.4880
1 מארק גרמני	-0.005	0.72	0.76	0.72	0.76	0.72	0.76	0.7360	0.7451	0.7362	0.7454	0.7355	0.7447	0.7411
1 ליש"ט	-0.013	2.06	2.16	2.07	2.17	2.06	2.16	2.1022	2.1283	2.1071	2.1334	2.1035	2.1300	2.1130
1 פרנק צרפתי	-0.002	0.22	0.23	0.22	0.23	0.22	0.23	0.2238	0.2266	0.2246	0.2274	0.2237	0.2265	0.2255
100 ינים יפאניים	—	0.89	0.94	0.90	0.94	0.89	0.94	0.9094	0.9207	0.9124	0.9237	0.9102	0.9217	0.9157
1 גולדן הולנדי	-0.004	0.64	0.67	0.64	0.67	0.64	0.67	0.6506	0.6587	0.6532	0.6613	0.6517	0.6599	0.6559
1 פרנק שוויצרי	-0.008	0.86	0.90	0.87	0.91	0.86	0.91	0.8796	0.8906	0.8819	0.8929	0.8811	0.8922	0.8860
1 כתר שוודי	-0.001	0.21	0.22	0.21	0.22	0.20	0.22	0.2129	0.2156	0.2135	0.2162	0.2131	0.2158	0.2143
1 כתר נורבגי	-0.001	0.19	0.20	0.19	0.20	0.19	0.20	0.1951	0.1975	0.1955	0.1979	0.1954	0.1979	0.1964
1 כתר דני	-0.002	0.19	0.20	0.19	0.20	0.19	0.20	0.1948	0.1973	0.1952	0.1977	0.1950	0.1974	0.1962
1 מארק פיני	+0.001	0.29	0.31	0.29	0.31	0.29	0.31	0.2991	0.3029	0.2998	0.3035	0.2992	0.3030	0.3012
1 דולר קנדי	—	1.05	1.10	1.05	1.10	1.05	1.10	1.0716	1.0850	1.0736	1.0870	1.0711	1.0846	1.0789
1 דולר אוסטרלי	-0.001	0.92	1.01	0.93	1.00	0.94	1.01	0.9657	0.9778	0.9676	0.9797	0.9678	0.9800	0.9723
1 ראנד דרא"פ	-0.003	0.43	0.52	0.40	0.67	0.45	0.62	0.6635	0.6718	0.6652	0.6735	0.6639	0.6723	0.6685
10 פרנקים בלגיים	-0.003	0.35	0.36	0.34	0.36	0.34	0.36	0.3514	0.3558	0.3548	0.3593	0.3541	0.3586	0.3564
10 שילינגים אוסטריים	+0.009	1.03	1.08	1.03	1.08	1.03	1.08	1.0462	1.0593	1.0472	1.0603	1.0476	1.0608	1.0690
1000 לירטות איטלקיות	-0.008	1.04	1.10	1.04	1.11	1.04	1.11	1.0616	1.0749	1.0645	1.0777	1.0638	1.0772	1.0690
1 סל"י (ECU)	-0.011	—	—	—	—	—	—	1.5297	1.5487	1.5338	1.5529	—	—	1.5414
1 דינר ירדני	-0.004	4.05	4.30	4.09	4.36	4.08	4.32	—	—	—	—	—	—	4.2259
10 לירות לבנוניות	+0.014	—	—	0.23	0.24	0.18	0.25	—	—	—	—	—	—	0.2381
1 לירה מצרית	-0.001	0.74	0.78	0.75	0.79	0.74	0.79	—	—	—	—	—	—	0.7961

אמוראי: אין כוונה לתת הטבות מס למשקיעים בחברות ממשלתיות

מאת מוריה אבימלך

סגן שר האוצר, עדי אמוראי, הכחיש את השמועות כאילו מתכוון האוצר לתת הטבות מס למשקיעים שירכשו מניות של חברות ממשלתיות.

בימים האחרונים הפיצו גורמים בבורסה לניירות ערך בתל־אביב, שמועה, כאילו גובשה בוועדה לנושאי שוק ההון באוצר, הצעה לתת הטבות מס, כדי להפוך רכישת מניות חברות ממשלתיות – אם תחליט הממשלה להנפיקן בבורסה לאטראקטיבית יותר.

אמוראי, הכחיש בשיחה ל„דבר" את השמועה מכל וכל, והוסיף כי החברות הממשלתיות רווחיות, ואם יוחלט להוציא חלק מהן למכירה הן תהיינה אטרקטיביות דיין, ואין שום כוונה וצורך להוסיף למשקיעים בהן בונוסים נוספים.

סופרת „דבר" מוסיפה כי הנפקת חברות ממשלתיות נשקלת גם בהקשר להערכות האוצר לפדיון המניות הבנקאיות הצפויה ב־1988.

מדריך למגישי דו"ח שנתי למס הכנסה לשנת 1986 (ב')

האחדת שנת המס – המרוויחים והמפסידים

מאת מנחם רווה*

התיקון לפקודת מס הכנסה בעניין האחדת שנת המס וסיום שנת המס 1986 ביום 31.12.86 עבר בכנסת רק ב־7 באוקטובר ופורסם בספר החוקים 1197 מיום 16.10.86 – חודש וחצי בלבד לפני סוף השנה. פרק הזמן הקצר בין קבלת התיקון לבין סוף השנה אליו הוא מתייחס מחייב היערכות מהירה לסיום שנת המס.

הוראות מעבר

שנת המס 1986 תהיה באורך שונה לגבי מגזרים שונים, ולפיכך נקבעו הוראות מעבר לשנת מס זו. הבולטות שבהן מתייחסות להתאמת מדרגות המס, הנקודות הסוציאליות, תקופות הזכוי לשנה מקוצרת או מוארכת, התאמת סכומים שונים הנקבעים על בסיס שנתי, התאמת חודשי תשלום המקדמות והתאמת סכום המקדמות שישולם בעתיד על בסיס שנת מס 1986 לאורך שנת המס הרלבנטית לכל נישום.

הוראות סעיף 190 (א)(2) לפקודה המתייחסות למקדמות המס, שעל עצמאים וחברות לשלם, לא זכו להתייחסות בהוראות המעבר. זה יקל על נישומים שהפחיתו מסכומי מקדמותיהם ב־1986 ושנת המס עבורם התקצרה. קיצור שנת המס יקטין את עודף המס בו הם חייבים על פי הדו"ח, ביחס ליתרת המקדמות אחרי הופחתה.

במקביל עלול להיווצר מצב מוזר לגבי מי ששנת המס שלו הוארכה. אם נישומים אלו בקשו להקטין את מקדמותיהם לשנת המס 1986, עלולה הארכת השנה להכניסם למסגרת הלא רצויה של סעיף 190 (א)(2).

„חברות הזכאיות לפחת מואץ בשנה הראשונה

גם לנושא שיעורי הפחת השנתיים אין בהוראות התיקון התייחסות כלשהיא לתיאומים שהיו נדרשים, אולי עקב קיצור או הארכת שנת המס.

שעורי הפחת הנהוגים מבוססים על שנת שומה של 12 חודשים. וקיצת שעורי פחת אלה על תקופת שומה הקצרה מ־12 חודשים תיצור פחת אפקטיבי גבוה יותר בעוד שלמי ששנת המס עבורם הוארכה עלול להיגרם אובדן ניצול פחת.

לחברות תעשייתיות שיכולות לתבוע פחת לפי שיטת היתרה הפוחתת, ובאופן מיוחד אלה המפעילות ציוד במשמרות עשויה התאמת הפחת על פי חודשי שנת המס 1986 לשנות את הפחת האפקטיבי שידרש.

חברות ששנת המס שלהן תתקצר ל־9 חודשים ורכשו ציוד המופעל ב־3 משמרות, ב־1.4.86, היו רשאיות לתבוע עבורו פחת בשעור 30% ממחיר הרכישה עבור שנה ראשונה. מכיוון שהשנה מתקצרת ל־9 חודשים יקטן הסכום הנתבע הן בשל קיצור התקופה והן בשל הקדמת מועד הקטנת בסיס חישוב הפחת.

חברות שאצלן התארכה השנה ל־15 חודשים ורכשו ציוד כזה בתחילת שנת המס, יזכו לפחת גבוה המחושב על מחיר הרכישה המקורי על בסיס 15 חודשים במקום 12.

ירידת שווי ההטבה לפי חוק עידוד התעשייה

בהקשר זה של חברות תעשייתיות יצויין גם כי קיצור שנת המס מקטין במידת מה את שווי ההטבה שניתנה בחוק עידוד התעשייה (מסים) (הוראת שעה) מיום 13.8.86 ושהקטינה את המס על ההכנסה ממפעל תעשייתי של חברה תעשייתית מ־52% ל־45%. זאת, באם לא יוארך תוקף הוראת השעה.

תקופות שומה מיוחדות – הניצול לרעה בא לקיצו

קיום תקופות שומה מיוחדות איפשר בעבר בנצל לרעה של מועדי סוף שנת מס שונים. לפיכך, מכיל התיקון הנוכחי הוראות ברורות וחד־משמעיות המבטלות את סמכות פקיד השומה להתרת תקופת שומה מיוחדות. סמכות זו הועברה לנציב מס הכנסה בלבד, רק לגבי מספר מצומצם של סוגי נישומים שנקבעו בחוק ואת על פי בקשתם בלבד. נישומים אלה הינם: קרן נאמנות, חברה ממשלתית, חברה שמניותיה רשומות למסחר בבורסה בתל־אביב, חברה בשליטת חברה שהיא תושב חוץ, ונישומים הקשורים לחברות אלה.

סימן שאלה מסויים מעוררת העובדה שחברות הנשלטות ע"י חברות תושבי חוץ רשאיות לדרוש תקופת שומה מיוחדת בעוד שחברות שהן תושבי חוץ עצמן אינן יכולות לדרוש זאת.

חברת חוץ הנישומה בארץ יכולה אפוא להיקלע למצב של חוסר זהות במועד סוף שנת המס בין הארץ למדינה שבה היא תושבת.

כדי למנוע ספקות באשר לכלליותו של התיקון, הובהר כי האישורים שניתנו בעבר לצירופי שנות מס בטלים ולא ינתנו עוד אישורים לצרוף תקופות בעתיד. מי שביקש להפעיל חברה בסוף שנת 1986 ולדווח את הכנסותיה יחד עם נתוני 1987, חייבים להפרד לדיווח עבור שנת מס 1986 גם אם פעילותם בשנת 1986 הצטמצמה לפרק זמן קצר ביותר סמוך לתום השנה.

חוק מס רכוש – שנת המס 1987 היא שתקוצר

שלא כבכל החוקים האחרים נקבע לגבי חוק מס רכוש כי שנת המס 1986 תסתיים ב־31.3.87 ושנת המס 1987 היא שתקוצר ותסתיים ביום 31.12.87 קביעה זו נדרשה משום שסכומי מס רכוש ל־1986 כבר שולמו ע"י חלק מהנישומים וקצור שנת 1986 היה מחייב ביצוע החזרי מס לאלה ששלמו.

* הכותב הוא רואה חשבון

גם המלונאים בוכים:

הכנסותינו פחתו ב־30%

מצטרפים לתור המבקשים להנות מהקופה הציבורית: מבקשים קרן מענקי סיוע בהיקף 20 מיליון דולר

מאת דויד מושיוב

הירידה הניכרת בהיקף התיירות, במיוחד התיירות מארה"ב, שהגיעה השנה ל־42 אחוז הביאה להפחתת ההכנסות מתיירות ב־300 מיליון דולר, מזה 100 מיליון דולר הפסד הכנסות ממלונאות. דברים אלה מסרו אתמול ראשי התאחדות המלונות בישראל במסיבת עתונאים בתל־אביב.

ההכנסות מתיירות יגיעו השנה ל־800 מיליון דולר בהשוואה ל־1.1 מיליארד דולר בשנת 1985.

המלונאים תלו את ההסבר למצבם בגל הטירור שפגע בתיירות לארץ ובמדיניות הקפאת שער הדולר.

לדבריהם ירדו הכנסותיהם ב 30 – 40 אחוז ואילו הוצאותיהם – עלו. בגלל מצב הקשה בענף נסגרו במחוז ירושלים 9 מלונות ו־13 בתי מלון נוספים עומדים להיסגר. 64 בתי מלון נמצאים במצוקה כלכלית. מספר העובדים בענף ירד בשליש.

המלונאים דורשים מהממשלה להקים קרן סיוע בהיקף 20 מיליון דולר, ממנה יתנו מענקים למלונות במצוקה. הפגיעה העיקרית היא במלונות בירושלים, טבריה, נתניה, אשקלון וגם בחלק ממלונות תל־אביב.

חברות דלק בודקות שותפות בחוות טחנות הרוח בגולן

מאת שמעון וייס

ניתוחים כלכלים שנערכו במשרד האנרגיה ובאגודת "מי גולן" ברמת הגולן מלמדים כי עתידה של חוות טחנות הרוח הראשונה בארץ שתוקם בקרוב בתל־עסניה שבצפון הגולן עתיד להיות מוצלח, ולישובי האזור צפוי חסכון משמעותי ביותר בתצרוכת החשמל שלהם לאחר הפעלתה של חוות הטחנות לצרכי אנרגיה.

חברות דלק אחדות כבר מגלות עניין בהשתלבות כשותפות בהשקעות וברווחים שניתן יהיה להפיק מחוות טחנות הרוח בגולן, ולאחרונה פנו כמה מחברות הדלק לאגודת "מי גולן" בבקשה לבדוק אפשרות לשיתוף פעולה. נודע כי האגודה בגולן האחראית על אספקת המים ושמירה על מאגרי המים באזור, מנהלת מו"מ רציני עם כמה מחברות הדלק בארץ בנושא.

הקמתה של החווה תחל, ככל הנראה, בחודש מאי הקרוב והתחלת הפעלתה צפויה בחודשים אוקטובר־נובמבר בשנה הבאה.

גיבור – סברינה בודקת אפשרות לגייס בבורסה 5–6 מיליון דולר

מאת יואב יצחק

חברת גיבור סברינה, שמניותיה נסחרות בבורסה, בודקת אפשרות לגייס בבורסה סכום של כ־5–6 מיליון דולר. החברה נשלטת על ידי משפחת רווח.

החברה פנתה למשרד האוצר בעניין זה, וקיבלה אישור עקרוני לבצע את הנפקה. עדיין לא הוחלט כיצד לגייס את ההון הדרוש: שתי האפשרויות הנבדקות עתה הן לגייס הון באמצעות אגרות חוב, או באמצעות אגרות חוב הניתנות להמרה במניות.

היועץ המשפטי של גיבור סברינה, דינאי יוסף, אישר כי החברה בודקת אפשרות גיוס הון. הוא אישר כי החברה קיבלה אישור עקרוני ממשרד האוצר, אולם ציין כי ההחלטה על כך תתקבל בחברה, רק לאחר בדיקת מצבת ההלוואות של החברה עם הבנקים המסחריים.

קודם לקבלת אישור זה פנתה החברה לאוצר בבקשה לגייס רק את הסכום האמור – באמצעות חברות ההנפקות של הבנקים, אך במשרד האוצר אישרו לחברה לגייס במסלול זה רק סכום של כ־4 – 3.5 מיליון דולר. ראשי האוצר גילו נכונות לאשר לחברה לגייס סכומים גדולים יותר, רק אם החברה תגייס בעצמה בבורסה את ההון הדרוש לה.

דרישה זו עולה בקנה אחד עם מדיניות משרד האוצר, לפיה מעודד האוצר חברות לגייס הון בבורסה באופן ישיר – ולא דרך חברות להנפקות של הבנקים.

קרטל הספנות הקטין „עונשים" ללקוחות מתחריו לשעבר – למחצית

לקוחות „באמנים" משלמים תעריפים רשמיים, ללא קנס

מאת יוסף מיכלסקי

קרטל הספנות, הפועל בישראל מאז יולי 1984, ואיגוד המשתמשים בהובלה ימית הגיעו השבוע להסכם פשרה, לפיו התעריפים הרשמיים הקבועים של הקרטל יתייחסו ללקוחות „באמנים" ואילו לקוח שהוביל „מטענים בחברת ספנות מתחרה בקרטל, יחוייב בתוספת לתעריף של 20% (במקום 40%) בקווי הים התיכון ו־10% (במקום 20%) באזורים האחרים – בקווי בריטניה וצפון מערב אירופה. לקוחות אלו לא יחוייבו בתוספת כלשהי באזורים רחוקים כמו קווי אילת, קווי ארה"ב ועוד.

הקרטל מאגד את שני הקונפרנסים הגדולים, ישראל – בריטניה, וישראל – צפון מערב אירופה וכן את קווי הים התיכון. ביולי 1984 הצטרפו לקונפרנס החברות בורכרד בע"מ, סי. אי. אס. ואלאלוף שהתחרו בו במשך שנתיים לפני יסוד הקרטל, תחרות שהביאה לירידה גדולה בתעריפי ההובלות וגרמה הפסדים כבדים לחברות המובילות. עם יסוד הקרטל הועלו מחירי ההובלות בשיעורים דראסטיים ולקוחות שהובילו מטענים בחברות אחרות „נענשו" ע"י הקרטל בקנסות שהגיעו עד 40% מהתעריפים. הפשרה סיימה את המחלוקת בין בעלי המטענים לבין חברות הקרטל.

מחירי הובלה ימית הוקפאו ל־6 חודשים

מאת יוסף מיכלסקי

חברת „צים" הודיעה אתמול לאיגוד המשתמשים בהובלה ימית כי הקונפרנס ישראל־ארה"ב המוביל מטעני יצוא מישראל החליט להקפיא את דמי ההובלה הימית הנוכחיים לתקופה נוספת של 6 חודשים היינו עד סוף יוני 1987. הגוף המקביל, המוביל מטעני יבוא לישראל, יקפיא גם הוא, את דמי ההובלה באופן חלקי, במחצית הראשונה של 1987, אולם החל מה־1 בפברואר 1987 יעלה קונפרנס זה המחירים המיוחדים לבעלי הסכמים שתוקפם פג בסוף דצמבר 1986, ב־5%.

מנהל איגוד המשתמשים בהובלה ימית, אריה מהולל, מסר כי בעקבות מו"מ עם חברת „צים" הוחלט להקפיא את תעריפי ההובלה הימית בקווי אילת דרום מזרח אפריקה, מזרח הרחוק, כולל קווי יפן ואוסטרליה – עד ל 30 ביוני 1987.

ארה"ב לוחצת לשינוי המיסוי המפלה לרעה רכב מתוצרתה

מאת אריה אורד

ארה"ב מפעילה לחץ דיפלומטי על ישראל לבטל את האפליה נגד מכוניות אמריקאיות, הנגרמת בשל שיטת המיסוי הנוכחית. בו בזמן לוחץ המכס על האוצר לעבור לשיטת מיסוי „בייטראלית", שלא תתערב בשיקולי הצרכן בבחירת מכונית, ומקווים, כי תוך שנתיים יהיה אפשר להנהיג רפורמה מקפת ברוח זו.

האמריקאים טוענים, כי שיטת המיסוי הישראלית, המבוססת על נפחי מנוע, גורמת לכך, שמכוניות שמחירן במקור דומה למחיר הרכב האירופי, שנחשבות בארה"ב לרכב עממי חסכוני, יקרות בארץ הרבה יותר ונחשבות למכוניות פאר. לדעת האמריקאים, אין הסדר זה עולה בקנה אחד עם ההתחייבויות של ישראל במסגרת הסכם איזור הסחר החופשי.

טענות ארה"ב עולות בקנה אחד עם המלצות המכס לבטל את כל מדרגות המס על מכוניות לפי נפחי מנוע ולהטיל מס בשיעור אחיד לפי שווי המכונית. לדעת המכס, יאפשר הסדר זה לעמוד בכל ההתחייבויות של ישראל על־פי הסכמי הסחר השונים, תוך מתן אפשרות לצרכן לרכוש מכונית לפי טעמו ולשלם את המס לפי סכום ההוצאה במטבע־חוץ. בין היתר, תגרום שיטה זו לכך, שמכוניות אמריקאיות רבות יקרו זולות ממכוניות אירופיות רבות ויהיו יקרות אך במעט מאחרות.

עתה כבר ברור, כי הפחתת המכס, שתחול תוך חודש, תרע את מצבן של המכוניות היפאניות, כגון ה„סובארו", והספרדיות, כגון ה„איביזה". לישראל אין התחייבות להפחית את המכס על תוצרתן של שתי המדינות הללו. הוזלת מוצרי השוק המשותף וארה"ב תייקר את מוצרי יפאן וספרד יחסית למוצרים המתחרים.

משק עולמי / ביל כספי

גזרות כלכליות הביאו לניצחון אלקטורלי

התכנית הכלכלית בברזיל הביאה לצמיחה מהירה, אך המשק הברזילאי עדיין חושש מחידוש האינפלציה

בתקופה האחרונה, בעיקר מאז מלחמת העולם השנייה, נלחמות המפלגות השונות על קולו של הבוחר על ידי שיפורים כלכליים מבית. בברזיל הוכח הדבר לאלתר שכן הניצחון בבחירות הכלליות של התנועה הדמוקראטית הברזילאית הושג בעיקר הודות לתוכנית הכלכלית הקרויה תוכנית קרוזאדו, אשר העניקה למדינה זו צמיחה כלכלית בלתי־רגילה.

ואכן ממשלת ברזיל, שהתבססה על מטבע חדש הקרוזאדו, הקפאת מחירים וביטול הצמדות במשק העלתה את הצמיחה הכלכלית ל־11 אחוזים לשנה במושגים ריאליים והפכה בכך את כלכלתה לשמינית בגודלה בעולם. אך למרות זאת הכלכלה הברזילאית מצויה עדיין במצב עדין ביותר והממשלה הנבחרת־נושנה תצטרך לנקוט שורה של צעדים כלכליים לא־פופולאריים כדי להחזיר את הכלכלה לנתיבה הנכון.

שתי בעיות גדולות עומדות היום לפני המשק הברזילאי – ירידה ביצוא וציפיה אינפלציונית גדולה. התפתחויות אלו מתבטאות בירידה בשער המטבע הלאומי בשוק השחור כלומר ירידה לחצי מהשער היציג השער הרשמי של הממשלה.

הירידה בהיקף היצוא מדאיגה את הכלכלנים בממשלה, שכן בחודש אוקטובר העודף במאזן המסחרי הגיע למאתיים מיליון דולר בלבד, מיליארד דולר פחות ממה שהמשק הברזילאי זקוק לו כדי לממן את החזר תבות החוב העצום שלה המגיעים ליותר ממאה מיליארדי דולרים.

דויטשה בנק עושה שרירים

עומד לרכוש את בנק אמריקה־איטליה ב־1.3 מיליארד מארק

דויטשה בנק המערב גרמני – הבנק הגדול ביותר ברפובליקה הפדרלית עומד לרכוש את בנק אמריקה־איטליה, חברת הבת האיטלקית של בנק אמריקה, תמורת 1.3 מיליארדי מרקים שהם כ־630 מיליון דולר.

ההתפשטות של דויטשה בנק בשוקי העולם בשנים האחרונות היא בניגוד בולט למצבו של הבנק הזה בשנת 1945, מייד לאחר מלחמת העולם השניה. כדומה לכל הבנקים הגרמנים האחרים הוא הפסיד את כל נכסיו ממזרח למסך הברזל ושלוש מעצמות הכיבוש המערביות חילקו אותו לשלושה חלקים. הבנק אוחד מחדש רק בשנת 1957 ומאז צמיחתו אינה פוסקת. אמנם השם דויטשה בנק לא הוסיף לו כבוד, שכן השם גרמניה עורר אסוציאציות שליליות בקרב אנשים רבים בעולם אך כיום גם לשם דויטשלנד אין סטיגמה, כי למעשה העולם שכח את גרמניה של שנות 1933־45. כשדויטשה בנק ירכוש את בנק אמריקה־איטליה הוא יהפוך לבנק הזר הגדול ביותר באיטליה. כבעלים של מוסד כספי אשר נחשב לרווחי ביותר עם 3,000 עובדים ופקדונות של 2.4 מיליארדי דולרים ביותר ממאה סניפים.

דויטשה בנק אינו מתפשט באירופה בלבד. השנה הוא רכש את הבעלות הכמעט בלעדית בבנק יוראס ושינה את שמו לדויטשה בנק אסיה תוך שהוא מגביר את נוכחות הבנק במזרח הרחוק, בעיקר בטוקיו.

אך למרות ההתרחבות של הבנק בחו"ל בחמש השנים האחרונות הוא עדיין לא נחשב לבנק גדול במושגים בינלאומיים, שכן לבנק יש מחוץ לגרמניה 15 סוכנויות, 17 נציגויות ורק עשר חברות בת. לבנקים הבריטים והשוויצרים נוכחות גדולה פי כמה בחו"ל גם אם מדובר בבנקים קטנים יותר.

שיעורי הריבית בעולם ירדו

ציפיות לירידת הריבית לנכיון שטרות לפחות מ־5¼ אחוזים

שערי הריבית במרבית המרכזים החשובים בעולם ירדו זה בעיקר בגלל מגמות טכניות. הריביות הדולריות ירדו, ככל הנראה, בגלל ציפיות להורדת שער הריבית לניכיון שטרות של הבנק המרכזי – ריבית מוערית במשק האמריקאי. בבנקים בניו יורק סבורים, שלאור הירידה המסתמנת בהיקף הפעילות הכלכלית של ארה"ב גם בחודש נובמבר הבנק המרכזי עשוי להוריד את שער הריבית לניכיון שטרות, אשר עומד על 5½ אחוזים לשנה ל־5¼ אחוזים לשנה או אף פחות מזה.

גם הריבית של מטבעות אירופה ירדה, אף כי לזה מייחסים סיבות טכניות. יש לציין, שבמשך השבוע הורגשה רווחה מוניטרית באירופה והדבר הביא ככל הנראה לירידת שערי ריבית במטבעות של היבשה הישנה.

תנודות שערי ריבית במשך השבוע

	31.11.86	5.12.86	שינוי שבועי באחוזים
ריבית בסיסית דולרית Prime Rate	7½	7½	0
ריבית דולרית קרנות פדרליות	6⅛	5⅞	-4.08
ריבית ליבור דולר חצי שנתי	6 1/16	6	-1.0309
ריבית יורו לישט"ח חצי שנתי	11½	11 7/16	-0.5869
ריבית ליבור פר"ש חצי שנתי	4	3 15/16	-1.5625
ריבית ליבור מרק חצי שנתי	4 13/16	4 11/16	-2.5974

מינויים במשק

אלי הורביץ – יו"ר בל"ל ניו־יורק

★ אלי הורביץ, יו"ר הדירקטוריון של בנק לאומי, נבחר ליו"ר בנק לאומי ניו יורק במקומו של ארנסט יפת שהתפטר מתפקידו בחברות הבת של הבנק בחו"ל.

דוד פרידמן, ראש החטיבה הבינלאומית של בנק לאומי נבחר ליו"ר בנק לאומי בקנדה. לסגן יו"ר נבחר ונגלד קר.

לדירקטוריון „ניירות ערך והשקעות" מקבוצת בנק לאומי צורפו לאחרונה שלושה דירקטורים חיצוניים:

ד"ר דן גבעולי – ראש החוג לחשבונאות באוניברסיטת תל אביב

זאב גרופל – רואה חשבון, מרצה בכיר בחוג לחשבונאות באוניברסיטת בר־אילן.

יורם רדושיצקי – מנכ"ל עמק, ויו"ר האגף לטכסטיל בהתאחדות התעשיינים.

אמיר שגב – מנכ"ל כור אירופה

מנכ"ל כור סחר, עמי אביב, הודיע על 2 מינויים בכירים חדשים בחברה:

★ אמיר שגב מונה למנכ"ל כור־אירופה. שגב, לשעבר מנכ"ל אלדרא ומשנה למנכ"ל כור־סחר, מחליף את שאול צפריר, שפרש מניהול החברה.

★ רון גוטמן התמנה כמנהל המשרד לסחר בינלאומי של כור־סחר בלונדון. בעבר ניהל גוטמן את סניף כור־סחר באוסטריה.

מינויים בבנק „טפחות"

★ יונה יודלביץ מונה כמבקר הפנימי של בנק טפחות. עד למינויו היה יודלביץ סמנכ"ל לארגון ולמינהל בבנק.

★ זלמן שגיא ששימש עד כה כמבקר פנימי מונה כמזכיר הכללי של הבנק.

★ ישראל סגל מונה כסגן המנהל הכללי לארגון ומינהל.

מינויים בבנק כללי

★ עמיצור שלסקי, מונה לסמנכ"ל לעסקים בינלאומיים ב„בנקכללי". שלסקי היה עד לאחרונה מנהל החברות הבנות הלא־בנקאיות בקבוצת „בנק המזרחי".

★ אמיר גבע מונה למנהל חטיבת ההשקעות של „בנקכללי". גבע מילא לפני כן תפקידים בכירים בהנהלת הבנק. בין היתר היה מזכיר הבנק, דובר הבנק ומנהל החברות הבנות של הבנק.

מחפשים מנהל לרשות לתכנון

★ במשרד הכלכלה והתכנון שוב מחפשים מנהל לרשות לתכנון כלכלי, לאחר פרישת המנהל הנוכחי, ד"ר יהודה גבע לאחר פחות משנה בתפקיד. גבע הוא השני הפורש מתפקיד מנהל הרשות בשנתיים האחרונות, לאחר שקודמו ד"ר בן ציון זילברפרב פרש לפני כשנה וחצי.

★ פרופ' מנחם הסמן (סיקו) מהפקולטה לכלכלה חקלאית ברחובות, מונה למנכ"ל האוניברסיטה. הסמן משמש גם כסגן נשיא האוניברסיטה העברית, והוא מחליף בתפקידיו אלו את ישראל ברגיל.

★ יואב קייל התמנה כסגן ליו"ר קופת חולים, פרופ' חיים דורון. קייל, בוגר הטכניון בהנדסה ובמינהל עסקים היה בעבר מנהל כ"א באל־על ומנהל סניף אל־על באירופה.

★ מלאכי בין התמנה מנהל מפעל „דגניה סיליקון".

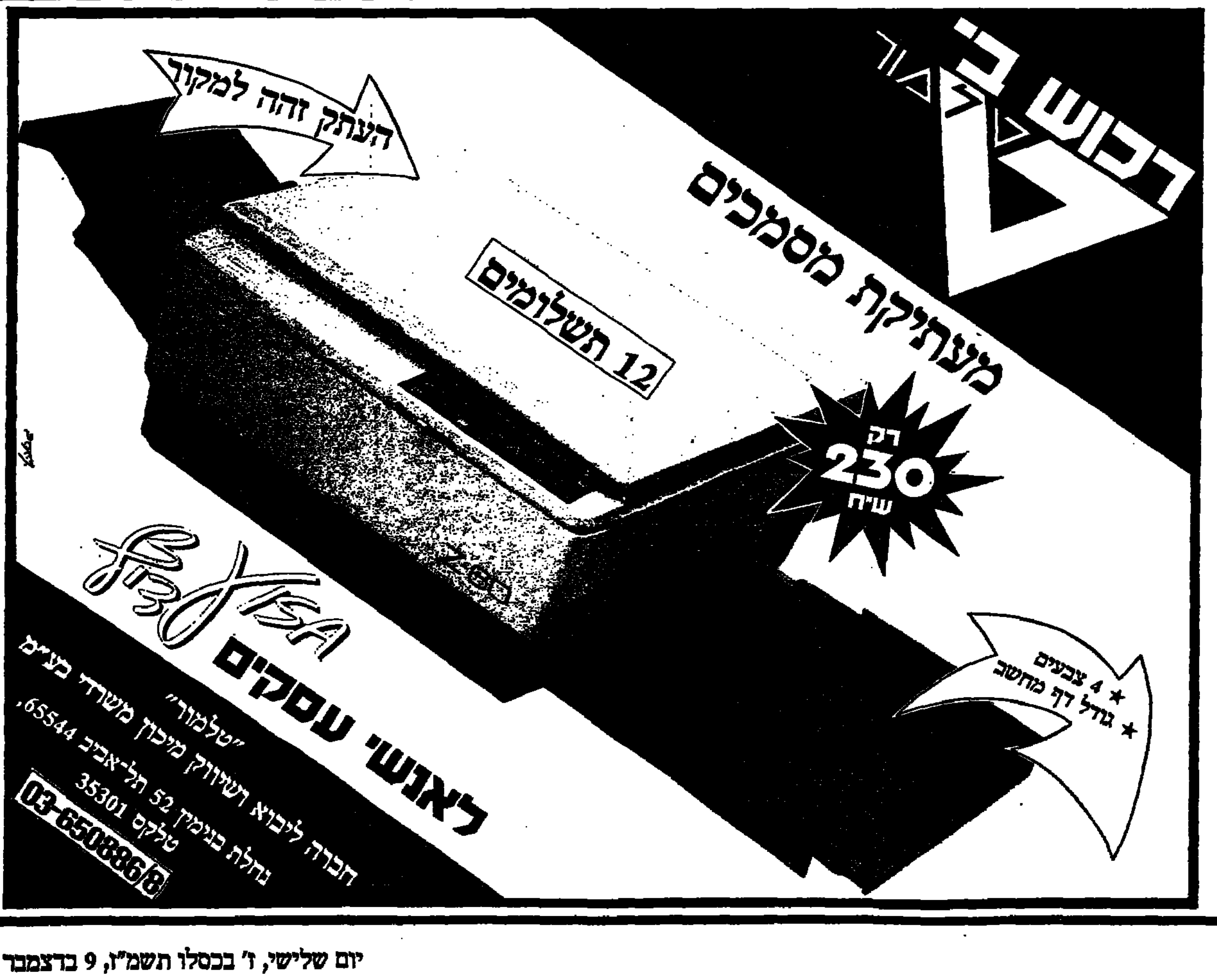

קבלת מודעות 24 שעות נדחף
מודעות משפחתיות דחופות
וכל יתר סוגי המודעות ל־
דבר
מתקבלות 24 שעות ביממה
ב־ דחף דיזנגוף
רח' דיזנגוף 118 (מול כסית)
טל. 246363 239952

מדריך למניות התעשיה
חדש!
הראשון בסדרת מדריכי "מיטב" לשוק ההון
הכנה לכל יועץ השקעות, משקיע, חברה תעשייתית ובעלי תפקידים כלכליים.
במדריך דפי מידע על כל אחת מחברות התעשיה הנסחרות בבורסה, ערוך בצורה עניינית נוחה לקריאה והבנה.
מחיר מבצע - 20 ש"ח בלבד!
להזמנות נא לפנות בצרוף המחאה לפקודת מיטב ע"ס 20 ש"ח ת.ד. 2445 ר"ג 52123
להזמנות דחופות, טל. 03-292163, 290251

נצחונות מפתיעים להפועל י"ם וחיפה מהתחתית – במוקד המחזור ה־13 בסל

מאת משה כהן

הנצחונות המפתיעים של קבוצות הפועל ירושלים והפועל חיפה מתחתית הטבלה, עמדו אמש במוקד משחקי המחזור ה־13 בליגה הלאומית בכדורסל.

בעיר הכרמל זכתה הפועל חיפה בנצחון ראשון לאחר תקופה ארוכה. נצחונה הניכר של יריב ורשצקי היה מתוק שבעתיים, כיון שהוא הושג ב"דרבי" מול מכבי, שניצחה בכל שיבעת משחקי ה"דרבי" האחרונים. נצחונה של הפועל חיפה שיפר את מעמדה בתחתית הטבלה.

גם הפועל ירושלים זכתה בנצחון מפתיע מול הפועל ת"א, שסבלה מפציעתו של מייק לארבי. ה"אדומים" מובלים העונה מפציעות ומחוסר יציבות. לעומתם הבטיחו הירושלמים במקום טובה את הישארותם בתוך העונה בליגה הלאומית.

האלופה, מכבי ת"א זכתה בצפוי בנצחון ביתי מול הפועל איתן/גבת, שהתבצרה בתחתית הטבלה. גם מצבה של הפועל ר"ג השתפר, לאחר הפסדה הביתי מול קבוצת הצמרת של אליצור נתניה.

הפועל חולון הצליחה להתאושש מהמשבר הקודם אליו היא נקלעה, לאחר שזכתה בנצחון מוחץ מול קבוצת מכבי ר"ג, שיחד עם יריבתה העירונית, הפועל והפועל איתן/גבת היא תאבק כנראה עד לסיום העונה נגד הירידה לליגה הארצית.

במשחק מרתק ומסעיר, שנערך בבית ראשון זכתה הפועל גליל עליון בנצחון הוגן מול בית"ר ת"א.

הפועל י"ם 75 הפועל ת"א 73

קבוצת הפועל ת"א ממשיכה לסבול מחוסר יציבות. אמש נוצחה ה"אדומים" בעיר הבירה ע"י קבוצת התחתית של הפועל ירושלים בתוצאה 75:73 (34:35).

חניכיו של מייק לארבי שיחקו מתחת לכל ביקורת, הם הרבו לאבד כדורים בהתקפה והחטיאו ללא הרף במצבי קליעה נוחים. גם העדרותו של מייק לארבי הפצוע איננה יכולה להצדיק יכולת כה חלשה.

כוכב השבועות האחרונים, דון רובינזון, איכזב קשות. אמש הוא שיחק מתחת לרמתו הרגילה, לאבאן בירור הוא באדי מתחת לסלים. אך גם הוא לא היה בשיאו. עקוב פרישמן ככל הנראה יציב בשחקני וג'ון ויליס הוכיח רק לעיתים הופעה את יכולתו הטובה.

נראה, כי פציעתו של לארבי פוגעת קשות בתיפקוד הקבוצה, הסובלת גם מפציעותיו של חיים זלוטיקובר. העדרות שניהם ניתנה למקצה את הפועל ת"א ללא שחקני תוך בעלי שיעור קומה.

גם הירושלמים סבלו מבעיות פציעות. כוכבם, בילי בילר, נאלץ להעדר מהמשחק, בגלל פציעה קשה ברגלו, שנגרמה. אך קבוצתם הרבה של הירושלמים הבריעה בסיום את הכף לזכייתם.

כוכב המשחק היה ללא ספק, האמר הארד, שהוליך בתל־אביבים ללא הרף ואף קלע בוירטואוזיות רבה בכל מצב. גם לנד בראיר וריקי בראון היו דקות טובות.

המשחק היה שקול ומרתק לכל אורכו. רק לקראת סיום המחצית הראשונה הצליחה הפועל להשוות את התוצאה ולעלות ליתרון. במחצית השניה הוו הצופים בדראמה עוצרת נשימה, שהוכרעה בשניות הסיום.

דקה לפני סיום המשחק הוליכה ירושלים 72:73. מרסר קיבל שתי קליעות עונשין, אך הוא קלע רק את אחת מהן – 73:73. כמה שניות לפני הסיום פרץ האמר הארד לעבר הסל ומרסר נאלץ לבצע עליו עבירה. הארד לא התרגש וקלע בהצלחה את שתי זריקות העונשין, כדי לתת את האות לחגיגות השמחה של אוהדי ירושלים.

שפטו דגן ועבית לעיני 1200 צופים באולם בלהה בירושלים.

נקודות לירושלים: הארד (28), בראיר (21), בראון (12), קנז (7), דניאלס (4), בלאס (3).

נקודות לת"א: מרסר (19), פרישמן (17), ויליס (16), רובינזון (16), קאליס (3).

יצחק קליין

הפועל חיפה 96 מכבי חיפה 92

לאחר תקופה של ארוכה הצליחה אמש קבוצת הפועל חיפה להשיב את הגאווה לאוהדיה, לאחר שגברה ב"דרבי" של עיר הכרמל על מכבי חיפה לאחר הארכה 92:96 (82:82, 33:38).

חובבי הספורט בעיר הכרמל התקשו להוכר בתי שלם הצבע הארוב ביצ'ים בתום המשחקים בין שתי היריבות המושבעות. לאחר 7 נצחונות של מכבי במשחקי ה"דרבי", חגו גם שחקני הפועל מהר פעם נצחון.

המשחק היה שקול ומרתק בכל שלביו. בהפועל בלטו יונתן דלזל, שסב אל עצמו לאחר תקופה ממושכת, בה הוא איכזב קשות את אוהדיו, רונלד יוסמן, שהייטיב לזרוק מתחת לסלים ואבנר סם־טוב, שריכז בתיחכום רב את משחק קבוצתו ואף קלע חמישה סלים של שלוש נקודות.

המכבים הסובלים העונה מחוסר יציבות לא הצליחו למצות את מלוא יכולתם. בשורותיהם בלטו לעיתים עדי גורדון, שקלע חמישה סלים של שלוש נקודות ודורון שפע, שהייטיב לקלוע מהפינות.

ברוב דקות המחצית הראשונה הוליכו המכבים בהפרש נמוך, בפתיחת המחצית השניה עלתה מכבי ליתרון של 10 נקודות, אך שחקני הפועל לא נבהלו ולקראת הסיום הם הצליחו לעלות ליתרון. רק בשניות הסיום הצליח ארי רוזנברג בסל של שלוש נקודות להשוות את התוצאה ולגרום להארכה.

בדקות ההארכה ניצלו שחקני הפועל את צאתם של ג'ונסון ופלוואריס מהמשחק בגלל חמש עבירות אישיות והצליחו במשחק מבוקר, שנוהל ללא דופי ע"י מאמנם הצעיר, יריב ורשצקי, לזכות בנצחון, שנתן את האות להשתוללות שמחה של האוהדים.

שפטו וירובניק ופפריק לעיני 3000 צופים באולם רוממה.

נקודות להפועל: דלזל (24), יוסמן (22), סם טוב (17), חלס (13), קסקי (12), אוזיד (8).

נקודות למכבי: שפע (22), גורדון (21), ג'ונסון (20), א. רוזנברג (13), שכיינהאור (10), פלווארס (4), שלכטר (2).

אביבה צייטין

אליצור 100 הפועל ר"ג 91

בהמרבתם אליצור נתניה לא ניקוב אמש רבים באולם הכדורסל בביתה, הן לאחר מאמץ רב הצליחה ה"יהלומים" נתניה לגבור על קבוצת הטבלה, הפועל ר"ג בתוצאה 91:100 (39:49).

השחקן הישראלי היחודי שבמשחק בנתניה, רגי ברכה, הולך את חבריו האמריקאים בארץ־עקיבות. ברכה ריכז בתבונה רבה את משחק קבוצתו ואף קלע 25 נקודות. לוילי סימס היו עליות וירידות במשחק. לצד כמה מבצעי כדורסל וירטואוזיים הוא ביצע כמה טעויות גסות.

הענק הלבן, ג'ים ג'ונסון, מגלה לאחרונה שיפור ניכר ביכולתו. גם אמש הייטיב ג'ונסון לשחק מתחת לסלים. לעומתו איכזב טוב כרי פייר, המתקשה לשחזר את יכולתו מהעונה שעברה. קהל נברסון ירצה בוראי לשכוח את משחקו החלש מאמש.

חניכיו של אברהם חמו הצליחו ברוב שלבי המשחק להוות יריב שקול לנתניתים. בשורותיהם הצטיין כרגיל, קית בנס. גם לג'ונס היו דקות טובות מתחת לסלים.

בתחילת המשחק הוליכו שחקני עיר הגנים, אך בהמשך הצליחו ברכה וחבריו ליטול את היוזמה לידיהם ולשמור על יתרונם עד לסיום המשחק.

המאמן הותיק, אברהם חמו, הפתיע בעצבנותו הרבה. הוא הירבה לנהל ויכוחים מיותרים עם השופטים וגרם לא אחת לחימום האווירה.

שיפוטם של הרמן ובורנשטיין לעיני 300 צופים היה חלש.

נקודות לנתניה: ברכה (25), סימס (19), ג'ונסון (18), גידנס (14), פייר (11), באלוביק (10), נברסון (3).

נקודות לר"ג: בנס (26), ג'ונס

(25), זולדן (18), ברנר (14), בריאר (4), אסף כהן ופרידברג (2 כ"א).

שמעון קידר

מכבי ת"א 108 איתן/גבת 85

שחקני קבוצת התחתית של הפועל איתן/גבת החזיקו מעמד מול האלופה במשך 32 דקות, אך בדקות הסיום הצליחו מיקי ברקוביץ וחבריו לברוח ולזכות בנצחון משכנע – 85:108 (46:56).

האורחים מהעמק באו להיכל הספורט ביד־אליהו מלאי חששות, נוכח התבוסות האחרונות שהנחילו המכבים ליריביהם. ואכן במשך רוב דקות המשחק שיחקו האורחים בזהירות רבה. הם החזיקו את הכדור לפחות במשך 20 שניות ולא נסחפו אחרי משחקה המהיר של מכבי.

הדבר גרם למורת רוח רבה בקרב מנהלי מכבי ת"א, כפי שהגדיר זאת במחצית מנהל הקבוצה, שמואל מחרובסקי: "בשיטה הזאת הקהל לא יבוא למשחקים, הרי לשחקני גבת אין שום סיכוי, אז מדוע הם הורסים את המשחק".

גם אמש היה כוכב המשחק, לי ג'ונסון, המצוי לאחרונה בכושר מעולה. ג'ונסון קלע הייטב מכל מצב, קלט 13 כדורים חוזרים מהסל והיה השחקן הציב במכבי, אך כמו ברוב משחקיה של מכבי ת"א הרבה תלוי ביכולתו של מיקי ברקוביץ. בדקות הסיום התעורר ה"קפטן" התל־אביבי מתרדמתו וסחף את חבריו לסידרת התקפות מהירות, שהכריעו את המשחק.

בגבת ניתן לציין את אלון שמר וצמד השחקנים שחומי העור, הארדי ומאר, שהצליחו להחזיק את קבוצתם בתמונת המשחק עד לדקות הסיום.

בסיום המשחק אמר מאמן מכבי ת"א, צבי שרף: "המשחק הזה איננו מהווה קנה מידה ליום חמישי, הראש שלנו היה נתון למשחק מול האיטלקים"

שפטו חלצר וחורניק לעיני 1000 צופים בהיכל הספורט ביד־אליהו.

נקודות למכבי ת"א: ג'ונסון (32), ברקוביץ (22), מאגי (22), ג'מצ'י (19), ליפין (8), אודיטי (3), לאסף (2).

נקודות לאיתן/גבת: הארדי (23), אלון שמר (19), מאר (17), שמחוני (10), כהני (8), פורת (3), אורן שמר (3), שביט (2).

יוסי משהר

הפו' חולון 110 מכבי ר"ג 85

גם יכולתו המלהיבה של יהודיה, רבי מאנאפסר, לא מנעה אמש מקבוצתו, הפועל חולון להביס בביתה את קבוצת התחתית של מכבי ר"ג בתוצאה 85:100 (40:52).

החולונים הוליכו ללא עוררין בכל מהלך המשחק. בשורותיהם בלטו דייויד בורמנר, שקלע מכל מצב והרכז, ישראל אלימלך, שניהל ללא דופי את משחק קבוצתו.

קני באניסטר ממשיך להפגין חולשה. בתחילת המשחק הוא הירבה להחטיא. רק בדקה ה־17 קלע את הסל הראשון במשחק, אך יכולתם הטובה של חבריו מנעה מקבוצתו אי־נעימות.

שחקני עיר הגנים הוכיחו אמש פעם נוספת, שמיקומם בתחתית הטבלה איננו מיקרי. משחקם היה חלש ומפחד וברוב דקות המשחק הם לא תיפקדו כקבוצה לאומית. אפילו כוכבם, אור גורן, נסחף לחולשת חבריו והירבה להחטיא. רק גיבסון מתחת לסלים שמר על יכולת סבירה, אך מול החולונים זה לא הספיק.

שפטו קמינר וגול לעיני 400 צופים בלבד באולם הפועל חולון.

נקודות לחולון: כורכור (30), באניסטר (19), טרי (16), אלימלך (14), בוגין (12), מאור (11), יעקובי (6), מולכו (2).

נקודות לר"ג: גיבסון (22), גורן (19), תומאס (16), בינו (14), שידלצקי (6), נעמן (4), נאווי (4).

אבי וייגרמן

מילאנו תגיע כבר הערב לת"א

מאת משה כהן

אלופת איטליה בכדורסל, קבוצת טרסר מילאנו, עומדת להגיע כבר הערב לארץ לקראת משחקה ביום ה' מול מכבי ת"א בהיכל הספורט ביד־אליהו.

האיטלקים הקדימו את בואם לארץ בגלל החשיבות הרבה שהם מייחסים למשחק. הפסדם המפתיע לפני שבוע בצרפת, שיבש את תוכניותיהם וכעת עליהם לנסות לזכות בנצחון בת"א.

ועדת משנה לתכנון ולבניה – חולון
תב"ע ב'/4780
הודעה על פי סעיף 149 (1)
לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
ניתנת בזה הודעה שהוגשה לועדה בקשה להיתר בניה על חלקה 287 בגוש 6020 רח' דוד אלעזר מס' 8 חולון הכוללת מתן הקלה ב:
א. אחוזי בניה 6% בשתי הקומות מתוך המגרש 2515 מ"ר
ב. קו בנין 10% בקו בנין צדדי (צפוני)
החלקה הנ"ל נמצאת באזור מגורים ב'-1
את התכנית אפשר לראות במשרדי הועדה בעיריית חולון, רח' ויצמן 58 בשעות ובימים של קבלת קהל.
התנגדות לבקשה להקלה לעיל ניתן להגיש תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו. התנגדות שתוגש חייבת להיות בכתב ומנומקת.
עו"ד ת. שרון
מ"מ ראש העיר ויו"ר
ועדת משנה לתכנון ולבניה
חולון

הטבלה הלאומית

(לאחר 13 מחזורים)

1.	מכבי ת"א	1069:1462	26
2.	גליל־עליון	1136:1218	23
3.	הפועל חולון	1119:1197	22
4.	אלי נתניה	1194:1270	22
5.	הפועל ת"א	1104:1136	21
6.	מכבי חיפה	1155:1192	20
7.	בית"ר ת"א	1192:1124	19
8.	הפועל י"ם	1195:1147	17
9.	הפועל חיפה	1207:1118	17
10.	מכבי ר"ג	1287:1150	16
11.	איתן/גבת	1218:1056	16
12.	הפועל ר"ג	1371:1146	15

כוכב המחזור

האמר הארד, השחקן שחום העור של הפועל ירושלים, הוליך אמש את קבוצתו לנצחון חשוב מול הפועל ת"א. הארד לעג לכוכבי ת"א וקלע בוירטואוזיות רבה מכל מרחק. אין ספק, כי מנהלי הפועל ירושלים עשו עסק טוב, כשהביאו אותו בתחילת העונה לקבוצתם.

חמישיית המחזור

רגי ברכה (אלי נתניה)
האמר הארד (הפועל י"ם)
לי ג'ונסון (מכבי ת"א)
רונלד יוסמן (הפועל חיפה)
דייויד בורמנר (הפועל חולון)

מלך הסלים

רון דייוויס (בית"ר ת"א) 411
קיין מאגי (מכבי ת"א) 347
אור גורן (מכבי ר"ג) 320
יוסמן (הפועל חיפה) 325

במחזור הבא

אליצור נתניה – הפועל חולון
מכבי ר"ג – הפועל ירושלים
הפועל ת"א – הפועל חיפה
מכבי חיפה – בית"ר חיפה
גליל־עליון – מכבי ת"א
איתן/גבת – הפועל ר"ג

כדורסל נשים

הפועל גבעת חיים – אליצור ראשל"צ 72:76; מכבי ת"א – מכבי רמת־חן 40:102; אבי"א ירושלים – הפועל גלבוע 61:63; הפועל ת"א – מכבי דרום ת"א 64:91; בני יהודה ת"א – הפועל חיפה 63:66; אליצור ת"א – הפועל ירושלים 34:68.

ישראל, שוודיה איסלנד ויוון בחג־המולד

מאת משה כהן

בטורניר חג המולד, שיערך בין ה־4 ל־6 בינואר בשוודיה יטלו חלק נבחרות ישראל, יוון, שוודיה ואיסלנד.

נבחרת מערב גרמניה, שעמדה להשתתף בטורניר זה ביטלה ברגע האחרון את השתתפותה. במקומה זומנה נבחרת איסלנד, שאישרה את בואה.

הנבחרת הישראלית תמשיך להתאמן בסופי השבוע בהדרכתם של צבי שרף ועוזרו, רני כהנא. החל ביום ו' יערכו האימונים באולם הפועל חולון.

ראשי הנבחרת עושים מאמץ להשיג ירידת אימון מידי שבוע. כבר השבוע תתמודד כנראה הנבחרת מול אחת מקבוצות הליגה הלאומית. פרישתו של עמוס פרישמן מהנבחרת גרמה להקטנת שחקני הסגל בעלי הניסיון הבינלאומי, אך המטרה היא לאפשר לשחקנים הצעירים לצבור ניסיון בזירה הבינלאומית.

אל־אור אופטרוניקה בע"מ
הודעה על שינוי תזכיר ההתאגדות
בהחלטה מיוחדת שנתקבלה על ידי בעלי המניות של אל־אור אופטרוניקה בע"מ, החלט בתאריך 8.12.86 להוסיף שלוש מטרות לסעיף מטרות החברה בתזכיר ההתאגדות, שעיקרן: ניהול עסקים ומחקר בנושאים טכנולוגיים.

מזג האוויר ביעדי הטיסה החשובים של סוויסאיר

אוסלו	1 – 1	גשום
אמסטרדם	6 –10	בהיר
בואנוס איירס	18– 30	בהיר
הלסינקי	5־–1־	בהיר
הונג קונג	16– 19	מעונן
וינה	2־– 0	מעונן
דעוה	4– 9	מעונן
טוקיו	7– 18	בהיר
טורונטו	4־– 2	גשום
יוהנסבורג	17–27	בהיר
לונדון	12–18	גשום
ליסבון	8– 17	בהיר
מאדריד	3– 18	גשום
מונטריאול	8־– 0	מעונן
ניו יורק	2– 7	גשום
סאו פאולו	19–27	מעונן
פאריס	8– 18	מעונן
פרנקפורט	4– 7	בהיר
ציריך	8– 13	גשום
ריו דה ז'נרו	22–35	מעונן
שטוקהולם	0– 5	מעונן
שיקאגו	1– 8	גשום

swissair

ריץ מרתון נפגע ע"י מכונית בעת מדידת מסלול

מאת יצחק אשל

רץ המרתון אבי אפל בן ה־32 נפגע אתמול אגב מדידת מסלול מרתון הכנרת ועלול להחמיץ את המירוץ, שיתקיים בשבוע הבא מסביב לכנרת.

אפל, מורה מוסמך במקצועו, התנדב לסייע למארגנים במדידת המסלול. הוא רכב על אופניו, אותו בידו ציוד מדידה משוכלל ומלווה בשני כלי־רכב, שנשאו דגלי אזהרה. מכונית, שחדרה בין שתי מכוניות הליווי, פגעה באופני הרוכב והפילה את אפל על הכביש. הרץ נפגע בפניו והועבר לבית־חולים.

אפל, שכבר שוחרר לביתו, עלול להחמיץ את מרתון הכנרת העשירי. באחרונה הוא השתתף במרתון בלונדון ורשם הישג אישי טוב של 2:25 שעות.

אוהד כדורגל מיוון נדקר למוות באתונה

– אוהד כדורגל בן 20 מיוון נדקר למוות בתחנת הרכבת באתונה, בעקבות קטטה בין אוהדי פאוק סאלוניקי ואאק אתונה. המשטרה עצרה שני חשודים.

זה המקרה הטראגי השני בכדורגל היווני תוך פחות מחודשיים. ב־26 באוקטובר מצא אדם בן 29 את מותו, כאשר נפגע בצוואר מזיקוק דינור, במשחק בלאריסה.

נציג מצרי הבטיח לסייע לעניין הישראלי באירופה

מאת ג. אשר

עבדול עזיז מוסטפה המצרי, סגן נשיא פיפ"א מטעם אפריקה, הבטיח לנציגי ישראל, עזריקם מילצ'ין, יעקב אראל ודב שחר לסייע בקבלת ישראל לאירופה.

הנציגים הישראלים, העושים בציריך לקראת כינוס הוועה"פ של פיפ"א, נפגשו עם ראשי פיפ"א ביניהם הנציג המצרי.

הנציגים הישראלים נפגשו גם עם נשיא פיפ"א, הוואו הולאנג', והוא הבהיר, כי רק הוועה"פ של פיפ"א יכול לשנות את החלטת הוועדה המארגנת של המשחקים הקדם אולימפיים לפיה לא יתקיימו משחקי הבית האוקיאני בשיטת בית וחוץ.

הולאנג' הבהיר, כי לגבי שיבוץ ישראל באירופה קיימות שתי אלטרנטיבות. הראשונה, שינוי השיבוץ באמצעות החלטת ועדת תקנון או להילופין המשך נקיטת הצעדים שישראל נוקטת כיום: הצטרפות לאירופה צעד אחר צעד.

מחר יתקיים הדיון בערעור הישראלי במליאת הוועה"פ של פיפ"א. גם הנציגים הישראלים העריכו את סיכויי קבלת הערעור כקלושים. ישראל ביקשה לקיים את המשחקים במסגרת הבית האוקיאני בשיטת בית וחוץ.

האלופה וסגניתה ישתתפו בטורניר החורף לקבוצות

מאת אשר גולדשלגר

האלופה ומחזיקת הגביע יטלו חלק בטורניר הבינ"ל לקבוצות, שיתקיים בישראל בסוף חודש ינואר. בטורניר אמורות להשתתף קבוצות פ.צ.ס.קלן ובורוסיה מינשנגלדבאך.

מזכירות ההתאחדות קבעה אתמול כי הטורניר הבינ"ל יתקיים אחת לשנה בעונה, בהודרת של אירופה. מאחר ושתי הקבוצות הגרמניות יתכבדו להגיע למחנה אימון בישראל, הוסכם [illegible] ישתתפו בטורניר שתי קבוצות ממערב גרמניה.

האלופה ומחזיקת הגביע יצטרכו להיות מדורגות במקומות 1־8 בתאריך, שיקבע על־ידי ההתאחדות לכדורגל. אם לא יצליחו, אחת הקבוצות או שתיהן לתפוס את המקומות 1־8 ישתתפו בטורניר המוליכה באותו מחזור וסגניתה.

המזכירות אישרה למאמן הנבחרת לשעבר, יוסף מירמוביץ', קנסות פנימיות על המשחקים של הנבחרת בקדם גביע העולם. בשנו הודעתו למירמוביץ' פנימית, אולם הוא לא קבלם עד כה.

המזכירות החליטה להצטרף למאבק נגד פסיקת בית המשפט לפיו יש לראות את היחסים בין האגודה לכדורגלן כיחסי עובד ומעביד.

אלוף אולימפי יאמן המתאבקים

המתאבק הרומני המפורסם בסגנון יווני־רומי, סטפן רוסו, יגיע בסוף החודש לארץ וידריך את הנבחרת הישראלית במשך שלושה חדשים.

נשיאות ההתאחדות לספורט אישרה אתמול את הבאת המאמן המתאבק. רוסו ידריך את בכירי המתאבקים, ידגים באגודות וישמש יריב אימונים לספורטאי הנבחרת.

הרומני בן ה־30 הוא אלוף אולימפיאדת מוסקווה 1980 במשקל עד 74 ק"ג. כן הוכתר פעמיים כאלוף העולם וניצח חמש פעמים באליפות אירופה.

הבאת רוסו משתלבת בתכנית המקצועית של הענף לקדם את המתאבקים הצעירים לקראת אליפות העולם לנוער, שתתקיים בישראל ב־1990.

נבחרת הכדורגל תשתלב בחגיגות ה־100 של ב"ג

מאת אשר גולדשלגר

ההתאחדות לכדורגל החליטה אתמול להשתלב בחגיגות ה־100 להולדת בן־גוריון. סוכם, כי נבחרת ישראל תופיע ב־16 בחודש במשחק חגיגי מול נבחרת פיקוד הדרום שתחוזק בשחקני הפועל באר־שבע.

המשחק בין שתי הנבחרות יתקיים בבאר־שבע בנוכחות גורמים ממלכתיים. המאמן מירדך יתבקש להכין את הנבחרת למשחק החגיגי.

מזכירות ההתאחדות לכדורגל החליטה להשיב בשלילה לבקשת הולנד לשבץ את הנבחרת האולימפית שלה למשחק בישראל בחודש נובמבר 1987. לדברי ראשי ההתאחדות לכדורגל תהיה הנבחרת עמוסה בחודש נובמבר בסמוך למשחקים הקדם אולימפיים.

נודע, כי גורמים בהתאחדות מנהלים מגעים עם ראשי ההתאחדות של צפון אירלנד כדי לסכם על מפגש עם נבחרת צפון אירלנד בחודש נובמבר 1987. המשחק אמור להתקיים בצפון אירלנד.

המעפיל תתארח הערב ברמת־אביב

מאת ג. אשר

אלופת החורף, קבוצת הפועל המעפיל, תקיים הערב ב־7 משחק חוץ מול הפועל רמת־אביב עם פתיחת משחקי הסיבוב השני בליגה הלאומית בכדורעף.

האלופה, קבוצת הפועל בתי־ים, תתארח בעיר הכרמל אצל מכבי חיפה, המדורגת במרכז הטבלה.

יתר המשחקים: מכבי תל־אביב – הפועל כפר־סבא; הפועל העוגן – הפועל קרית־אתא; הפועל העמקים – אליצור תל־אביב.

שני ענקי הטניס בוריס בקר ואיוואן לנדל יתעמתו ביניהם בגמר טורניר המאסטרס בניו־יורק על סך פרסים של 500,000 דולר בטורניר כולו

לנדל ובקר יתמודדו בגמר הקלאסי של טורניר המאסטרס

הצ'כי איוואן לנדל והגרמני בוריס בקר יתמודדו שוב, בפעם השניה ברציפות, בגמר טורניר ה"מאסטרס" במדיסון סקוור גארדן בניו־יורק, לאחר שהכניעו את יריביהם השווים בחצי־הגמר.

לנדל, מחזיק התואר, הכניע את מאטס וילאנדר 2:6,4:6 ובקר גבר על סטפן אדברג 4:6,4:6.

הטניסאית מספר 1 בתבל, מרטינה נאוורטילובה, ניצחה בטורניר בקליפורניה את הטניסאית מספר 2 בעולם, כריס אוורט לויד 2:6,4:6 ונטלה פרס כספי בסך 110 אלף דולר. לויד קיבלה 90 אלף דולר.

יוגוסלאוויה–בריה"מ 14:14

נבחרות הכדורגל של יוגוסלאוויה וברית־המועצות סיימו בתיקו 14:14, במסגרת אליפות העולם בכדוריד לנשים המתקיימת בהולנד.

באותה תוצאה נפרדו מזרח גרמניה והונגריה.

תוצאות נוספות: הולנד – ארה"ב 17:18; אוסטריה – פולין 15:18; צ'כיה – סין 17:27; נורווגיה – יפאן 18:33; רומניה – צרפת 8:27; מערב גרמניה – דרום קוריאה 16:24.

דרבי במנצ'סטר ובלונדון

הגרלת משחקי הסיבוב השלישי בגביע האנגלי, שהוא הראשון לקבוצות הליגה הראשונה והשניה, הועידה שני משחקי דרבי.

מנצ'סטר יונייטד תארח את יריבתה העירונית מנצ'סטר סיטי, בעוד שאוורטון מן הליגה הרביעית תארח את ווסטהאם.

לטוטנהאם הועידה ההגרלה יריבה נוחה, כשתארח את סקנטורפ מן הליגה הרביעית.

במיפגשים בין קבוצות הליגה הראשונה, תארח לוטון את ליברפול, אסטון־וילה את צ'לסי, לסטר את קווינס פארק ריינג'רס ואברטון את סאותהמפטון.

המוליכה בליגה, ארסנל, תתארח אצל רדינג מן הליגה השניה, בעוד סקוונטרי תארח את בולטון מן הליגה השניה. נוטינגהאם תתארח אצל קריסטאל פאלאס מהליגה השניה ווימבלדון תארח את סנדרלנד מהליגה השניה.

בריה"מ–רומא 1:2

נבחרת הכדורגל של ברית המועצות: ללא שחקני דינאמו קייב, ניצחה בפלרמו את קבוצת רומא 1:2 (1:2).

השוודי ברגרן היקנה יתרון לרומא בדקה ה־14, אולם ליטוי הישווה בדקה ה־28 מן הנקודה הלבנה, ואילו יורי סאביצ'ב הבקיע את שער הנצחון בדקה ה־45.

במשחק ידידות נוסף בתונים, גברה נבחרת תוניסיה על סנט אטיין מצרפת 0:1.

ארל ויליאמס וקורקי נלסון הלהיטו מאבק העליה בארצית

מאת משה כהן

הצטרפותם של ארל ויליאמס וקורקי נלסון לקבוצות אליצור רמלה ומכבי ראשל"צ הגבירה את ההתעניינות של חובבי הכדורסל במשחקי הליגה הארצית, אך יבדיו בעיות, שאיגוד הכדורסל יאלץ לתת עליהן את הדעת.

אין ספק, כי קיים פער עצום ברמת משחקי הליגה הארצית לעומת משחקי הליגה הלאומית. בעוד שבקבוצות הארצית משחקים לרוב שחקנים ישראלים, בליגה הלאומית נעלם הכדורסל הכחולבן כמעט לחלוטין, ובקבוצות רבות משחקים הישראלים בעיקר ספסל.

ואכן, הדבר ניכר היטב בפערים העצומים בין שתי הליגות, כפי שראינו במשחקי גביע המדינה, כשרוב קבוצות הליגה הארצית הובסו בנקל ע"י הלאומיות.

חלק ניכר מקבוצות הארצית מייצגות ישובים מרוחקים ואת ההתיישבות העובדת. עובדה זו לא מאפשרת להן לגייס משאבים כספיים ניכרים. קבוצות אלה משחקות לרוב להנאת קהל האוהדים המקומי ללא יומרות להעפיל לליגה הלאומית.

האמריקניזציה של אליצור רמלה ומכבי ראשל"צ הגבירה את הפער בין קבוצות הצמרת בארצית לבין שאר הקבוצות. יחד עם אליצור קרית־אונו יאבקו שלוש הקבוצות על כרטיס העליה לליגה הלאומית.

לכל אחת מקבוצות אלה יש עד כה הפסד ליגה בודד. אליצור קרית־אונו, בעלת השחקנים המנוסים, שהבולט בהם הוא הותיק חנן קרן, נוצחה בביתה בפתיחת העונה ע"י אליצור רמלה, אך בהמשך שבו חניכיו של גרשון דקל לעצמם ולא נוצחו עד תום משחקי הסיבוב הראשון. הם הגדילו לעשות במשחקם הביתי מול מכבי ראשל"צ, כשזכו בנצחון משכנע.

מצבה של קרית אונו הוא פחות נוח לעומת שאר יריבותיה, שכן במשחקי הסיבוב השני הם יאלצו להתמודד בביתה של אליצור רמלה.

סיכוייה של אליצור רמלה להעפיל בתום העונה לליגה הלאומית פחתו במידה ניכרת בגלל תבוסתה מול מכבי ראשל"צ. במשחק השני בין שתי הקבוצות, שיערך במחזור הסיום ברמלה, יאלצו ארל ויליאמס וחבריו לזכות בנצחון בהפרש גבוה יותר מ־13 נקודות.

את ההצגה ברמלה "גנב" ארל ויליאמס, שמרבי הורש ראג להופיע בכתורות בדורי הסמכ. ויליאמס גילה יכולת מעולה ברוב משחקי קבוצתו, אך דווקא מול מכבי ראשל"צ הציג יכולת מאכזבת. ברמלה מגלה יכולת קליעה טובה מייק אוליבר, אך הקבוצה סובלת ממשחק קבוצתי לקוי ומחוסר יציבות ביכולתה. אין ספק, כי המאמן הותיק, שמואל יעקובסון, יאלץ להשקיע מאמץ רב עד לסיום העונה כדי לגבש משחק קבוצתי.

במכבי ראשל"צ משחקת משחק בטוח ומבוסס. המאמן הותיק, יהושע רוזין, ביצע עבודה טובה בקבוצה, שהיא בעלת הסיכויים הטובים ביותר להעפיל בתום העונה לליגה הלאומית.

בתחתית הטבלה חמור מצבן של שתי הקבוצות הירושלמיות, מכבי ובית"ר. הן נוצחו ברוב משחקיהן והדבר ניכר במיקומן בתחתית הטבלה. גם מצבן של אס"א רמת השרון והפועל קרית־גת אינו מזהיר, אך סיכוייהן רבים להינצל מירידה בתום העונה.

גם במחוז הצפוני יערך מאבק שקול עד לסיום העונה בין קבוצת מכבי נתניה והפועל נהריה. במשחק הראשון בין שתי הקבוצות ניצחו הנתניתים. נראה, כי ההכרעה תיפול במשחק הגומלין בנהריה.

המשחקים במחוז הצפוני, מרוחקים יותר מתשומת חובבי הספורט בגלל העדרותם של שחקנים ידועים כמו ארל ויליאמס, קורקי נלסון וחנן קרן, אך יש לזכור, כי הקבוצה היחידה מקבוצות הארצית, שהצליחה להעפיל למשחקי רבע גמר בגביע המדינה היא הפועל נהריה.

חמש קבוצות של ההתיישבות העובדת מעורבות במאבקי התחתית במחוז הצפוני. חמור במיוחד הוא מצבן של הפועל עמק הירדן והפועל בית־אלפא, שיחד עם מכבי חדרה סוגרות את הטבלה. קבוצות הפועל גרשמואל, הפועל בקעת בית־שאן והפועל עין־דור מצויות אף הן באזור הסכנה.

נראה, כי ראשי ההתיישבות העובדת יאלצו לקראת העונה הבאה לאחד חלק מקבוצות אלה כדי להקדיש את מירב המשאבים לקבוצת צמרת אחת.

"ציונות" בפתח העידן הבולגרי

העידן הבולגרי המחודש במכבי יפו נפתח אתמול בדברי הנחיה ו"ציונות" מפיו של המאמן המיובא, נטקו הולב.

הולב כינס את השחקנים, הציג בפניהם את תכניותיו והדגיש, כי ניתן להתקדם במעלה הטבלה אם הם יגלו נחישות ומקצועיות. כדי לעמוד על יכולת השחקנים ערך להם המאמן אימון כושר אישי. לאחריו הוא תירגל את הימצאים בבעיטות לשער, כשהוא מסתייע בתרגומו של עוזר המאמן, משה אוגנה.

בתום אימון הבכורה שלו אמר הולב בן ה־61, כי גילה אצל השחקנים מוטיבציה גדולה, אולם הם לוקים ביסודות המשחק ובכושר הגופני.

מבחנו הראשון של הולב יהיה ביום ו' בקרב התחתית במגרשה של הפועל לוד. לפני 20 שנה הצעיד הולב את יפו לתואר סגנית האלופה. ביפו מקווים, כי יוכל לפחות למלט אותם העונה מנשירה לליגה הארצית.

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב–יפו

תיק אזרחי 728/86
תיק המרצה 8476/86

בענין: פקודת החברות (נוסח חדש)
ובענין: פ.י.מ. חברה פיננסית לתעשיה ומסחר בע"מ (בפירוק) ואח' (המבקשים)
– נגד –
בנק לאומי לישראל בע"מ ואח' (המשיבים)

אל:

1. "אביב קרן נאמנות"
2. מתכתי עתונה כלליים בע"מ
3. חברה לספנות והספקה בע"מ
4. כלכלית תעשיות בע"מ
5. מאגרי בניה בע"מ
6. ברנצוק אברהם וחובה
7. סביכבצקי עדי והגל
8. אגמי עקבריה
9. לוד דבורה ו/או ישראל
10. פאר אברהם
11. פריגמן מיכל
12. גליל עליון בספים
13. פת"ז הדרים בע"מ
14. תבורי אילן
15. תבורי ביחד למשקאות
16. בלוך אגנה
17. רייס רות
18. זיסמאל יהודה
19. סלנט דבורה
20. גבע יוסף
21. לאורין דוד ועדנה
22. פאר אברהם
23. פלינט שמואל
24. עסים אחזקות בע"מ
25. עסים בע"מ
26. דיאמנט נתן
27. פישמן שמואל
28. תבורי יעקב יולה ויגאל
29. גלים החזקות בע"מ
30. ישפרו בע"מ
31. מאפה מימון והשקעות בע"מ
32. עדני דבורה
33. פישמן גבבה
34. פיתוח שגן בע"מ
35. ותבן החזקות בע"מ
36. דיאמנט חיים
37. כספי שגן בע"מ
38. פישמן אליעזר
39. פקר איבה ו/או אהוד
40. פקר יוסף
41. פקר בפודה
42. כפר עזה

הננו כי על פי החלטת בית המשפט ביום 4.12.86 תתקיים ביום 17.12.86 שעה 10.00 בבית ציוני אמריקה, רחוב דניאל פריש 1, תל־אביב, אסיפה של כל המשיבים בתיק זה, לדיון בהסדר פשרה בתיק.
ניתן לקבל העתק מהסכם הפשרה במשרדו של עו"ד שפיגלמן, רחוב אבן גבירול 2, תל־אביב.

מיכאל שפיגלמן, עו"ד   ד"ר יוסף שגב, עו"ד
מנהלים מיוחדים מטעם בהמ"ש
של פ.י.מ. חברה פיננסית לתעשיה ומסחר בע"מ (בפירוק)

חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב–יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב–יפו בקשה ליתן אשור לשמוש חורג בבנגורים למשרד נציגות מליה בקומה ב' רג' לתקופה של 5 שנים ברחוב בן־יהודה מס. 34 גוש 6908 חלקה 11. תיק בנין 25°034.
בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר, אשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן־גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין בכתבו הכתובת והטלפון.
ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו והובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.
בכבוד,
סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ולבניה
תל־אביב–יפו

חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
הועדה המחוזית לתכנון ובניה מחוז תל־אביב
מרחב תכנון מקומי רמת־גן
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מתאר מקומית
נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה–1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב החליטה, באשור שר הפנים לאשר תכנית מס' רג/790 שינוי לתכנית מתאר מקומית מס' רג/340.
השטחים הכלולים בשינוי התכנית ומקומם: שד' בן צבי, אלוף דוד גוש 6180 חלקה 282–245, 291, גוש 6179 חלקות 205, 204, מגרשים 7–1.
עיקרי הוראות התכנית:
א. מתן אפשרות תוספת לבניה לשיפור והגדלת יחידות הדיור הקיימות ללא תוספת יחידות חדשות בתחום התכנית.
ב. הסדר הבנינים באמצעות איחוד וחלוקה מחדש.
הודעה על הפקדת השינוי פורסמה בילקוט הפרסומים 2938 תשכ"ג עמ' 301.
השינוי האמור, בצורה שאישרה הועדה המחוזית, ביחד עם התשריט המצורף אליה, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה רמת־גן וכל המעוניין רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
התנגדות לתכנית לא תתקבל ולא תידון אלא אם הוגשה בכתב בפירוט הנמקות ובלווי תצהיר המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.
מרדכי בהגא
יושב ראש הועדה המחוזית
לתכנון ולבניה
מחוז תל־אביב

לצבור הרופאים
הננו חוזרים ומזכירים כי משרד הבריאות אסר לפני שנה על השימוש בזריקות מוטיליום.
איסור זה אינו חל על השימוש בטבליות, פתילות וטיפות מוטיליום.
הוזר מפורט נשלח לכל הרופאים.
פרטים נוספים אפשר לקבל באביק בע"מ ☎ 03־7511261
אביק בע"מ

מפעלי תובלה בע"מ
הזמנה מס' 584־12/86
פניה לקבלת הצעות להובלת תפזורת בדרום ומרכז הארץ
עבור מפעלי תובלה
1. פרטי וטפסי ההזמנה ניתן לקבל במזכירות החברה בבאר־שבע בשעות העבודה הרגילות
2. להסברים ובירורים ניתן להתקשר למר מ. זלאי טלפונים 057־74961, 057־31338
3. מועד אחרון להגשת ההצעות יום א' 14.12.86 שעה 12.00
אין החברה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

דבר היום

לא עסק משפחתי

הרגז על דחיית הדיון של ועדת הכספים בסוגיית שכרם של מנהלי הבנקים הוא רגז מוצדק. השאלה עקרונית יותר מאשר מעשית: האם מנועה הוועדה לדון בנושא כלשהו מפני שהיו"ר שלה נמצא בחו"ל? עצם השאלה תמוהה. ליו"ר יש ממלא מקום, וכל ועדה פרלמנטארית פועלת מכוח הסמכות הריבונית שמליאת הכנסת העבירה אליה לצורך טיפול בנושאים השייכים לתחום עיסוקה. אין ועדה פועלת מכוח סמכותו האישית של חבר מחבריה, גם אם הוא היו"ר שלה.

מעשית, אין ועדת הכספים יכולה לדון בעניין שכרם של בכירי הבנקים בהיעדרו של ח"כ שפירא, משום שהחומר שהוא בסיס לדיון נמצא בידי היו"ר. גם אם אפשר לטעון, אולי, כי עיכוב קל בטיפול בבעיה בעלת חוק איננו מעלה ואיננו מוריד, הרי השאלה העקרונית בעינה עומדת, וטעונה בירור והבהרה. עם כל החשיבות של רוח טובה ביחסים בין הח"כים, הכנסת איננה עסק משפחתי ואיננה יכולה להתנהל כעסק משפחתי.

שעון קיץ

הלוח מראה שאנחנו בעיצומו של החורף, אך אין זה מוקדם מדי לדיון ולהכרעה בעניין הנהגת שעון קיץ. אדרבא, הזמן לטפל בעניין זה השנוי במחלוקת – והיא לא מחלוקת עניינית, אלא בעלת צביון פוליטי – הוא דווקא עכשיו. שאם לא כן, יחמוק הזמן הנכון להנהגתו של שעון הקיץ, וכל איחור נוטל חלק מטעם הנהגתו, שבעיקרו הוא חסכון בחשמל וממילא במטבע־חוץ.

הויכוח איננו חדש בישראל. השאלה האם יש בהתאמת השעון לעונת האור המוקדם משום חסכון שוב איננה שאלה. בעבר, התשובה החיובית הנחרצת ניתנה רק במדינות אחרות, ואילו עתה מאשר אותה גם הנסיון הישראלי. משרד הפנים מתנגד לשעון קיץ באופן „מסורתי" משום שבראשו עמד בעבר ועומד עתה נציג של מפלגה דתית. התנגדות זו נמשכת גם עכשיו, אלא שעכשיו לא מעלים את הנימוק האמיתי של פגיעה־כביכול בחוגים דתיים המקדימים תפילה לעבודה. עכשיו אנחנו שומעים על כל מיני טענות מוזרות שאין בכך חיסכון ושיש בכך „נזק לילדים".

עם כל הכבוד לתושיה הישראלית, שעון הקיץ איננו המצאה מתוצרת הארץ. הוא פועל כמעט בכל מקום בעולם, והוכיח את עצמו בכל מקום בעולם. כל הטענות והטענות שכנגד הועמדו למבחן מעשי, ורק הטענות בזכות הפעלתו עמדו בו.

כן, פאריס בוערת

מאת גדעון קרץ

התנגשויות מסוג אלה השוטפות עתה את רחובות הבירה הצרפתית הן זמנם של מקצועני ההרס. אלה מופיעים תמיד כאשר הרפובליקה בסכנה. יש ביניהם, כך נראה, לא רק „שמאלנים בינלאומיים", אלא גם בעלי דעות פוליטיות אחרות: כמה חומרי נעליים טובות ללא תמורה, עניים – ולמה לא סוכני משטרה בעבר כבר הוכחה נוכחותם בקרב המתפרעים

„האם כדאי להפיל ממשלה בשביל עוד כמה פרנקים שכר לימוד?" שאל בשבוע שעבר בחכמה רבה אדגאר פור, חבר האקדמיה הצרפתית, האיש שנקרא על ידי הגנרל דה גול להכין את תכנית הרפורמה באוניברסיטאות לאחר מהומות מאי 1968. פור ידע מה הוא סח. חברו לשעבר לשלטון הגוליסטי, ז'אק שיראק, בוודאי לא תיאר לעצמו ששלטונו במסגרת העדינה כל כך של „המגורים בצוותא" עם נשיא משמאל יעורער דווקא בגלל עניינים שוליים של שכר לימוד סמלי, וליתר דיוק חוק חינוך גבוה ורך ממילא ממה שנדרש על ידי הרדיקלים במצע הגוליסטי. אבל הגוליסטים – הר.פ.ר. בשמם זה עשור שנים – אנשי כבוד הם. והכבוד הזה עוד עלול להוריד אותם ביגון שאולה.

כשהפגינו ב־1984 חצי מיליון איש נגד תכנית החינוך היסודי של השלטון הסוציאליסטי שמטרתה היתה לחזק את בית הספר הציבורי על חשבון הפרטי, בלע הנשיא מיטראן את הכובע ואיש לא שמע עוד על החוק. איש לא התמרמר או על כך שהרוב כשה עצמו על המוסדות הדמוקרטיים. נושא החינוך, על כל שלביו, הוא פרה קדושה במנטליות הצרפתית והפילוג בנושא הוא היסטורי. הממשל החדש לא למד את הלקח רב השנים וניסה להעביר את החוק ללא התייעצות מוקדמת עם סטודנטים ותלמידים, מורים והורים. רק השבוע, בעוד הסטודנט המת מוטל לפניו, פתח שר החינוך רנה מונורי בהתייעצויות עם הגורמים המתאימים.

במשך שבועיים התמוגגו הכל מן הדור החדש והלא מזיק של הצעירים הנחמדים היודעים להפגין בסדר מופתי, בחוש הומור, בחדוות נעורים. מנגד שמרה המשטרה על איפוק מרשים – ממש וגר זאב עם כבש. שיראק לא קרא את הכתובת על הקיר. דור אחר, אמרו עליהם, ילדים טובים. אגואיסטים. הם משלנו. אפשר יהיה להסתדר אתם בקלות. שר האוניברסיטאות אלן דווקה, פרופסור צעיר ומצטיין בתחום המדעים המדוייקים, לא נפרד לרגע מן החיוך שלו ומן המקטרת הנצחית התקועה בפיו. נחכה ליום חמישי, הוא אמר בשבוע שעבר. אחרי ההפגנה נחליט מה לעשות.

המקטרת לא עושה בהכרח פוליטיקאים טובים. ביום חמישי, לאחר שמיליון איש הפגינו ברחובות פאריס (המשטרה, כמקובל, נתנה הערכה מגוחכת של מאתיים אלף) היה מאוחר מדי. וכאשר שר החינוך רנה מונורי קיבל, רגע אחד מאוחר מדי, משלחת של סטודנטים רק כדי להגיד להם שאין על מה לדבר, נעשה התהליך לבלתי־הפיך. למחרת בערב ישב אותו שר מול מצלמות הטלוויזיה והודיע על ביטולם של כל הסעיפים המטרידים, לדעתו, את הסטודנטים. למחרת הגיש שר האוניברסיטאות את התפטרותו. בלילה שקדם לכך נהרג מליק אוסאקין בן ה־22. בשלושה ימים הזדקנו המפגינים הצעירים והחלו לדמות לחבריהם מלפני שמונה־עשרה שנים. תנועת המחאה „המעניינת" והתמימה, שמצאה כל כך חן בעיני השלטון, לבשה אופי פוליטי. הסטודנטים קראו לעם ולאיגודים המקצועיים. רק אלה של השמאל נענו להשתתף בהפגנות ובשביתה הכללית של יום רביעי, גם אם ביום שני הסכימו הכל להביע את אבלם על מות הסטודנט בהפסקת עבודה סמלית לשעה.

האיגודים המקצועיים מתייחסים, כרגיל, בחשדנות להצטרפות למאבקם של הסטודנטים. הם אוהבים להיות המובילים. כך היה גם במאי 1968. חוקים קודמים וקשים של הממשל החדש לא זכו להתקוממות מן הסוג הזה. הסטודנטים לא יצאו לרחוב בגלל הגזירות הכלכליות והפיטורים. הם לא מחו על „חוק הלאומיות" החדש המונע אזרחות אוטומאטית מצעירים שנולדו בצרפת להורים זרים (מדובר בעיקר בצפון־אפריקאים) ובילו בה את כל חייהם, שייאלצו עכשיו לעבור תהליך משפיל ולא ברור של „מבחני אזרחות". אבל עכשיו, עם פרוץ האלימות, מצטרפות כל הבעיות הללו למחאה. הסטודנטים חוששים לעתידם, לאבטלה. ויש ביניהם גם „תושבים זרים מן הדור השני". חוסר התבונה של הממשל הביא למחאה כללית.

הכל שאלו מה יעשה הנשיא מיטראן. הוא שמר על שתיקה מופגנת לאורך האירועים, אך החל להפסיק אותה בשבת, כאשר הקדימו הוא ושיראק את שובם מפסגת השוק המשותף בלונדון. שיחה לילית בין השניים הוגדרה „קשה". דוברו של הנשיא מסר לפרסום „משפט קטן" שהתפרש כהאשמת הממשלה בעידוד האלימות. מצב חירום – אם יתמידו האירועים – נותן בידי הנשיא אפשרויות רבות שהקיצונית בהן פיזור הפרלמנט. בכל מקרה, „הצליחה" ממשלת שיראק להעמיד את הנשיא הסוציאליסטי בעמדה של סמכות עליונה, שאליה פונים בעת צרה, ומיטראן מופיע כמי שנתן פסק־זמן לשיראק לסדר את ענייניו, שאם לא כן...

המשבר קיים איפוא, אך היקפו והשלכותיו על העתיד עדיין לא ברורים. גם שותפיו לקואליציה של שיראק ממפלגת האיחוד הדמוקרטי האלה התומכים במועמד הפוטנציאלי לנשיאות ריימון באר לחצו עליו לוותר על כל הצעת החוק במקום להיצמד לסעיפיה שנותרו לפליטה.

בהקשר זה נשאלת כאן השאלה: האם בחר השלטון לחדד בעצמו, באמצעות פרובוקציות שנבחן „עצם עין" או אולי אפילו עודד, אותן, את המצב כדי לעורר את הזדהותם של „אזרחים מן השורה" עם הסדר הציבורי? היפותזה זו איננה חדשה בצרפת והיא עולה בכל תקופה של מהומות ואי שקט. אמצעי התקשורת שואלים מי בעצם אותם פרובוקטורים שגרמו להתנגשויות הדמים עם המשטרה ושאינם שייכים לארגוני הסטודנטים. מי האנשים ששרפו מכוניות ובזזו

(המשך בעמ' 8)

כולם לרעננה

מאת שלמה גינוסר

רעננה כמושג – שלא כמו רעננה המושבה – מרוחקת ת"ק על ת"ק על ת"ק ממוקד המוסר הציבורי שלנו. איש עדיין לא קם והלך לרעננה מרצונו החופשי. מעטים עשו זאת מאונס. טעויות, סכלויות, פאשלות, פגיעות בסדרי מינהל תקין – אף אחד מאלה עדיין לא הוליך איש לרעננה.

הראשון לציון, הרב מרדכי אליהו, נתן לשר הפנים הרב יצחק פרץ קריאת־כיוון ושלח אותו לרעננה, למקום כהונתו הקודם כרב מקומי. כל זאת בעקבות פסיקת בית־המשפט העליון בעתירתה של שושנה מילר. מבלי משים כמעט שלף הרועה הרוחני לעיני ישראל, צאן מרעיתו, עקרון חוטא, ספוג ריחות נפטלין. מוכר ב־accountability, מושג שעדיין לא גוייר כהלכה בישראל ושמשמעותו היא שילוב בין מתן דין־וחשבון ובין אחריות, תוך הדגשת האחריות. במחוזותינו לא הכל יודעים לפני מי הם עתידים ליתן דין־וחשבון חוץ מאשר לפני מלך מלכי המלכים הקדוש־ברוך־הוא ולהבדיל, לפני מס הכנסה. מתוך הנחה שהרב אליהו יודע ששר הפנים הרב פרץ מחובר לקב"ה באמצעות הרב ש"ך, לא נכניס את ראשנו בין הרים ולא נתערב בסוגיה למי חייב הרב פרץ דין־וחשבון (להוציא ממשלת בשר ודם). הם כבר יסגרו חשבון ביניהם. לעומת זאת, רעננה מעניינת אותנו כמושג.

שלא כמו רעננה המושבה, המבוססת במרכז הארץ, רעננה כמושג מרוחקת ת"ק על ת"ק ממוקד המוסר הציבורי שלנו. איש עוד לא קם והלך לרעננה מרצונו החופשי (להוציא אולי גונדר אחד), כפי שעשה בימים אלה אותו שר צרפתי למחרת מותו של סטודנט צרפתי בהפגנות בפאריס. רק מעטים עשו זאת מאונס. נער יספרם. שר או שנים. קומץ בנקאים. מי עוד? במערכת השלטונית שלנו רעננה היא בריחה. טעויות, סכלויות, פאשלות, פגיעה בסדרי מינהל תקין – אף אחד מאלה עוד לא הוליך איש לרעננה. לו הסדר הטוב והמוסר הציבורי היו קריטריון של ממש במחוזותינו, אזי רעננה כבר היתה מזמן לעיר ואם. אצלנו לא מוכרים כרטיסים לרעננה משום שלכסאות אין גלגלים ואיש אינו נוסע בכסא בלי שיניח את ישבנו על מושבו של כסא אחר, גבוה יותר.

זה מתקשר, כמובן, לנושא של שכר חברי הכנסת. בארץ הקטנה הזאת כל הדברים מתחברים איכשהו.

הצעקה שקמה על הגדלת שכרם של חברי הכנסת בגלל ביטול שחיקה של כארבעים אחוזים, היתה צעקה רמה מדי. וזאת אף־על־פי שכנסת, שאינה מסוגלת להעביר את חוק שכר מינימום לפני שהיא מעלה את שכר חבריה, צריכה, אולי, ללכת להיבדק במכון הלב. לא העלאת השכר היא הבעיה, אלא העיוותים בהוויה הפארלמנטרית בכללה. ועדת נבנצאל לא נגעה בעיוותים אלה, משום שלא היתה מוסמכת לעשות זאת על־פי כתב המינוי שלה. הוועדה טיפלה אך ורק בענייני שכר, גימלאות וזכויות נלוות של חברי הכנסת. על־פי הרכבה האישי והדו"ח שהיא הגישה, נראה שהוועדה עשתה עבודה טובה. אולם היא לא נגעה, למשל, בבעיית ההכנסות של חברי כנסת מעיסוקים פרטיים. משום כך, ולא באשמתה, התמונה הכללית פגומה. כאשר ועדת נבנצאל מאשרת את עקרון השוויון במשכורות חברי הכנסת (והיא לא יכולה לנהוג אחרת) היא משאירה בעינם לא רק את השוויון בין משכורתו של חבר כנסת מן השורה לבין משכורתו של יושב־ראש ועדה, אלא גם את הפערים המדהימים בין הכנסותיהם של חברי כנסת חיים על משכורתם לבין חברי כנסת שמשכורתם היא בבחינת דמי כיס ופיצוחים לשבת לעומת הכנסותיהם מעיסוקים פרטיים.

נחכה ונראה כיצד תפתור ועדת הכנסת את הבעיה הזאת לאחר שהתחייבה להגיש בשבועות הקרובים הצעת תיקון לחוק שכר חברי הכנסת במגמה להגביל את הכנסותיהם של ח"כים מעיסוקים חוץ־פרלמנטריים. רוב חברי ועדת הכנסת תומכים בהגבלה כזאת, אך יש בהחלט מקום לספקנות לגבי תוצאותיה המעשיות, לאור נסיונות דומים שנעשו בעשרות השנים האחרונות ושהעלו חרס. אולי זה יסתיים בפשרה: הגבלת הכנסה לא משמעותית במיוחד מחד־גיסא, וביטול חלקי של האיסור על עבודת ח"כים בשכר מחוץ לכנסת מאידך (למשל, היתר לעסוק במקצוע חיוני כהוראה במוסדות חינוך למיניהם).

מה הקריטריונים למשכורתם של חברי כנסת? ועדה בלתי תלויה באנגליה, מעין ועדת נבנצאל אנגלית, פסקה ב־1964 שמשכורתו של חבר פארלמנט צריכה להיות כזאת, שתאפשר לאדם חסר אמצעים „חיצוניים" להיות חבר פארלמנט שאינו מוטרד בבעיות כספיות, שמסוגל לממן את ההוצאות התואמות חברות יעילה ומצפונית בפארלמנט ושיכול לקיים רמת־חיים המתאימה לכבודה של המשרה. בית־הנבחרים האמריקאי הוא קצת פחות צנוע ויותר „מסחרי". בדיון שנערך ב־1967 בבית־הנבחרים ב„חוק השכר" הוחלט להקים ועדה שתבחן נושא זה ותבדוק את השכר במערכת הממשל בכלל. בדיון נאמר בין השאר: אם אנחנו רוצים ממשל פדראלי חזק, אם אנחנו רוצים כאן אנשים שיעשו את מלאכתם ולא לבלרים שכירי יום וביורוקראטים, עלינו להתחרות במשכורות בשוק הפרטי.

לא מעט נשיאים התחלפו מאז קיבל חבר קונגרס (הן בבית־הנבחרים והן בסנאט) 3000 דולר בשנה. זה היה ב־1855, השנה הראשונה שחברי קונגרס קיבלו משכורת כלשהי בעבור שירותיהם לאומה. לא מעט מים זרמו בתמזה מאז קיבל חבר פארלמנט 400 לירות סטרלינג לשנה. זה היה ב־1904. לפני כן לא קיבלו חברי פארלמנט כל שכר. בתקופת הכהונה הראשונות של הקונגרס קיבלו חבריו משני הבתים הקצבה של שישה דולרים ליום וזו הועלתה לשמונה דולרים ב־1817. אשר לאנגליה, עד 1855 היה מימונם של חברי הפארלמנט מוטל על מחוזות הבחירה שלהם. רבים מחברי הפארלמנט ראו את עצמם בני מזל אם נכנסו לכיסם פני שחוק אחד מאוצרי הבחירה שייצגו. זהו הקשר בין השכר לבין האחריות והדין וחשבון.

שיטת מימון חברי הפארלמנט האנגלי על־ידי מחוזות־הבחירה, תמורת ייצוג המחוז ותמורת האחריות שחבר הפארלמנט היה חייב בה לבוחריו־מממניו, היא דרך קיצונית אחת של יחס בין בוחר לנבחר. השיטה בוטלה משום שהתלות היתה בלתי נסבלת. אולם לא פחות מוזרה השיטה, שעל־פיה חבר כנסת מקבל את משכורתו מקופת המדינה (כלומר, מכיסו של האזרח) בשעה שהוא אחראי לא לפני מי שממנו אותו אלא לפני חברי מרכז מפלגתו. רק אחת לארבע שנים נהפך האזרח הקטן, אותו גמד מצוי בקירקס הקסמים הישראלי, לענק: הוא משלה את עצמו שהוא בוחר חברי כנסת ולא רשימות שלמות. אחר־כך הוא חוזר לממדיו הליליפוטיים הרגילים ואז מתברר לו, שבסיעה שהכניס לכנסת יש שניים־שלושה אנשים כלבבו, ארבעה אנשים שלא היה מכניס לביתו לכוס קפה, אחד שלא היה רוצה להיתקל בו בחשכת הלילה ואחד מיליונר, שהכנסת משמשת לו רק סניף למשרדו הפרטי. וזה הסיפור כולו. כאשר חבר כנסת יהיה חייב דין וחשבון לבוחריו ולא לשועי מפלגתו, כאשר הבוחר יוכל להורות לנבחר שלו ללכת לרעננה, אפשר יהיה לדבר גם על שכר צודק לחברי כנסת.

לא העילה, כי אם ההצטברות

מאת דני רובינשטיין

כל המומחים למיניהם לא יוכלו להסביר בבירור מדוע התפרץ עכשיו גל המהומות ביהודה ושומרון, מזרח־ירושלים ורצועת עזה. הצעות לתשובה לא חסרות. מלחמת הפלשתינאים ו„אמל" בלבנון, למשל. אבל מאבקי הדמים של הפלשתינאים בדרום ביירות וברצועת החוף נמשכים כבר כשנה, עם עליות ומורדות (בעתונות יש לה כבר שם מזמן: „מלחמת המחנות"). אז מדוע נזכרו בה בגדה המערבית דווקא ביום חמישי שעבר? ובכלל למה להרחיק ללבנון? כאן חסרות סיבות? הרי שאמרו שמאורעות בשטחים הם „ספיחים" של ציון יום 29 בנובמבר, יום השנה להחלטת או"ם על החלוקה. גם זו תשובה שקשה להוכיחה. ימי זכרון לא חסרים לפלשתינאים. אדרבא. כמעט בדיוק [illegible] שכ־150 ימים בשנה הם ימים מועדים לפורענויות בשטחים: יום האדמה, יום ה„פתח", 5 ביוני, 15 במאי, יום האסיר, יום הצהרת בלפור, יום דיר־יאסין, יום כפר־קאסם, יום כראמה הם מקצת מהידועים שבהם. עובדה היא שגלים של מהומות פוקדים את השטחים בתדירות לא ברורה ולא קבועה. סיבתם אחת: ניצוץ המדליק הצטברות של מרירות ואיבה לשלטון הישראלי שמיליון וחצי פלשתינאים מעבר ל„קו־הירוק" אינם רוצים בו.

הניצוץ הפעם אולי היה הרצח והבריונות בעיר העתיקה של ירושלים לפני שבועיים, ויותר מכך פרשה אומללה של מחסום טורדני של צה"ל בדרך לביר־זית. המחסום נועד לשבש כינוס שעמדו הסטודנטים לערוך באוניברסיטת ביר־זית לציון ה־29 בנובמבר ומחסומים כמותו מוצבים פעמים רבות בדרכים לאוניברסיטאות בגדה. המחסומים הללו לא רק חוסמים כינוסים ועצרות פוליטיות אלא גם מונעים לימודים סדירים ומעוררים, כמובן, רוגז רב. אירועי המחסום גרמו לכך שהסטודנטים בקמפוס הישן של ביר זית תקפו משמרות של צה"ל וכך נרצחו שני הסטודנטים הערביים.

מדיניות ליבראלית אינה מביאה שקט בשטחים ומדיניות יד קשה אינה מרסנת. רמת הטרור הערבי ורמת המרי האזרחי בשטחים הם מזה שנים כאלה, ששני הצדדים למדו לחיות איתם

חרף כל העדויות על תקרית דמים זאת אין שום גירסה רישמית מה בדיוק קרה שם. תחילה הודיעו דוברים צבאיים שהחיילים פתחו באש „על פי נוהל מעצר חשוד", אחר־כך אמרו שהירי בוצע על פי „נוהלי פתיחה באש" ויש הבדל בין השניים. לחיילים מותר לפתוח באש רק כאשר נשקפת להם סכנה של ממש והם נאלצים לעשות זאת כדי להיחלץ. בדרך כלל קשה להוכיח מצב כזה. „נוהל מעצר חשוד" מאפשר לפתוח בירי די בקלות. מישהו זורק עליך אבן, אתה צועק לו „עצור, אני יורה". הוא לא עוצר ואתה צועק עוד פעם ויורה באוויר ואחר כך בו. כבר תקופה ארוכה שדוברים צבאיים מודיעים כמעט על כל ירי בשטחים שנעשה לפי „נוהל מעצר חשוד", ואז אין צורך להוכיח שנשקפה סכנה לחיי חיילים.

לא היה בשטחים בשנה האחרונה שום שינוי דרמטי של המדיניות הישראלית ובכלל, למדיניות הישראלית בשטחים בטווח רחב למדי אין כל קשר לימי רגיעה או לימי מהומות. מדיניות ליבראלית רכה לא מביאה לשקט ושלווה כפי שיכולים לחשוב אלה שמצדדים בכך בישראל, ומדיניות דיכוי של יד קשה אינה מרסנת כפי שחושבים המתנגדים, למשל. די שהשלטון הישראלי בשטחים קיים ואפילו אופי של קבע, כדי שתהיה שם תסיסה מתמדת. כל השאר שולי.

תוך ימים ספורים יחלפו המהומות. לא בגלל שינוי במדיניות, ולא מפני שתושבי השטחים יחליטו שהשלטון הישראלי טוב להם, אלא מפני שאין לתושבים ברירה. רמת הטרור הערבי בשטחים מחד, ורמת המרי־האזרחי וההמהומות מאידך הם כבר הרבה שנים כאלה ששני הצדדים למדו לחיות איתם. גם חלקים גדולים בציבור הישראלי – ואולי רובו – חושבים שאין לנו הרבה ברירות. מוכנים לוותר על ערכים יסודיים של דמוקרטיה ושיוויון בפני החוק; מוכנים להסתגל למבנה התרבותי הדו־לאומי המעוות שכופה עלינו השלטון הצבאי בשטחים.

בשינויים קלים בלבד אפשר יהיה להדפיס רשימה זו פעם נוספת בעתון בגל המהומות הבא בעוד שלושה חודשים או אולי בעוד שנה. מן הסתם ביטויים דומים כבר נאמרו ונכתבו בגלי המהומות הקודמים.

מסילת ברזל לאילת (ג')

יש בכלל אלטרנטיבה?

מאת יוסף מיכלסקי

כאשר מקימים ישוב חדש, אין תובעים מתושביו שיחזירו את הוצאות התשתית. אם מתייחסים לנגב כלאיזור פיתוח, השאלה הרלוואנטית היא, מה תהיה תרומת הרכבת לפיתוחו.

לא מעטים טוענים שההחלטה בעניין בניית המסילה לנמל אילת תהיה בראש וראשונה פוליטית. ביסודה תהיה מונחת השאלה, אם הממשלה יכולה, במצב הכלכלי הנתון, להקצות משאבים לפרוייקטים שמדרום לדימונה. כמובן, ההוכחות שפרוייקט המסילה לאילת ישתלם מבחינה כלכלית עשויות לסייע, אך הן לא יכריעו את הכף. נמל אילת, למשל, מסובסד משלושה מקורות, ואף־על־פי־כן ממשיכים להחזיק בו: מקור ראשון, „פרמיה" של 25% להובלה מוטורית בכביש הערבה; מקור שני, חברות הספנות הממנות את ההכנסות של קווי אילת על חשבון קווי ספנות אחרים, ומקור שלישי, תעריפי הנמלים בחיפה ובאשדוד, שמכסים את גרעונות התפעול של נמל אילת.

קבוצת אנשים זו טוענת, שהרכבת ידועה ככלי תחבורה והובלה המסייע בפיתוח חבלי ארץ מפגרים ודלי אוכלוסין. פיתוח הרכבות הוא שנתן את הדחיפה העיקרית לפיתוחה של ארצות־הברית מהחוף המזרחי לעבר החוף המערבי, וכך היה במדינות רבות אחרות. המסילה לאילת עשויה להיות מנוף לפיתוח הנגב, האיזור שבו מרוכזות עתודות הקרקע והמינראלים של המדינה. באיזור שכזה מן הדין יהיה שיתפתחו תעשיות קונבנציונליות ולאו־דווקא עתירות ידע, משום שמקורות חומרי־הגלם נמצאים בקירבת מקום ומשום שיש שם עתודות קרקע בעלות ערך יחודי רב. תעשיות כאלה אין מקימים שם, משום שאין שם תחבורה סדירה, המונית וזולה. את חומרי־הגלם שמפיקים בנגב מעבדים ב„חיפה כימיקלים", ב„דשנים חומרים כימיים" ובמפעל „פרוסרום". משם מייצאים אותם או מעבירים אותם ללקוחות בארץ. אם אין באיזור תעשיה קונבנציונלית, שלא לדבר על אחרת, קלושים הסיכויים להתגבשות ריכוז אוכלוסין שם. כל זה ידוע לגורמים ממשלתיים.

אשר לאספקטים הכלכליים, לכל הנוגעים בדבר ידוע, שהתחבורה ברכבת זולה מתחבורה מוטורית, על אחת כמה וכמה שאינה מכבידה את העומס על הכבישים ואינה מעוררת בעיות אקולוגיות. כדי לוודא אם מנקודת־ראות כלכלית פרוייקט כלשהו הוא רווחי, יש לבדוק אם המשתמש בו (הלקוח) יחזיר את ההשקעה שהשקיעו בו הבעלים, בתוספת הוצאות ההפעלה השוטפת והריבית. אם אומדים את ההשקעה במסילה בכ־180 מיליון דולר (אנשי הרכבת אומדים אותה ב־130 – 140 מיליון דולר), ואם ידוע כי יחולו עליה החזרים של 12% בגין הפחת והריבית, ואם מביאים בחשבון את ירידת ערכו של הנכס (המסילה על מתקניה), הרי יהיה צורך להחזיר למשקיע מדי שנה כ־20 מיליון דולרים. אם כמות המטענים תסתכם במיליון טונות בשנה, יהיה מחיר ההובלה 20 דולר לטונה; אם תוכפל כמות המטענים, יהיה המחיר 10 דולר לטונה.

בכל מקרה, כאמור, הובלה ברכבת זולה יותר מהובלה בכלי־רכב מוטורי, אך השאלה היא אם הממשלה תהיה מסוגלת ואם תרצה, במצבה הכלכלי הנוכחי, להחזיר את ההשקעה או שתכריע שבשלב זה נמשיך להסתדר בלי רכבת לאילת ונמתין לימים טובים יותר.

ב„רכבת ישראל" טוענים שייתכנו ווריאציות שונות של החזר ההשקעה. למשל, משלחת אוסטרלית שביקרה בחודש נובמבר בארץ הביעה נכונות עקרונית להשקיע את הסכום הדרוש, בתנאי שיאפשרו לגבותו אחר־כך מהכנסות המסילה. אך גם האוסטרלים ידרשו, קרוב לוודאי, „מירווח בטחון כלכלי" ולא יסתפקו בגביית ההכנסות מהקו בלבד.

באוצר טוענים שהם מתקשים גם כיום לממן את הפסדי הרכבת אולם טיעון זה הוא במידה רבה דמאגוגי, משום שבענפי התחבורה מסבסדים על־פי רוב את ההפסדים, גם התובלה המוטורית בארץ מסובסדת, כידוע, בצורה זו או אחרת. נוסף על כך, באוצר נוטים לסבסד את לקוחות הרכבת באמצעות גרעונות הרכבת, שנרשמים כחובותיה. על רקע זה פרץ בימים אלה סכסוך בין „כי"ל" לבין רכבת ישראל: כי"ל הצליחה להוביל השנה יותר מחצבים, אך הכנסותיה פוחתות משום שמשלמים לה בחישוב דולרי, והדולר כידוע נחלש. הרכבת לעומת זאת, מכסה את הוצאותיה בהתאם לאינדקס שעולה בלי־הרף.

יש המצדדים בגישה אחרת והיא, שבפרוייקטים של פיתוח אין צורך להחזיר את ההון: השקעת ההון נמחקת מההתחשבנות עם הפעלת הפרוייקט. למשל, כאשר מקימים ישוב חדש, אין תובעים מתושביו שיחזירו את ההוצאות על התשתית. אם מתייחסים לנגב כלאיזור פיתוח, השאלה הרלוואנטית היא מה תהיה התרומה של הרכבת לפיתוחו. על־כך דובר כבר בסידרת המאמרים הזאת. כמובן, אם אפשר להגיע לנקודת האיזון הכלכלית של הפרוייקט או להתקרב אליה – מה טוב. בעולם נוהגים כך לגבי פרוייקטים של פיתוח – מוחקים את הוצאות ההון. כאשר הקימו את רכבת הפרברים של פאריס הגדולה – מחקו את הוצאות ההון. הממשלה הצרפתית החליטה שהעיר אינה מסוגלת לקלוט עוד כלי־רכב ואין ברירה

(המשך בעמוד 8)

נבחר ציבור – היחשף

מאת נתן רופי

„נבחר ציבור, מעצם תפקידו, צריך להיות מוכן שחייו הפרטיים ייחשפו, ועל־כן אין הצדקה, למשל, בהסתרת חריגות אתיות של חברי כנסת, שנבחנות בוועדת האתיקה של הכנסת: זכותו של הציבור לדעת מה חריגותיו האתיות של נבחרו", אמר פרופסור זמיר, היועץ המשפטי לממשלה לשעבר, בהרצאה שנשא לפני מאות נבחרי ציבור בפורום קירקפאטריק המתקיים בתל־אביב. לדעת פרופסור זמיר, יש לשנות את נוהלי ועדת האתיקה של הכנסת. כיום דיוניה של ועדה זו חשאיים והיא מענישה נבחר ציבור שחרג מכללי האתיקה, בהערה או בנזיפה חמורה. בהליך זה אין כדי להרתיע, גורס פרופסור זמיר: הציבור רשאי לדעת במה חרג הנבחר ואם הוועדה נהגה בחריגה זו כיאות.

נבחרי הציבור, המורמים מעם, הם המנהיגים בחברה הדמוקראטית וכמנהיגים עליהם להיות לדוגמה לציבור שבחר בהם, אמר פרופסור זמיר, ודרכם חייבת להיות נקיה מחריגות. לא יתכן מוסר כפול – אחד לגבי כלל הציבור ואחר לגבי נבחר ציבור. הפרדה כזו איננה אפשרית עוד. אין דבר מסוכן כמו חברה בלתי־מוסרית שנבחריה סורחים. בהידרשו לעניין המינויים הפוליטיים אמר פרופסור זמיר, כי כל נבחר ציבור שהעניין הפוליטי מכריע את הכף במערכת השיקולים שלו לגבי מינוי פקיד בחברה או חבר בדירקטוריון, משתמש בסמכותו שלא כחוק, אף שאין עדיין פסיקה בנושא זה. המינוי הפוליטי הוא בחזקת מתן טובת הנאה מצד הנבחר לאנשי מפלגתו, וזו אינה שונה מכל טובת הנאה אחרת. מה שגרוע יותר, מינוי פוליטי, כלומר מינוי אדם שלא על סמך כישוריו ומיומנויותיו, פוגע בציבור בטווח הקצר או הארוך.

נבחר הציבור צריך לשמור על עצמו, כדי שיוכל לשמור על הציבור: הציבור צריך לשמור שנבחר הציבור לא יחרוג מכללי האתיקה והמוסר המקובלים. "לא נהיה חברה מוסרית אם נבחרי הציבור לא יהיו מוסריים", סיכם פרופסור זמיר הרצאתו.

هكذا من الأصل

מכתבים למערכת דבר

מפקיעים לעצמם זכויות

ד"ר ירחמיאל איינהורן ואליעזר בן יהודה(?) נאמני רשימת המתבדלים „גימלאים", שופכים זעמם עלי במכתבם ב„דבר" (1.12.86) לאחר שהפרכתי במכתב (ב־22.10.86) את התפארותו הגבוהה של שלמה דיאון ב„דבר" (8.10.86), כשזקף לזכות רשימתו „גימלאים", הישגים שאין לה חלק ונחלה בהם ואת הסבריו ונימוקיו כיניתי בכותרת „אנחנו חרשנו" (מי פאחאלי), לפי אחד ממשלי המשורר קרילוב.

אך, מתקיפי, ממשיכים הלאה באותה התיירהרות מילולית – „כי הבקע הראשון בחומת האטימות של האוצר חל לאחר התארגנות ה'גימלאים' ובמשך שנים דבר לא נע ולא זע". האומנם, עד „התארגנות" זו שיצאה לאוויר העולם רק בינואר ש.ז. היו הגימלאים בארץ עדר צאן בלבד ללא רועים וללא „כרי דשא" והם באו להצילם? האם אין בכך משום התכחשות מכוונת לפעילות ציבורית לטובת הגימלאים זה יותר מ־15 שנה על־ידי ארגון גימלאים מאוחד של מצטברים ותקציביים, שהתארגנו באפריל 1981 כהסתדרות גימלאים כללית, מוכרת כארגון יציג ולה מוסדות נבחרים לפי שיטה ייצוגית של ארגונים וסניפים ליד מועצות הפועלים.

הסתדרות זו, על פעיליה, הגיעה להישגים, ביניהם: הנחה של 33% בתחבורה הציבורית העירונית (בינתיים, 50% ברכבת ישראל, חסימת מניות ההסדר בערך הדולרי של אוקטובר 1983 ואפשרות של פדיון לאחר שנתיים, הנחה במיסי רשויות מקומיות, באחדות מהן פטור מתשלום הארנונה לגילאי 70 ויותר, הנחות במוזיאונים, תיאטרונים, פארקים לאומיים, ספריות ציבוריות, עמלות בבנקים ועוד.

כלי התקשורת, בראשם „דבר", העמידו את דפיהם בשנים האחרונות להסברת בעיות הגימלאים והחדירו את התודעה ברחבי הציבור על מצוקות בני גיל זה ובמיוחד הקשישים שבהם. האומנם „במשך שנים דבר לא נע ולא זע", כסגנון בעלי המכתבים הנ"ל?

עם פרוץ גזירת היטל המס הכפול על־ידי משרד האוצר, בראשות יצחק מודעי, בסוף 1985, עוד בטרם צצה הרשימה המתבדלת מהארגון הכללי ההסתדרותי, הסתערה הסתדרות הגימלאים על כל הכלים הארגוניים, החברתיים, הציבוריים והמפלגתיים להדוף את ההתנכלות הזדונית. חברי ועדת הכספים של הכנסת עיכבו את אישור החוק, לשכת מפלגת העבודה וסיעתה בכנסת החליטו להתנגד להצעות האוצר. התקיימו הפגנות, כינוסים ארציים ומחוזיים. הוקמה שדולה של מרבית חברי סיעות הכנסת נגד מזימות האוצר והגזירה התבטלה, עם כניסת שר האוצר החדש משה נסים. היה גם ניסיון מחודש לחזור לאותן הגזירות לקראת שנת התקציב 1987/88 ומנגנון הסתדרות הגימלאים הופעל מחדש במלוא התנופה להדיפת הגזירה – סופית.

מה היה חלקם של המתבדלים ורשימתם במערכה מאורגנת ומסועפת זו והמאבק המר והעקשני שהוכתר בהצלחה? האם מותר לזקוף זכות לעצמם שאינה מגיעה להם?

ישראל שיזר
חדרה

אסור להטיף להיות יהודי טוב?

חזרה בתשובה, אמיתית, מובנה ומשמעותה: במידה הרצון עז להיות יהודי טוב יותר, אדם טוב יותר: להפסיק לעשן סמים, להתרחק מעבריינות ומעשי פשעים ומ„סור מרע" להגיע ל„עשה טוב", בעיקר במצוות של בין אדם לחברו, כמאמרו של הנביא מיכה: „מה ה' דורש ממך? כי אם עשות משפט, אהבת חסד והצנע לכת עם אלוהיך".

המצוות הן גם מצוות אנושיות־אוניברסליות המקובלות על כל המין האנושי. בין השאר: „ואהבת לרעך כמוך", „עזוב תעזוב עמו", „כבד את אביך ואת אמך", „צדק צדק תרדוף" ועוד. מה רע להטיף להן בס"ה, הרבנים המטיפים לתשובה שמים את הרגש על ההנחה, כי מי שלא מאמין שנברא בצלם אלוהים יקשה לו להיות אדם יותר טוב. מה רע בכך?

משרד החינוך רשאי, אולי, לוודא, כי ההטפה תובא תחילה לביקורת מוקדמת, רשאי לבקש, כי המטיפים יהיו רבנים נאורים, המזוהים עם הציונות, אבל לאסור טוטאלית על חזרה בתשובה, כאילו אוסרים על הטפה להיות יהודי טוב.

באיסור על הטפה לחזור בתשובה, אנו מערערים את זכות קיומנו במדינת היהודים המושתתת על הבטחות אלוהים לאבותינו בתנ"ך. אנו מבטלים ערכים יסודיים ב„מגילת העצמאות", בה נאמר בין השאר: „בארץ־ישראל קם העם היהודי, בה עוצבה דמותו הרוחנית, הדתית... והוריש לעולם כולו את ספר הספרים. ולהלן „מדינת ישראל תבטיח חופש דת".

אני פונה בזאת לשר החינוך והתרבות שהיה אחד מנשיאי מדינת ישראל, המכובדים ביותר ונחשב כאחד השרים המפוכחים ביותר ושוטח לפניו בקשתי בשם מורשת ישראל, בשם האלפים שהקריבו נפשם על קידוש ה', לשמירת יהדותם, בשם ההיסטוריה היהודית, ובעיקר, בשם העתיד היהודי: אנא, היה נא כאותו מלאך מושיע שהופיע לאברהם, עצור בעד המאכלת לגדוע ראשו של הנער וצווה: „אל תשלח ידך אל הנער ועל תעש לו מאומה".

אריה טוהרי
בת ים

זכויות וחובות התקשורת

קראתי בצער רב את ביקורתה־קביעתה של פרקליטת מחוז חיפה, כפי שפורסמה ב„דבר" ביום 30.11.86, כדלקמן:

א. „העתונות בארץ שופטת ומרשיעה חשודים עוד לפני שהובאו לדין. הפרסומים הם משולחי רסן עד כדי כך שאין להם אח ורע במדינות אחרות".

ב. „אמצעי התקשורת שופכים את דם החשודים ואינם מביאים בחשבון את הסבל הרב שנגרם לבני משפחותיהם".

ג. „עיתונאים רבים אינם מכירים על בוריים את כללי האתיקה העיתונאיים ואת החוק הקובע את המותר והאסור בפרסום".

טענות חמורות אלו, מפי אישיות מהימנה ושקולה מהסוג האמור, מדברות בעד עצמן ואומרות דרשני.

ברצוני איפוא להציע שגם אנשי תקשורת, כמו כל בשר ודם אחר בישראל, ייקראו לסדר ולבירור ובשעת הצורך גם לדין, אם וכאשר לא ימלאו תפקידם נאמנה ויפגעו בזולת ללא כל הצדקה.

ויפה שעה אחת קודם

מיכאל יליזוסבורגר
קרית ים

„מי ישמור על הכנרת?"

בכתבתו על נושא זה („דבר", 24.11.86) נותן שמעון וייס דוגמה מאלפת לניהול הבזבזני הבירוקרטי של הממשלה.

יקום אחד השרים בלי תיק ויקבל על עצמו את הדאגה לייעול העבודה במשרדים. בדמה, שתפקיד כזה טרם קיים היום.

יהושע מאיר
כפר רופין

ההתייעלות בבנק המזרחי כבר החלה

ביום 18.11.86 עמדו מספר אנשים בתור בסניף בנק המזרחי ברמת השרון והמתינו בסבלנות רבה כדי להתקבל אצל הפקידה. לאחר 20 דקות של המתנה הגעתי סוף סוף לראש התור.

לפתע נכנסה עלמה צעירה ובלי אומר ודברים פנתה ישר לפקידה. פניתי למנהל הבנק מר יוסף זקבך ומחיתי על כך נמרצות. תשובתו של המנהל היתה: „לקוחות מסחריים מתקבלים ללא תור".

והפקידה מה היא אומרה: „אני ממלאת אחר הוראות המנהל".

אכן, גם זאת התייעלות. למה לקבל מספר לקוחות עם מעט כסף כאשר אפשר לקבל לקוחה אחת עם הרבה כסף? זה הראש של בנק המזרחי המאוחד.

תחשבו על זה.

משה מרושק
רמת השרון

דרושות משפחות מתנדבות

ארגוננו נערך להביא בני נוער בגיל 16–18 מארה"ב (חלקם יהודים) לשהיה במשפחות ישראליות בעיר, במושב ובקיבוץ, לתקופה של 5–10 חודשים. התלמידים ילמדו בבתי־ספר תיכוניים ובאולפנים.

אנו מחפשים משפחות מתנדבות מכל הארץ המוכנות לפתוח ביתם ולזכות בחוויית האירוח של צעיר(ה) אמריקאי כבן משפחה לכל דבר.

בני הנוער האמריקאים עוברים מיון טרם בואם. המשפחה המעוניינת תקבל פרטים מלאים וכן יבקר נציגנו לשיחה אישית.

אנא פנו לקבלת פרטים בכתב למשרדנו, רחוב ארלוזורוב 98, תל־אביב 62097 או לת.ד. 14025 תל־אביב.

א.פ.ס. – ישראל
ארגון בינלאומי לחילופי נוער

הישגים מעידים

לכתבתו של שמעון וייס ב„דבר השבוע" על יגאל ביבי, ראש עיריית טבריה, ברצוני להעיר, כי העובדות בשטח מדברות בזכות ראש העירייה: כל מי שמבקר בטבריה נוכח לדעת, שהפיתוח המואץ בשנים האחרונות בטבריה הוא כמעט ללא תקדים בארץ.

חיים ממן
ירושלים

חייבת להיות דו־סיטריות

מעניין לראות עד כמה שאנו נוטים לקבל מטבעות־לשון המשתרשות בהווייתנו ומעוותות את המציאות. כל אימת שאני נתקל במושג „חזרה בתשובה" אני נזכר בבדיחה הישנה – „לך והוכח שאין לך אחות". והרי למושג זה „חזרה בתשובה" יש קונוטציות ברורות של חזרה למוטב, חרטה על מעשים שלא ייעשו, חזרה לדרך הנכונה. דהיינו, גישה המנסה להציב את החילוניים בעמדה אפולוגטית ונחותה. אין זה אלא להטוט לשוני.

כאדם חילוני, המאמין שהפולחן הדתי הוא צרור של אמונות טפלות מימי קדם, אני רואה בתהליך ה„חזרה בתשובה" כרגרסיה וחזרה לאמונות ימי־הביניים. ברור, שיש לאסור תעמולה לנושא זה בבתי־הספר הממלכתיים.

באשר אלי, אינני חוטא, צאן שתעה, תינוק שנשבה ושאר הבלים. להיפך, אני אזרח נאמן הממלא את חובותיו למדינתו, משרת בצבאה, משלם מסים, מגלה סובלנות ומשתדל להימנע מעימותים אלימים עם בעלי אמונה שונה משלי (מה שאיני יכול לומר על חוגים מסויימים מהמחנה הדתי).

על מה יש לי, איפוא, להתחרט ולחזור בתשובה? על שום שדעותי הסובלניות וחוסר אמונתי בפולחן הדתי אינם לטעמם של חוגים ועסקנים הנתמכים בכספי המסים שלי? ושמא הם אלה שצריכים להתחרט ולהכות על חטא? הרי לפי אותה אמת־מידה של הגיון וצדק ניתן לקרוא לפעולת נטישת הפולחן הדתי בשם: „חזרה לשכל הישר".

הצעתי לאותם עסקנים וחוגים דתיים לחדול מלהשתמש במושג „החזרה בתשובה", שיש בו משום התנשאות חסרת בסיס, לחדול מנסיונם להטיף לילדינו שיצטרפו למחנם ולהניח לחיילי צה"ל.

ובאשר לטענה המתחסדת, כי מותר להם להטיף ולהציג את עמדתם בבתי־הספר וזאת בשם הדמוקרטיה והבחירה החופשית, מקובלת עלי טענה זו בתנאי שהדרך תהיה דו־סיטרית. רוצה לומר, בתנאי שמרצים חילוניים יוכלו להטיף להומניזם, ליברליות וגישה מדעית בפני תלמידי רשת החינוך של אגודת ישראל והכוללים השונים.

יהושע גרנות
פתח תקוה

גם זאת חובה לספר

בזמן האחרון שמענו וקראנו ביקורות קשות מאוד על הרופאים, על האחיות ועל בתי החולים ויש להודות, שביקורות אלו השפיעו לא מעט על רבים מתוכנו על יחסנו לרפואה בישראל בכלל ולאחיות בפרט.

רצה הגורל ונקלעתי לבית חולים השרון, מחלקה כירורגית א', לניתוח דחוף. שהיתי שם כשבועיים. להפתעתי הרבה והנעימה נפקחו עיני לראות שלא הכל שחור. אני רואה חובה לעצמי לספר על כך, כי אני יודע שרגילים ואוהבים לבקר ואף להשמיץ וממעטים לראות ולספר על היפה והטוב בתוכנו.

לא בבית חולים אחד שכבתי במשך השנים וכאן בבית חולים השרון מצאתי בית חם, מרפא לגוף ולנפש: רופאים, אחיות, עובדים, כולם חביבים, מסבירי פנים, עובדים בשקט, במסירות ובאהבה ביום ובלילה.

באתי חולה מדוכא, מיואש ויצאתי בשלום מבריא ושמח ומאמין באדם כי טוב הוא. כי הרפואה טובה ואווירה חמה מעניקה ביטחון ואמונה ועוד לא אבדה תקוותנו.

לכל הרופאים, האחיות והעובדים שחברו יחד לצוות כה יפה ברכות ותודה מקרב לב. והלוואי שישמעו וילמדו מהם ותבוא רפואה וישועה לרבים.

יצחק וינר
תל־אביב

טלוויזיה

5.30 „זהב לחדשות".
6.00 „שובה של האנציקלופדיה" – פרק שביעי: „המקום שבלב".
6.30 קיצור החדשות (ערבית).
6.32 „קץ האימפריה" – פרק אחרון – רהזיה (תרגום ערבי־עברי).
7.30 חדשות (ערבית).
8.00 כותרות מבט.
8.02 זה אי פרד – תכנית ראשונה בסדרת שעשועונים חדשה, בהנחיית שמואל (שמי"ל) סי. השעשועון עוסק בתיאום ובחוסר־תיאום בין זוגות. הוא מצולם בנוכחות קהל ונושא פרסים. לפני כל תכנית בני־הזוג מופרדים לשעות אחדות ונשאלים שאלות, הקשורות בחיי היום־יום שלהם. בזמן התכנית ניתנת הזדמנות לצופים לראות עד כמה בני הזוג מכירים זה את זה, וזה את תגובותיו ומחשבותיו של זה. בין השאלות צפויות התרחשויות מפתיעות ומבדרות, העוסקות גם הן בהיכרות ההדדית של בני הזוג.
8.30 בולבוטק.
9.00 מבט לחדשות.
9.40 מבט שני.
10.20 „שיגעון ושמו מוקסי" – פרק אחד־עשר: „ציד השועל". מעשי פלילים אינם מרפים מהארי, גם כאשר הוא מאושפז בבית־החולים אחרי תאונת דרכים. חולה, ששכב במיטה סמוכה לו, נרצח בלילה. כלתו של הארי ובנו האריסון יוצאים בעקבות החשוד ברצח ודואגים אותו בשעת רצח שני.
11.05 „בית דין לילי" – פרק שלישי: „בילי והתחלתול". בילי הסנגורית החדשה, מגינה בחירוף נפש על תביעות הלקוח שלה, שעומד לדין בגין גנבת חתול, ומגיעה בתוך כך היא עצמה אל מאחורי הסורגים.
11.30 „פסוקי של מקימי" – מבט אל עפרה המוזכרת בספר שופטים. חדשות.

טלוויזיה לימודית

08.00 טלקטסט: עד כאן.
08.03 שעת כושר.
08.15 חשבון פשוט ד': חזקות (כ).
08.40 כלי מהודו: כינייט 3.
09.00 אנגלית ה'.
09.20 בתרגום לערבית: כלכלה, קו ייצור.
10.10 אנגלית ד'.
10.30 רחוב סומסום.
11.00 ברצינות, על־יסודי.
11.15 חשבון ה': חיבור בשברים.
11.30 ארץ מולדת: אבן מאסו הבונים היתה לראש פינה (כ).
12.00 ביאוגרפיה ד־ס: לידתם ומותם של הרים.
12.25 ספרות (על יסודי): מקבת, כריכיות הבית.
1.00 מוסיקה, על־יסודי (העשרה): במהבון הצלה.
1.30 לשון ותקשורת: הילדים משכנות חיים.
2.00 טלקטסט: עד כאן.
2.03 שעת כושר.
2.15 בריאה: חייה של בריה קטנטנה. סרט קולנוע באורך מלא.
4.00 שביל באמצע שביל בצד: זהו הבונים הזה.
4.15 רובוטריקים: המשך עלילות הרובוטריקים המשקריקים.
5.00 ערב חדש.

רדיו

קול המוסיקה

07.09 באהונה ניגונה – ג'מיניאני: סונטה כלה מג'ה.
09.00 קונצרט בוקר – קוסטה: 2 פרקים לגיטרה.
12.00 מן הסרטיה – רביעיית תל־אביב – מוצרט: רביעייה במי במול מג'ור, ק. 589; מנדלסון: רביעייה במי מינור, אופוס 44, מס' 2.
13.05 באהונה ניגונה, גוני צליל – צ'ייקובסקי.
15.00 מוסיקה צעירה.
16.00 „מאולמי הקונצרטים בעולם" – התז. הקאמ. הצ'כית מפראג / אוטוקר סטווסקל (22.1.86). בוקריני: סימפוניה ברה מג'ור; אנטון פילס: סימפוניה בסול מג'ור; דבוראק: בגטלות אופוס 75 א'; מרטינו: פרטיה מס' 2; מנדלסון: סמפוניית נעורים מס' 12 בסול מינור.
17.30 „קולות" – תכנית שירים ופזמונים מאנגליה הג'ורג'יאנית והויקטוריאנית. קולות: „הסקולרס", „פרסל־קונסורט", „הקינגסינגרס".
18.00 מגוף התקליטים.
19.00 פניני אופרה – אריות מתוך אופרות של ורדי, ג'ורדאנו, פוצ'יני ורוזליפראי מפי הטנור סימון נובה; פריו מתוך האופרה „הלומברדים" מאת ורדי (מערכה ג') ג'ג ודיאק ההולה קייזה, סופראן / ניקולא מוסקונה בס / יאן פירס, טנור / תז. אן. בי. סי. / ארתורו טוסקניני; שתי תמונות מתוך האופרה „אולאב כריגנסון" מאת גריג (סולנים: א. האנסלי, בריטון; ו. הנסן, מצו־סופראן; כ. קרלסן, סופראן, המקהלה הפילה. של אוסלו התז. הסימפ. של לונדון / פר דראייר.
20.05 אינטרלוד, רצף מוסיקלי.
20.30 מאולמי הקונצרטים שלנו – התז. הסימפונית חיפה / ם. ספרבר / ב. יזון / י. וינדמילר / מקה. דיטלרוף, ברהמס: רקויאם גרמני אופוס 45 – השלישייה הישראלית, ברהמס: שלישייה בסי מג'ור, אופוס 8.
22.30 תכנית ג'ז. ג'ז קלסי.
23.00 מחזורי יצירות – באך: „אמנות הפוגה" – חלק א'; מוצרט: הקנטטות ל„בונים החופשיים" קנטטה מס' 3: „קנטטה גרמנית זעירה", ק. 619.

רשת א'

11.30 השכלה ודעת לכל – „מבית לאומי למדינה שבדרך – 1917 – 1939" הפעם „דתיים ביהדות הדתית בשנות ה־20 וה־30" א'.
12.05 מצלילי המזרח בקשתך.
14.06 תכניות לילדים – „טוב לי בקיבוץ" – סדרת ספורים מאת ברורית האלם הפעם: „מייק"; „השלושה משכונת מחולול" – מאת אברהם ברסוראג; „מספורי הסוכר" – מאת יצחק נוי הפעם: „אסקימו לימון".
14.45 לילדים הגדולים – „חתול בשק": ילקוט בלבה.
15.25 השכלה ודעת לכל – „מרתבאי" – ערבית מדוברת: שעור מס' 8.
16.05 גם אלה הם חיינו.
17.20 האוניברסיטה הפתוחה – „סופרים וחוקרים על ברנר וגנסין" – „מנחין כדמות ברנר שישוטין".
19.05 שעור בתלמוד – מסכת „ברכות".
22.05 שנינו יחד וכל אחד לחוד – קו פתוח לשיחה על נושאים לפי בחירת המאזינים.

רשת ב'

18.06 אצבע על הדופק – ענייני בריאות ורפואה.
19.35 עולם חדש – ענייני האדם וסביבתו.
20.05 פרקי חזנות „בבקשתך" – מנחה שיר.
22.05 עוד פעם אחת – תכניות בשידור חוזר. הפעם: „פרשת האדום פינלי".
23.05 קפה ראשו – חידונים מגוונים.

רשת ג'

18.06 מקום בצמרת.
21.05 ארום עתיק.
23.05 פניני ג'אז.

גלי צה"ל

07.07 תוספת בוקר.
16.05 „841 נוסע צפונה צפונה" (ש.ת.)
16.20 ארבע אחרי הצהריים.
18.05 שעה קלה על כלכלה.
19.05 פזמונים למלכים.
20.05 „סטטוסקופ להקשיב" שיחה עם רופאים מול הרפואה.
21.30 אוניברסיטה משודרת העידן הגרעיני – רק בהסטוריה מוסרית – עידן.
23.55 שיחת חצות – עם פרופ' אריק כרמון מנהל המכון ליחסי ישראל והתפוצות האוני' תל־אביב.

קולנוע

תל־אביב

אסתר: המושים ולא מסובכים 9.30, 7.15
אורלי: צביטה בלב 9.30, 7.15, 4.30
סיון (אלנבי מתודש): האישה העירנית... לעזאזל! חצות – התחילו את המהפכה בלעדי 9.30, 7.30, 5
בן־יהודה: אהבה בשחקים 9.30, 7.15, 4.30
גורדון: אוונטי פופולו 9.30, 7.15
גת: קטיפה כחולה 9.30, 7.15
דיזנגוף 1: מכבסה יפהפיה שלי 9.40, 7.15, 4.45, 1.30, 11
דיזנגוף 2: מונה ליזה 9.40, 7.15, 4.45, 1.30, 11
דיזנגוף 3: נשיקת אשת העכביש 9.00, 7.15, 4.45, 1.30, 11
דקל: פרס אילם 9.30, 7.15
דרייב־אין: צביטה בלב 9.30, 7.30, חצות – סקס
הוד: שבט דב המערות 9.30, 7.15, 4.30
בית ליסין: אהבה ומלחמה 11.15
חן 1: הטיפה נעימה 9.50, 7.40, 5
חן 2: ג'ושע אתמול היום 9.50, 7.40, 5
חן 3: צבע ארגמן 9.15, 6.15
חן 4: רונה פלור נשואה לשניים 9.50, 7.30, 4.45, 2, 11
חן 5: שובו של הנוסע השמיני 9.45, 7.00, 4.45, 2, 11
לימור: שוברי הלבבות 9.30, 7.15
לב 1: הנבל הכרמזי 9.40, 7.30, 5, 2
לב 2: בעקבות הכרך 9.40, 7.30, 5, 2
לב 3: צערים מסוכנים 9.40, 7.40, 5, 2
לב 4: אותלו 9.35, 7.20, 5, 2
מוגרבי: סגור לרגל שיפוצים
מקסים: שתי אצבעות מצידון 9.30, 7.15, 4.30
סינמה 1: חמים וטעים 9.30, 7.15, 4.30
סינמה 2: קצין וג'נטלמן 9.30, 7.15, 4.30
סטודיו: סגור לרגל שיפוצים
פאר: ג'נור ופרד 9.30, 7.00
פריז: עוברת אורח 9.30, 7.15, 4, 2, 12, 10
11.30 מצבים משתנים
צפון: זכרונות אהבה מפירנצה 9.30, 7.00
תמוז – רמת־אביב: חצות – האחים מרקס באוניברסיטה
כולם נפלו על הראש 9.40 7.30
שחף: חנה ואחיותיה 9.30, 7.00, 4.30
תכלת: ראובן ראובן 9.30, 7.15, 5
תל־אביב: פולטרגייסט II 9.30, 7.15, 4.30
הקולנוע (בית ציוני אמריקה) אהבה במחתרת 9.30, 7.15, 4.30

ירושלים

אדיסון: נסיעה נעימה 9.00, 7.00, 4.30
אורדע 1: הרומן של אתמול בלילה 9.00, 6.45, 4.30
אורגע: יחיד נגד כולם 9.00, 7.00, 4.30
בית אגרון: חלף עם הרוח 4.00
פרנקלשטיין הצעיר
10.00 מועדון ארוחת בוקר
נערי הכרך
האולם הקטן בנייני האומה: בעקבות הכרך 9.00, 7.00
הבירה: שתי אצבעות מצידון 9.15, 7.15, 4.30
אור 3: שובו של הנוסע השמיני 9.00, 6.30
גיל אור: הטיפה נעימה 9.15, 7.00
כפיר: חנה ואחיותיה 9.00, 7.00, 4.30
סמדר: מונה ליזה 9.15, 7
עדן: המורדים בזיג זג 9, 7, 4.30
רון: הנבל הכרמזי 9, 7, 4.30
מיטשל: אהבה במחתרת 9.00, 7.00

חיפה

אורה: שבט דב המערות 9.15, 7.00, 4.30
אורלי: מונה ליזה 9.15, 6.45
אמפיתיאטרון: המשימה האחרונה 9.15, 7.00, 4.30
ארמון: איש הנצח 9.00, 6.45, 4.30
עצמון 1: אהבה בשחקים 9.15, 7.00
עצמון 2: מונה ליזה 9.15, 7.00
חן: צביטה בלב 9.00, 6.45, 4.30
פאר: הטיפה נעימה 9.15, 7.00, 4.30
קריאור: עוברת אורח 9.15, 7.00
רון: פולטרגייסט II 9.00, 6.45, 4.30
רב גת 1: ג'ושע אתמול היום 9.15, 7.00, 4.30
רב גת 2: כולם נפלו על הראש 9.15, 7, 4.30

קרית־ביאליק

כפיר: סיפורה של אגנס 9.15, 7, 4.30
סביון: סיפורה של מארי 9.15, 7

קרית־חיים

בית העם: זכרונות אהבה מפירנצה 9.30, 7.15
היובל: צביטה בלב 9.30, 7.15

קרית־ים

ניצן: עיר ללא רחמים 9.15, 7.00, 4.30

קרית־מוצקין

אורות: נסיעה נעימה 9.15, 7.00, 4.30

אשדוד

אסתר: הטוב הרע הלא נורא 9.30, 7.15
אשדוד: הצבע ארגמן 9.30, 6.30

אשקלון

אסתר: קוד הנינג'ה 9.30, 7.15
מאור: רכבת אל החופש 9.30, 7.00
רחל: צרות גדולות בצ'יינה טאון 9.30, 7.15

באר־שבע

חן: אהבה בשחקים 9.30, 7.30, 4.30

בת־ים

עצמאות: אהבה בשחקים 9.30, 7.15, 4.30

הרצליה

היכל: אהבה בשחקים 9.30, 7.15, 4.30
מלך דניאל: אותלו 9.30, 6.45

עפולה

מגדיתה: כתום הגוף 8.30

קרית אונו – מתנ"ס

הסיפור האמיתי 8.00

חולון

ארמון: שתי אצבעות מצידון 9.30, 7.30
מגדל: הטיפה נעימה 9.30, 7.15
מתנ"ס קרית שרת: הכנופיה של בקסי מלוני 9.30, 7.15, 4
סביל: איש הנצח 9.30, 7.15, 4.30
רינה: שובו של הנוסע השמיני 9.30, 7.15

טבריה

אביבה: הטוב הרע הלא נורא 9.15, 7.00

כפר־סבא

עמל: הצבע ארגמן 9.30, 6.30
קד הרקע 4.30
חן: צרות גדולות בצ'יינה טאון 9.15, 7.00

לוד

אבירלי: 3 רווקים ותינוק 9.30, 7.15
בית זית: מסיבו 3 9.30, 7.00

נהריה

הדר: חברים 9.30, 7.15

נתניה

סטודיו: חנה ואחיותיה 9.15, 7, 5
שרון: הטיפה נעימה 9.15, 7.00, 5

פתח־תקוה

שלום: יחיד נגד כולם 9.30, 7.15
היכל 1: שבט דב המערות 9.30, 7.15, 4.30
היכל 2: חנה ואחיותיה 9.30, 7.15, 4.30
היכל 3: הצבע ארגמן 9.30, 6.45, 4.30

ראשון־לציון

נעמה: תקלה מתולאה 9.30, 7.15
ראשון: צרות גדולות בצ'יינה טאון 9.30, 7.15

רחובות

בית העם: שתי אצבעות מצידון 9.30, 7.15
הדר: תופעה מטורפת באירופה 7.00
הצבע ארגמן 9.15
חן: אהבה בשחקים 9.30, 7.15

רמת־גן וגבעתיים

אראל: הטיפה נעימה 9.40, 7.30, 5.00
ארמון: איש הנצח 9.45, 7.30
לילי: חנה ואחיותיה 9.30, 7.15
הדר: קצין וג'נטלמן 9.30, 7.00, 4.30
רב גן 1: קטיפה כחולה 9.45, 7.15
רב גן 2: נשיקת אשת העכביש 9.40, 7.30
רב גן 3: 3 רווקים ותינוק 9.40, 7.30
רב גן 4: ג'ושוע אתמול היום 9.40, 7.30
שביט: הצבע ארגמן 9.30, 6.45

רמת־השרון

כוכב: גברתי הנאמן 7.00
4.00 טרזן ובת הגו
בקרוב 9.30

רעננה

אורות: בי"ס לאסדים מתחילים 9.00, 7.00, 4.30

רמלה

אורה: יפה בורור 9.15, 7.00

כן, פאריס בוערת

(המשך מעמוד 7)

חנויות בבולבאר סן מישל, למרות נסיונותיהם הנואשים של הסטודנטים למנוע זאת מהם. ומדוע בעת אירועים אלה בושה המשטרה להתערב והניחה להם להתפרע במשך ארבע שעות ארוכות. ואם רק במקרה הופיע למחרת שר הפנים שרל פסקואה בנאום שהזכיר ומבים אחרים וקרא למארגני הגאוליסטים להתגייס כדי להגן על הרפובליקה מול „מקצועני ההפרעות" השמאלנים והאנרכיסטים בני כל הלאומים שאינם יכולים להשלים עם פסק דינו של הבוחר" ומנסים ליטול את השלטון באמצעות הרחוב. הטלוויזיה הצרפתית חזרה על צילומיה של דמות מוזרה, לבושה מעיל צבאי וחגורת תרמיל, שהשתתפה בכל ההתפרעויות, בלי שנעצרה על ידי המשטרה, וצילמה גם קצין משטרה המביא לקומנדו מזויין של סטודנטים ימניים, המתנגדים לשביתה, להצטרף למפגינים ולהשתתף בהתפרעויות. התנגשויות כאלה הן המנה של מקצועני הזרם, שאפשר לקרוא להם בתרגום חופשי אך קרוב בצלילו „מקורה־מכותים". אלה מופיעים תמיד כשהרפובליקה במבוכה. ויש ביניהם, כך נראה, לא רק שמאלנים בינלאומיים, אלא גם בעלי דעות פוליטיות אחרות, כמה חומרי בעליים טובות ללא תמורה, עניים. ולמה לא סוכני משטרה? בעבר כבר הוכחה נוכחותם בקרב המתפרעים.

יש בכלל אלטרנטיבה?

(המשך מעמוד 7)

אלא להקים רכבת פרברים. לגבי פרוייקט איילון פעלה ממשלת ישראל בדרך דומה במקצת – החולט שאין אלטרנטיבה, ועל כן חובה לבצע את הפרוייקט. אי לכך מוקצה הממשלה לפחות 35% של הוצאות ההון, ויש טוענים אפילו 50%.

כשהממשלה ניגשת לשקול את עניין הרכבת לאילת, עליה להביא בחשבון, בראש וראשונה, שאין שום אלטרנטיבה לרכבת הזו.

על־פי הנסיון, אין לצפות לגדולות ולנצורות מ„ועדת חירום". גם בעבר הוקמו ועדות כאלה, על־פי רוב לפני הבחירות לכנסת או בהמשך להצהרות ממשלת ישראל בנדון. לאחרונה הוקמה ועדה כזו כדי לענות על הצורך בחידוש הצמיחה הכלכלית. אם תחליט הממשלה לשלב את הפרוייקט בתכניות הצמיחה – יותר דברים, בין אם מסקנות הוועדה יהיו חיוביות ובין אם יהיו שליליות. אפשר להתנחם בכך שההכרה בצורך לבנות מסילה ברזל לאילת הולכת ומתעוררת וכי פיתוח הארץ, הנגב בפרט וההתיישבות הדרושה בעקבות גידול האוכלוסיה, יחייבו ממילא את ביצוע הפרוייקט. אך מוטב שיבוצע הפרוייקט היום.

(מאמר שלישי ואחרון)

הטכניון
מכון טכנולוגי לישראל

הפקולטה להנדסה אזרחית
הפקולטה להנדסה חקלאית

מוסד שמואל נאמן למחקר מתקדם במדע וטכנולוגיה

כנס המים בישראל

במסגרת הכנסים לציון 100 שנה להולדת דוד בן־גוריון, יערך כנס לדיון בליבון בעיות היסוד של המים בישראל.
מטרת הכנס היא הצגה והחשיפה של מכלול הנושאים הקשורים במים בישראל ובהשלכות המשבר במשק המים על החקלאות והמשק הלאומי. ירצו בכנס כ־30 דוברים, מהאישים המרכזיים הקשורים בנושאי המים וכן יערך דיון.
הכנס יערך ביום ה', 25.12.86, משעה 09.00 עד ל־17.00 אחה"צ, באודיטוריום ע"ש צ'רצ'יל בקרית הטכניון בחיפה.

טבע תמשיח
כתמצבסות בכל...

בתי מרקחת
תל־אביב
כנרת – אבן גבירול 83 – 246803
בס – פרישמן 66 – 237326
ירושלים
מרפאת המכבי – הנביאים 28 – 523191
חיפה
נורדאו – נורדאו 13 – 664039
פתח־תקוה
קופת חולים כללית – חיים עוזר – 905271
בני־ברק – רמת־גן
הרמה – בגבלסון 151 רמת־גן – 722271
בת־ים – חולון
בני בתים – הנביאים 3 בת־ים – 5515671
אהרון – הרצל 52 חולון – 889155

מגן דוד אדום
של קופת חולים הכללית הכוסו איכפורמציה על מרפאות קופת חולים של ההסתדרות, מתמחים, מרפאות, רופאים...
בתי חולים – אחד התורנים
בתל־אביב: בימים א' עד ה' מ־8.00 בבוקר עד 28.00
אחה"צ – 03-633500, 03-635380
חיפה...

אלפקס
לכל המשפחה

הלוח הכללי | ידיעות אחרונות | הלוח הנפוץ ביותר | וב דבר ראשון בבוקר

אורט ישראל
דרושים

למרכז הפדגוגי ע"ש מושינסקי
אורט תל־אביב
דרוש/ה

עוזר/ת לרכזת השתלמויות ארצית

משרה חלקית – שעות עבודה גמישות
★ בעל/ת תואר אקדמאי במדעי החברה והרוח; בעל/ת כושר ארגון
★ נא לפנות בכתב־יד בציון קורות חיים, לרכזת השתלמויות, מרכז פדגוגי ע"ש מושינסקי, אורט ישראל, דרך השיירים 28, ת"א (67299)

לחברה בינלאומית

פקידה בכירה

שליטה מלאה בשפות אנגלית עברית כולל הדפסה (חובה)
להתקשר לטל. 03-245222 זלטופולסקי 24 ת"א

★ בחור
למשק חקלאי
★ עובד אחזקה
★ עוזר טבח
טלפון 03-252286
(עד 12.00)

אמקור

לאמקור מקררים דרושים:

מהנדס בכיר
עצמאי ומנוסה לניהול פרוייקטים בתיכנון ועיצוב מזגני אויר ביתיים.

מנהל עבודה
בוגר בית ספר מקצועי במגמת מכניקה, ונסיון בניהול עבודה במפעל מתכת של 3 שנים.

טכנאי ייצור
בעל נסיון של מספר שנים בתעשיה בנושא שכר עידוד ותפ"י.

צבעים, רתכי אותוגן, עובדי ייצור
לעבודות הרכבה של מקררים.

המועמדים יפנו אישית בשעות העבודה או בכתב בצרוף קורות חיים לאמקור בע"מ רח' יגאל אלון 98, ת.ד. 2850 ת"א 61027 או טלפונית 03-627575.
סודיות מובטחת

לחברת תקשורת גדולה
דרוש/ה

עובד/ת טלקס מנוסה

הכישורים הדרושים: שפת אם אנגלית, ידיעת השפה הצרפתית יתרון. שעות העבודה בוקר או אחה"צ לסרוגין.
לקביעת ראיון: נא להתקשר לזאב טלפון 03-251161

חברה ישראלית לקופסאות פח בע"מ
דרושים
למפעלינו בפתח־תקוה ובכפר־סבא

מכונאי תעשיה

בוגרי בי"ס מקצועי 4 שנתי במגמת מכונות או מכניקה עדינה
עדיפות לבעלי נסיון בתעשיה או בצה"ל

למפעלנו בפתח־תקוה בלבד

חשמלאי תעשיה

בעלי רשיון חשמלאי מוסמך לפחות.
בוגרי בי"ס מקצועי 4 שנתי במגמת חשמל.
ידע באלקטרוניקה רצוי.
לשתי המשרות העבודה ב־3 משמרות
5 ימי עבודה בשבוע, שכר ותנאים טובים +
הכשרה מקצועית במסלולי קידום מיוחדים
נושאי שכר

לקביעת ראיון נא להתקשר מיום א' בבוקר
לטלפון 03-9225321 לאגף כ"א, או 052-25241 למר שרון

לחברת שיווק
דרושים/ות

סדרנים/ות

לאזור המרכז
לסידור מוצרי החברה ע"ג המדפים ברשתות השיווק.
יתרון לבעלי/ות רכב

03-805047

לחברת נייר רציף
דרוש

שרטט גרפיקאי

בעל נסיון בעבודות טפסים וליכי דפוס וצילום
טלפון 03-612985

למפעל לייצור שלטים
דרושים
★ בחור דינמי לעבודה במחסן
★ קודר לדפוס משי
★ עובדים כלליים
לקביעת ראיון לפנות 03-379583

לסריגמיש מפעל לטריקו
דרושות

עובדות מקצועיות ובלתי מקצועיות

המעוניינות ללמוד מקצוע תפירה.
★ תנאים טובים במיוחד.
★ ארוחת בוקר מוגשת.
★ הסעות נוחות לעובדות הגרות מחוץ למש זן.
לפנות למר כח־אדם, רח' הרכבת 32, תל־אביב, (התחנה המרכזית)

ליגד – בחזית טכנולוגיית המחשבים
דרושה

מזכירת הנהלה

הכישורים הנדרשים:
★ ידע בעברית ואנגלית על בוריה.
★ רקע במעבד תמלילים.
★ רצוי בעלת נסיון בתפקיד דומה.
★ משרה מלאה – 5 ימי עבודה בשבוע.
למועמדת המתאימה מובטחים תנאים טובים.
בפרטים נא לפנות ל"ליגד" –
טל: 03-9243555

לחברה להסקה ומיזוג אויר
דרושים

1. **איש שירות והתקנות**
עם נסיון למערכות הסקה בגז וסולר

2. **איש מכירות**
עם נסיון למיזוג אויר
לפנות טלפון 052-448753 052-34604.

שרותי הנעה חשמלית (1977) בע"מ, ראשל"צ
דרושים

★ **מכונאי רכב**
★ **מכונאי מלגזות**

טל. 03-9612376 ,9611335 ,9612032

רשת עמל – ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ־ישראל

לבי"ס „עמל" הולץ תל־אביב
דרוש

מחסנאי למשרה מלאה

עדיפות לבוגר חיל־האויר של צה"ל
מועמדים מתאימים יפנו בכתב להנהלת בי"ס הולץ, קיבוץ גלויות 150 ת"א טל' 823432

"עמל" רשת מכללות לטכנאים והנדסאים, בתי־ספר תיכוניים מכללות. בתי־ספר לחניכים ובתי־ספר תעשייתיים. נתיבים טכנולוגיים בהתיישבות ומרכזי הכשרה למבוגרים.

למשרד לחקירות ביטוח דרוש/ה

חוקר/ת

לעבודה במרכז הארץ
הכישורים הנדרשים:
★ מגורים מהרה צפונה
★ בעל/ת רכב פרטי
★ השכלה אקדמאית
★ רצוי נסיון קודם בחקירות ו/או כתיבה עתונאית
– תנאים מצויינים למתאימים –
לפנות לת.ד. 22754 ת"א

קריסטל
מכונות ומוצרי חשמל בע"מ
דרושות

מזכירת אגף שיווק

★ 12 שנות לימוד לפחות.
★ נסיון של מספר שנים בניהול עצמאי של משרד.
★ הדפסה בעברית, רצוי באנגלית.

פקידה

עוזרת למזכירה בכירה
★ רצוי הדפסה בעברית
★ שעות העבודה בימים א'־ה' 12.00־18.00 וביום ו' 09.00־13.00

קלדנית

★ 2 שנות נסיון לפחות על מסופי I.B.M
★ רצוי ידע בהנהלת־חשבונות.

המעוניינות תפנינה לכוח־אדם בימים ג'־ה' בין השעות: 12.00־15.00 רח' החילזון 12 ר"ג (ליד בורסת היהלומים)

אבטוחה בחו"ל
לחברת I.C.T.S
דרוש

מאבטח

בעל דרכון בריטי, לעבודה של שנתיים בלונדון.
נא לפנות בכתב יד בפירוט קורות חיים ונסיון קודם באבטחה אל: I.C.T.S רח' המנהרה 16 הרצליה מיקוד 46586.

אספא ת"א
דרוש

מחסנאי טכני

עדיפות ליוצא צבא.
מועמדים יפנו למר י. יוסיפון
טל' 03-379350.

משרד נסיעות
מחפש עבור
מחלקה לתיירות נכנסת

מפעילי תיירות

בעלי נסיון
דוברי אנגלית/צרפתית ו/או אנגלית/גרמנית
נא לכתוב בצרוף פרטים: לת.ד. 32255 ת"א 61322
סודיות מובטחת

אופיס טכסטיל בע"מ
מפעל אשפרה וצביעת בדים
דרוש/ה

פקיד/ה
למשרד הייצור

כישורים: נסיון קודם בעבודה דומה הכרחי; יום עבודה מלא.
נא לפנות טלפונית: 03-802494-5 או למפעל באזור, רח' משה שרת 32.

דרושים

לחברת ייעוץ במדעי הניהול
דרושים

מהנדסי תעשיה וניהול

★ בעלי נסיון 2־1 שנים, לעבודה מגוונת ובעלת אתגרים, בתחומי ניתוח מערכות מידע משובצות מיחשוב, תכנון ושיפור תהליכי עבודה
לפנות בכתב לת.ד. 20175 ת"א.
פונים מתאימים יוזמנו לראיון

לעוז און בע"מ
דרוש

טכנאי מכונות

בוגר בי"ס מקצועי, בעל רקע בגוף מוסמך.
– 5 ימי עבודה בשבוע –
לפנות בכתב בצרוף קורות־חיים לת.ד. 2682 חולון

בית הספר החקלאי
מקוה ישראל
דרוש/ה לכניסה מיידית

מרכז לענף הפרדס

מועמדים בעלי נסיון בניהול פרדס ובהדרכה מוכר יפנו בכתב יד להנהלת מקוה ישראל
ת. 58918 או טלפונית 03-842858

לחברת שקם בע"מ
דרושים

קצבים מעולים פועלים לאריזה

המעוניינים יפנו לטל' 03-806824 ויבקשו את גב' פנינה יצחקי

לעוז־און בע"מ
דרוש

חווט לוחות חשמל מנוסה

– 5 ימי עבודה בשבוע –
לפנות טלפונית 03-860117 לגבי הגר

דרושים

מחסנאים טכניים

נא להתקשר לטלפון 08-234036
עד 13:00

למפעל מזון בחיפה
דרושים

1. **נהגים**
2. **מזכירה** עם ידע בהנה"ח

נסיון מוכח של 5 שנים לפחות
לטלפן: 04-536952

השדה ירחון להתיישבות חקלאית
מחפש

עורך בעל השכלה לשונית וידע חקלאי

לפנות בכתב, בצרוף תולדות חיים בכתב יד אל "השדה" ת.ד. 40044 תל־אביב 61400

אורט ישראל | משרד העבודה והרווחה

בי"ס אורט מרכז יהושע
רח' לח"י (דרל"ח) 18
תל־אביב 67125
טלפון: 03-379145
דרושים:

1. **ספרית להוראה**
(2/3 משרה).

2. **מורה לחשמל** ½ משרה.

בדבר פרטים נא לפנות טלפונית למזכירות ביה"ס

שטל בע"מ

למפעלנו המייצר מכונות – דרוש

מנהל עבודה
למסגריית המפעל

הכישורים: מסגר/רתך CO_2 מעולה; בעל נסיון קודם מוכח, בוגר בי"ס מקצועי ומעלה; בעל נסיון בייצור מכונות.
★ תנאים טובים למועמד המתאים ★
לפנות טלפונית: 03/5592146

לנגרות גלבוע בבני ברק
דרושים

נגרים טובים

טלפונים: 03-787717 03-709159

דרוש

מפעיל למתקן כימי

לעבודה במשמרות למפעל באיזור גוש דן.
לפנות בכתב לת.ד. 3316 עבור מפעיל

דרוש באזור המרכז

מכשירן / טכנאי

● לשיפוץ ותחזוקה ומכשירי ריתוך בהמצק – אצטילן
● יתרון: ידע באלקטרוניקה תעשייתית/ריתוך/ פנאומטיקה
בעלי נסיון יפנו בכתב־יד, בפרוט נסיון קודם וקורות־חיים לת.ד. 21335, ת"א – 61212.
★ תנאים מצוינים ★ סודיות מובטחת ★

לתיירות ונסיעות

★ **פקיד/ת קבלה**
5 שנות ניסיון מורשה או מומחה למשרד הראשי בת"א.

★ **פקיד/ת קבלה ראשי**
+ נסיון רב מורשה או מומחה לסניף בירושלים

★ **מזכירה – מנהח"ש**
ידיעה באנגלית – עברית למח' כנסים בת"א.

★ **מנהח"ש סוג 3**
עצמאי/ת 5 שנות ניסיון

לפנות בכתב + ציון המשרה ותולדות חיים אל המנהל ת.ד. 29313 ת"א 65121
– סודיות מלאה מובטחת –

טבע

לחברתנו דרושים/ות
למערך קידום מכירות

נציגים רפואיים (תועמלנים)

לאזור המרכז וירושלים
הכישורים:
• השכלה פרא־רפואית
• כושר ביטוי טוב
נסיון קודם לא הכרחי
למועמדים המתאימים תינתן הכשרה מקצועית בחברה.

למשרדנו בפתח־תקוה
למחלקת רישום מוצרים

רוקח/ביולוג

הכישורים:
• השכלה אקדמאית מתאימה
• שליטה טובה בשפה האנגלית

המועמדים מתבקשים לפנות בכתב־יד למח' כח־אדם ת.ד. 3190 פתח־תקוה 49131

אורט ישראל | משרד העבודה והרווחה

מרכז עידוד אורט לחינוך מקצועי
יד יוסף שמואל שפירא
רח' נס לגויים 53 תל־אביב 68190
טלפון: 829704 – 8 – 829147(03)

דרושים מורים לשנת הלימודים תשמ"ז

★ **רכז חברתי ומורה**
– בעל כישורים להוראה (המשרה משולבת בפעילות חברתית והוראה פרונטלית) משרה מלאה
★ **מורה יועצת** – משרה מלאה
★ **מורה למתימטיקה**
– משרה חלקית
★ **מורה ללשון ספרות וידע עם** –
משרה חלקית
בדבר פרטים נא לפנות למזכירות בית הספר בימים א'־ה' בין השעות 8.00 – 14.00. רח' נס לגויים 53 ת"א יפו. או בטלפון 829147-8, 829704.

לעיריית קרית שמונה
דרוש

מנהל אגף החינוך

כישורים:
1. בעל תואר ב.א. לפחות
2. נסיון של 5 שנות ניהול במוסד חינוכי או אחר.
3. ניסיון והתמצאות במערכות השונות בארץ המטפלות ועוסקות בחינוך.
4. ניסיון בניהול צוות עובדים ומערכת תקציבית וכספית.
שכר: בהתאם לכישורי המועמד.
מועמדים יגישו הצעותיהם בכתב עם קורות חיים למזכיר העיר עד לתאריך 21/12/86
מלכין גבי, מזכיר העיר

[illegible]

הזדמנות בלתי רגילה!

קורס מפקחי מכירות ומנהלי יחידות בביטוח חיים

בחודש הקרוב אנו פותחים קורס למפקחי מכירות ומנהלי יחידות בביטוח חיים.
לקורס יתקבלו, לאחר מיון קפדני, המועמדים תאלה:
א. נמרצים ובעלי מוטיבציה גבוהה.
ב. בעלי נסיון במכירות או בעבודה עם קהל.
ג. בעלי הופעה נאה ויכולת ליצור תקשורת ומגע של אמון עם לקוחות ושותפים.
ד. בני גיל מ־25 עד 40 שנה, שהם נשואים.
ה. בעלי השירות נחוצה.
השכלה אקדמאית (או מקבילה) תהווה יתרון.
המסיימים בהצלחה ישולבו כעובדים או כעצמאים במערך המכירות של קבוצת ציון, בתפקידי פיקוח וניהול מכירות.
● מועמדים מאזור ירושלים (בלבד), יפנו לקביעת פגישה אל: מייק קינן, טל: 03-646214.

ציון
קבוצת הביטוח הראשונה בישראל

שופר־סל
לסניף רמת השרון
רח' אוסישקין 5

דרושות קופאיות

אין צורך בניסיון קודם –
הכשרה תינתן במקום.
המעוניינות מתבקשות לפנות למנהל הסניף במקום. אוטובוסים: 24, 25, 48, 525.

לחברת ביטוח בתל־אביב
דרוש/ה

מקבל/ת עסקים בכל ענפי האלמנטרי.

הכישורים הדרושים:
★ נסיון קודם בענף – הכרחי.
★ ידיעת השפה האנגלית.
★ בוגר המכון – יתרון.
נא לפנות בצרוף קורות חיים ונסיון קודם לת.ד. 7095 תל־אביב 61070 עבור 236.

שופר־סל

דרושים מחסנאים

– לאזור חולון
– לאזור תל־אביב – רמת־אביב

אין צורך בניסיון קודם
– הכשרה תינתן במקום.
המעוניינים מתבקשים לפנות אישית ביום רביעי 10.12.86 בין השעות 09.00 – 11.00, למחלקת כ"א, בית שופרסל רח' רוטשילד 79 פתח־תקוה.
אוטובוסים: 49, 50, 51, 62, 66.

לחברת תיירות גדולה
דרוש

שליח אחרי צבא

למשרה מלאה
עדיפות לבעל קטנוע.
★
נא לפנות:
03-246261

קופת חולים מאוחדת
לסניפנו בחדרה
דרושים/ות

רופאי/ות שיניים

בעלי/ות נסיון של 3 שנים לפחות
המעוניינים מתבקשים לפנות למנהל הסניף רח' הרברט סמואל 71
טלפון: 063-22735, 063-26880

לחברת בניה ארצית
דרושים

קבוצות שלד
(עם ציוד)

לבנית קוטגים ומבנים בעלי 6 קומות באזור ת"א.
בפרטים נא לפנות ליוסי 03-265294, 03-217099.

פורת „אורות לוהטים"
מפעל לעיצוב אופנת עור
דרושים/ות

תדמן או תדמנית
תופרים תופרות

תנאים מצויינים מובטחים
לטלפן 03-855653
ובערב 03-880576

אספא
דרושות:

פקידות כתבניות

★ השכלה תיכונית – לאחר שרות צבאי.
★ הדפסה שוטפת בעברית.
★ יכולת ניתוח ועריכה.
★ יחסי אנוש תקינים, עמידה במצבי לחץ.
מועמדות מתאימות יפנו לטובה בן דוב, דרך פתח תקוה 16 ת"א, בין השעות 09.00־12.00.

לאוליבקס בע"מ פ"ת
ליצור שמני מאכל וכוספא
דרוש

חשמלאי מפעל

מוסמך ומנוסה בתעשיה
נא להתקשר לעידו 03-9223781

אנחנו רוצים "לגנוב" אותך

גרפיקאי

בינינו פרסומאים מעבים ומבצעים ... מודעות (צבע ושחור לבן) ועבודות דפוס יוקרתיות. עבודה לא חסר. חסר לנו גרפיקאי נוסף עם ניסיון עשיר, ובוודאי לעבודה להוצאה ועם רצון להגיע קצת יותר. הצע פרסומאים – דיזנגוף סנטר טל. 204212

האקדמיה למוסיקה ולמחול בירושלים ע"ש רובין
דרוש/ה

מנהל/ת חשבונות/קופאי/ת

היקף המשרה 70%.
סודיות מובטחת.
בקשות תתקבלנה עד ליום 17.12.1986. באקדמיה למוסיקה ולמחול בירושלים ע"ש רובין קאמפוס גבעת רם, ירושלים, טלפון 636232.

דרושה

עוזרת למנהלת חשבונות

בעלת ידע הנה"ח
לפנות בכתב לא יאוחר מ־20.12.86
למר נרימן ת.ד. 40100 תל־אביב, מיקוד 61400

לחברת סולטד בע"מ
דרושה

מזכירה עברית/אנגלית

ליום מלא, 6 ימים בשבוע
(הדפסה, טלקס ומעבד תמלילים)
טלפון: 03-252216/7
בשעות 08.00־16.00

שופר־סל
לסניף קוגל בחולון
דרוש

אחראי מחלקת חלב

נא לפנות למנהל הסניף, שד' קוגל 40 חולון (ע"י קולנוע רינה).

לחשבשבת דרושים/ות

1. **מתרגמים/ות**
דרושה שליטה מלאה בעברית ובאנגלית
(שפות נוספות – יתרון).
והכרות עם מחשב IBM-PC

2. **מדריך/ה**
לתוכנת מלאי והנה"ח, על IBM-PC
טל. 261151,2,3 / 03-261146,7,8,9

הכדا من الاصل

هكذا من الاصل

עדיין בצל של ונציה

מאת שלמה שפיר, בריסל

רתיעת החברות מללכת בעקבות בריטניה בצעדי עונשין נגד סוריה על מעורבותה בנסיון לפוצץ מטוס אל על היא דוגמה בולטת למוגבלות שיתוף הפעולה הפוליטי בקהיליה הכלכלית האירופית

שיתוף־הפעולה הפוליטי בין חברות הקהיליה הכלכלית האירופית לא נכלל בין מטרות חוזה רומא, שנחתם לפני כשלושים שנה. אך ללא שילוב רשמי במשימות הכלכליות של הקהיליה המתרחבת צבר מאז תחילת שנות השבעים תאוצה גם התיאום הפוליטי, שעליו הוסכם בין ראשי־הממשלה ושרי־החוץ של המדינות הנוגעות בדבר. אחד הנושאים המרכזיים, שהעסיק את שרי הקהיליה מ־1971 ובייחוד מאז מלחמת יום הכיפורים, היה הסכסוך הישראלי־ערבי, על כל השלכותיו. הצהרת ונציה מ־1980, שקראה לפינוי השטחים הכבושים ולשיתוף אש"ף בתהליך השלום והכירה בזכות ההגדרה העצמית של העם הפלשתינאי, היתה רק גולת־הכותרת של המלצות וסיכומים, בדבר שלילת המשך הכיבוש הישראלי של השטחים. אף אין תימה שהקהיליה, ברומה לגופים ומוסדות רבים אחרים, מתחה בשעתה ביקורת חריפה על המעורבות הצבאית הישראלית בלבנון ב־1982. מאז שקטו הרוחות. יוזמות חדשות טרם קרמו עור וגידים, וגם הטיפול בהחייאת הדו־שיח האירופי־ערבי, שהוחל בו בעקבות לחץ הערבים אחרי מלחמת יום הכיפורים ושנפסק אחרי כמה סיבובים ללא תוצאות, נקלע למבוי סתום בגלל התביעות הפוליטיות של מדינות ערב ובגלל הקרע בינן לבין עצמן. אולם עקרונות ונציה, גם אם אינם מוזכרים השכם והערב, מוסיפים לשמש יסוד־מוסד למדיניות המוצהרת של כל חברות הקהיליה ולא הוסרו מהפרק. יש הצבעות משותפות של כל מדינות הקהיליה או לפחות של רובן הגדול בנושאים מזרח־תיכוניים באו"ם ובבמות בינלאומיות אחרות, ואי־אלו חברות אף ניצלו את העמדה המשותפת של הקהיליה כדי "ליישר" את הקו ולנווט עמדה פרו־ישראלית יותר.

יש, כמובן, בעיות – ובתוך זה מזרח־תיכוניות – שאין תיאום העמדות האירופי מרחיק־לכת לגביהן. דוגמה בולטת היתה רתיעת חברות הקהיליה ללכת בעקבות בריטניה ולנקוט צעדי־עונשין משמעותיים ומיידיים נגד סוריה, בעקבות מעורבותה בנסיון לפוצץ מטוס "אל־על" ברדוש משהו־התקופה היהודי; ומדובר לא רק בהסתייגות הפומבית המודגשת של ממשלת פאפנ"ק באתונה. הדבר המחיש את המוגבלות הפוליטית של שיתוף־הפעולה הקהילתי נגד הטירור, למרות ההתקדמות בשורה של צעדים מעשיים. דוגמה אחרת למיגבלות שיתוף־הפעולה היא המחלוקת בין שתים־עשרה ארצות הקהילה לגבי ממדי הסאנקציות נגד דרום־אפריקה. לפי שעה מעכבות בריטניה, מערב־גרמניה וגם פורטוגל יוזמות נמרצות יותר בעניין זה, ומדיניות הקהיליה, כנוף, מתונה אף מזו של ארה"ב, שם מדרבן הקונגרס את הממשל הסרבני להחרפת הקו.

האופטימיסטים בבריסל ובבירות המערב־אירופיות אינם מתייאשים מאיטיות ההתקדמות בתחום התיאום הפוליטי ומזכירים, שהתפתחות הקהיליה האירופית היא תהליך שיימשך דורות ושאין לזלזל כלל ועיקר בהישגים שכבר הושגו. הספקנים, לעומת זאת, מצביעים על רצונן הנחוש של הממשלות להעדיף בתחומים רבים את האינטרסים הלאומיים הנפרדים של ארצותיהן.

חרף המיגבלות של תיאום העמדות במישור הקהילתי, המולטי־לאטראלי, אפשר גם כיום להבחין – תוך הכללה – בין מדינות נוחות יותר וגם נוחות פחות לישראל בתחום הפוליטי והכלכלי. מערב־גרמניה, הולנד, דנמרק וגם בלגיה נמנות עם ה"נוחות". בלוקסמבורג, שהיתה ידידותית, יש מי שסבור שחלה הרעת־מה בעקבות העמדה הפרו־פלשתינאית של שר־החוץ הסוציאליסטי (ואולי משפיעים בעקיפין גם האינטרסים של לוקסמבורג הבירה, כמרכז פיננסי בינלאומי ראשון במעלה). ביחסי ישראל־בריטניה שורר כרגע עידן של רצון טוב, בעיקר בזכות ראש־הממשלה מארגרט תאצ'ר; בצרפת יש סימנים של שינוי לרעה מאז הוקמה שם ממשלת הימין, בראשותו של ז'ק שיראק. הגוש ה"דרומי" הים־תיכוני ביקורתי ומסויג יותר מאשר "הצפון". הכוונה ליוון, בהנהגת פפנדריאו (חרף סימני השיפור הדו־צדדי, כמו התיירות, עקב חילופי הביקורים ותכניות לשיתוף־פעולה יווני־ישראלי), לאיטליה של קראקסי ואנדריאוטי, לספרד שכוננה יחסים דיפלומאטיים עם ישראל רק לפני מחצית משנה ולאירלנד, שאפשר לשייכה ל"דרום" מבחינת רמת התפתחותה הכלכלית. עמדתה של פורטוגל נוחה מזו של ספרד, שקשורה קשרים רב־צדדיים עם העולם הערבי ושיש לה גם בעיה טריטוריאלית עדינה בגלל שתי המובלעות בחוף מארוקו – סיאוטה ומאליה. בגלל שיתוף־הפעולה הקהילתי נקבעת העמדה האירופית במוסדות בינלאומיים תכופות על־פי המכנה המשותף הנמוך ביותר. אך יש גם חריגים והצבעות שאינן עולות בקנה אחד.

בעבר הרחוק יותר היה הפרלמנט האירופי בסטראסבורג מקור של תמיכה ואהדה לישראל. למרות הסחף של העשור האחרון נשמרו קשרי־הגומלין בינו לבין הכנסת: מתקבלות בו החלטות נגד הטירור ובתחום זכויות אנוש, המתייחסות ליהודי ברית־המועצות וכיו"ב, נמשכים חילופי ביקורים בדרגים שונים. הסיעה "הפרו־ישראלית" ביותר כיום בפארלמנט בין 518 הצירים היא סיעת הליבראלים, בראשותה של סימון וייל הצרפתיה; רוב השמרנים הבריטים אוהדים למדי כלפי ישראל, הגוליסטים הצרפתים פחות; המחנה הנוצרי־דמוקראטי אינו אחיד ויש בו ידידים מובהקים וגם צירים מסתייגים ואילו הסיעה הסוציאליסטית, שהיא יחסית הגדולה ביותר (172 צירים) נוקטת תכופות עמדה ביקורתית. בסיעה הקומוניסטית נבדלים האיטלקים לטובה מהצרפתים ומהיוונים.

מדינות הקהיליה הגיעו באחרונה לכלל הסכם בעניין הסדר קשרי הסחר עם המדינות הים־תיכוניות, שנוסף על ישראל נמנות עמן, גם שכנותיה הערביות וארצות המאגרב. המשא־ומתן נמשך זמן רב והתעכב בגלל הקשיים, שנגרמו עקב הצטרפותן של ספרד ופורטוגל לקהיליה. לבסוף נתנה מאדריד את הסכמתה, לאחר שהובטח לה כי היצוא החקלאי של האיים הקאנאריים, שלא נכללו בתחום הקהיליה, לא יופלה לרעה לעומת היצוא של המדינות הים־תיכוניות, שאינן חברות השוק האירופי. פקידי הקהיליה, המודעים לכך שלא כל התקוות הישראליות התממשו בסיכומים שהושגו, טוענים כי בגלל הרכב היצוא הישראלי, תעשה למעשה ישראל את העיסקה הטובה ביותר מבין המדינות הכלולות בהסדר. היא תזכה להנחות רבות יותר מבעבר, ולא ייתכנו עוד שיפורים נוספים. לדוגמא מוכרים יוצא פרחים ללא מכס בתוך שבע שנים, בהיקף של 70 מיליון דולר לשנה. הסכם הסחר החופשי בין ישראל לארה"ב אינו מדאיג לפי שעה את ה"אירוקראטים" בכול מן, אך מטבע הדברים, שהקהיליה, שהיא כיום שותף הסחר מספר אחד של ישראל, לא תשלים עם העדפת ארה"ב על פניה ותדרוש יחס שווה, אם יעניק מימוש ההסכם יתרונות כלשהם לאמריקאים. הסדר החדש לגבי מתן זכויות שוות ליצוא מהגדה ומעזה ביועד להקל את ההתפתחות הכלכלית בשטחים ואף לאותת, מבחינה מדינית, את אי־השלמת הקהיליה האירופית עם הנצחת הכיבוש הישראלי.

לטווח ארוך יותר, בשנת 2000 או מאוחר יותר, עשויה הקהיליה לגדול כשתצטרף אליה עוד מדינה ים־תיכונית, תורכיה המוסלמית. למרות בעיותיה הדמוגראפיות והפוליטיות של תורכיה ולמרות סכסוכה המתמשך עם יוון יש גורמים חשובים בקהיליה התומכים בקבלתה לשורותיה. מטעמים פוליטיים וגם מתוך שיקולים בטחוניים, אף כי מדיניות ההגנה אינה כלולה בטיפולה של הקהיליה, שכל חברותיה פרט לאירלנד חברות בנאט"ו. מבחינה כלכלית אין הצטרפות תורכיה עלולה לגרום לישראל בעיות דומות כמו הצטרפותה של ספרד, אם־כי היא תגדיל את מספר המדינות בקהילות־שאינן־אוהדות את ישראל מבחינה מדינית. אולם כאמור, עוד חזון למועד. ראש ממשלת תורכיה טורגוט אוזאל טרם הגיש בקשה רשמית; במקרה הטוב תצטרך תורכיה להסתפק בתקופת־מעבר לא קצרה של הסכם סחר מקיף, שיקנה לה מעמד־נספח עדיף על זה של ישראל ומדינות ערב, אך עדיין לא חברות מלאה ולא זכות הצבעה בבריסל.

(מאמר שני על הקהיליה ואחרון בסדרה על מערב־אירופה בחורף 1986).

עידן של רצון טוב ביחסי ישראל־בריטניה. סימנים של שינוי לרעה ביחסים עם צרפת.

שור בדישו

מאת אהרן גבע

מדוע משלמים ראשי הערים תוספות גדולות כל־כך לבכירים? כי התשלום אינו על חשבונם; אדרבא, הם נשכרים מן הביזבוז. ככל שגדול מספר האנשים שמעסיק ראש עיר באירגון מופעים, למשל, כן יהיה פופולארי יותר ויגדלו סיכויין להיבחר

אינני יודע כמה מבין העובדים הבכירים הם שומרי מצוות, אך רבים מהם מקיימים את הנאמר: לא תחסום שור בדישו. הבכירים דשים ואוכלים בכל פה, אחר־כך קמים כמה מהם וטוענים, שאי־אפשר להעלות את שכר המינימום, כי המשק אינו יכול לשאת את ההעלאה.

מי שיקרא את הדו"ח האחרון של מבקר המדינה על הרשויות המקומיות יתרשם, שהבכירים ברשויות המקומיות אינם נחים ואינם ישנים, אלא כל הזמן עובדים תוך כדי ישיבה במכוניותיהם. בכיר בראשון־לציון עובד מאה שעות נוספות, בכיר אחר ברחובות עובד מאה ועשרים שעות נוספות, שלישי, מחולון, עובד מאה וחמישים שעות נוספות. בהתאם לכך מקבלים גם תוספות רכב.

מדוע משלמים ראשי הערים תוספות גדולות כל־כך לבכירים? כי התשלום אינו על חשבונם: הם יודעים שבסופו של עניין תכסה הממשלה את החשבון. איש מבין ראשי הערים ועוזריהם אינו נותן את הדין. להיפך, הם נשכרים מהבזבוז. ככל שגדול מספר האנשים שמעסיק ראש העיר באירגון מופעים מרשימים, למשל, כן הוא יהיה פופולארי יותר וכן יגדלו סיכוייו להיבחר. אז למה לא לבזבז על זה כסף?

לו שילמו פחות לבכירים, היה הגרעון של העיריות קטן יותר, הממשלה היתה נדרשת לשלם פחות תמיכה לעיריות, והיה לה יותר כסף לצרכים אחרים, כמו חינוך ובריאות. התשלומים לבכירים גם מסלפים את המציאות החברתית. אומרים שהשכר גדל, ונראה שהוא באמת גדל: אבל לא כולם קיבלו תוספת ריאלית, ולא כולם קיבלו תוספת ריאלית שווה. ניקח לדוגמא את תל־אביב, חיפה והרצליה. בשנה שסקר מבקר המדינה, קטן מספר העובדים בעיריות הללו, אבל גדל סך השכר ששולם. מי קיבל תוספת שמנה? הניחוש שלי: לא עובדי הנקיון.

התוספות החריגות לבכירים מערערות את יציבות המנגנון. מוסד אחד "סוחב" עובדים ממוסד אחר. האוניברסיטאות סוחבות פקידים מהממשלה, עיריית הרצליה סוחבת פקידים מאילת. ראש עיר אחד סותם חור, וכך הוא פוער חור במקום אחר. איך סוחבים עובדים? על־ידי הצעות שכר טובות יותר. מוסד שמעוניין במישהו מציע לו תוספת חריגה, וכך מעלים את השכר הכללי של הבכירים. מבקר המדינה מדווח על עובד בכיר בתל־אביב, המקבל 3800 דולר בחודש (מן הסתם גם תוספות נוספות). שכר מפתה לכל הדעות. מה פלא שגם קציני קבע מתפתים ונוטשים את השירות?

מדוע כדאי לעיריות – ולא רק להן – להציע תנאים מפתים כאלה? ניקח דוגמה היפותטית: פלוני עובד במשרד הפנים או במשרד האוצר ועוסק שם ברשויות המקומיות. הוא מכיר את תכניות הממשלה, את דרך קבלת ההחלטות בה, את "הטריקים" שלה ואת אנשיה. אם בעיריה או במוסד אחר צריכים "להוציא" סכום נוסף מהממשלה, לשכנע אותה להתעלם מגרעון ומגי וכדומה, טוב אם יעשה זאת מישהו שמכיר את פלוני או מכיר מישהו אחר בקריה. האיש ש"גרכש" יוכל להתקשר טלפונית אל המכר שלו באחד ממשרדי הממשלה: היי, יוסי, מה שלומך? תשמע, יש לי כאן בעיה קטנה... ומכיוון שמכירים זה את זה, ושתו הרבה תה ביחד ואכלו גם בוטנים וסנדוויצ'ים עם גבינה, יש סיכוי טוב יותר שהבקשה תיענה.

יש עוד בעיה: הפקיד הבכיר בממשלה מבין ללבו של הבכיר בעיריה שקיבל תוספת חריגה. באוקטובר השנה, כאשר דנו במינוי שני מנכ"לים במשרד החוץ, הסביר היועץ המשפטי לממשלה, יוסף חריש, כי במשרד האוצר יש כמה פקידים, שתנאי שכרם זהים לאלה של מנכ"ל המשרד וכי בעת כהונתו של משה שרת במשרד החוץ היו שם מנכ"ל ומזכ"ל.

אין עונש על תשלומים חריגים במוסד ציבורי, אבל צריך להיות עונש. צריכים לחייב ראש עיר וחברי מועצה המקבלים תשלום לכסות חלק מתשלום־היתר מכיסם. תושבים של

מבקר המדינה יצחק טוניק

עיר שעברה על התקציב ללא סיבה מספקת צריכים לחוש שראש העיר סרח ולכן לא כדאי להם לבחור בו מחדש. עירם תהיה לכמה זמן פחות נקיה, ולא יתקיימו בה אירועים בידוריים על חשבון העיריה. יש גם להעניש, כספית, מבקר וגזבר של עיריה שידעו ולא התריעו, וכן עובד מדינה שנתן את ידו לחריגות.

העיריות פונות אל ועדות הפנים והכספים של הכנסת בבקשה להלוואות. מן הדין היה שהוועדות לא יאשרו הלוואות כל עוד לא קיבלו פירוט מלא על תנאי השכר של הבכירים. הבכירים, כידוע, מאוד מאוד אינם אוהבים לחשוף את שכרם – ראיה זאת, בין היתר, בפרשת ראשי הבנקים – ולכן יהיו אולי צנועים יותר בתביעותיהם, אם יאלצום לעשות זאת.

אין סיכויים רבים שוועדות הכנסת יקבלו את ההצעה, כי זה עתה עומדים חברי הכנסת לקבל תוספת שכר ניכרת. מבטיחים דיון בדבר "העבודות הצדדיות" של חברי הכנסת. הניחוש שלי: את התוספת יקבלו, וכאשר יקבלו החלטה בעניין העבודות הצדדיות – אנא, העירו אותי. שהרי לא רק הבכירים במנגנונים, גם רוב חברי הכנסת דשים ללא מחסום. ועוד איך.

זכות הישראלים להגדרה עצמית

מאת אהוד לוי

אם יצהיר מספר גדול של תושבים על לאומיותו הישראלית ניתן יהיה – בדרך של פסק דין הצהרתי – לחייב את משרד הפנים להכיר בקיומו של "לאום ישראלי"

מדינת ישראל מתיימרת להיות כזאת, שבה קיים שוויון זכויות לכל אזרחיה. זהו עקרון העומד לנגד עיני אלה, המנסחים ברוח מגילת העצמאות.

אף על פי כן ישנו תחום, שבו קיים אי שוויון בין קבוצות אזרחים שונות, אי שוויון המעוגן, למרבית הפלא, בחוקי המדינה. סעיף 2 (א) לחוק מרשם האוכלוסין תשכ"ה 1965, והתקנות למרשם האוכלוסין, מפרטים מהם פרטי הרישום של תושב, החייבים להיות רשומים. אחד הפרטים המצויינים הוא הלאום. הלאום נרשם עם לידתו של תושב או עם התאזרחותו. פרט זה נרשם על־ידי פקיד רישום, שלרוב עושה זאת, שלא לפי הצהרתו המפורשת של הנרשם, אלא על פי הנחתו של הפקיד, שהאדם הנידון שייך לדת מסויימת. כאשר ברורה לפקיד הרישום השתייכותו הדתית של אדם, קיימת מוסכמה על השלטונות, שגם לאומיותו ברורה. כאשר מדובר באדם שהשתייכותו הדתית הנה יהודית, נרשמת באורח אוטומטי גם לאומיותו, וזאת תוך שימוש באותו המונח, המתאר את ההשתייכות הדתית: "יהודי".

לעומת זאת קיימת קבוצת אזרחים אחרת. זו קבוצת אזרחים, שמבחינת השתייכותם הדתית אינם יהודים. כאשר נשוי אזרח "יהודי" לאזרחית שאינה כזאת, צרפתיה, גרמניה או ארגנטינית, הרי שבתעודת הזהות שלה, אם תקבל אזרחות ישראלית, תרשם בסעיף הלאום שלה ושל ילדיהם אזרחותה המקורית של האם.

מכאן, שאכן מדובר בשתי קבוצות של אזרחים: אלה שלגביהם מכיר משרד הפנים בזהות שבין אזרחות ללאומיות ואלה שלגביהם אין הלאומיות מוכרת כזהה לאזרחות, אלא כזהה, על־ידי הרשויות, עם הדת. בפועל, כאשר מבקש אזרח ישראלי, שתרשם לאומיותו כישראלית, מסרב משרד הפנים לעשות זאת, תוך התבססות על טענה שנטענה בזמנה על־ידי בית הדין הגבוה לצדק ולפיה "לא הוכח קיומו של לאום ישראלי". למרבית המזל אף לא הוכחש קיומו.

הואיל ואכן קיימות שתי קבוצות אלה, נראה סביר, שאכן ישנה כאן תופעה של הפליה בין שתי קבוצות אזרחים, שכן המעבר מקבוצה אחת לאחרת אינו נתון להחלטתו של האזרח. הזכות שהאזרחות תוכר כזהה ללאומיות, הנה זכות שחייבת, במדינה דמוקרטית, להשמר לכל אזרחי המדינה ולא רק לחלק נבחר מהם.

לעומת סעיף הלאום הרי שסעיף הדת אינו כזה, שהחוק מחייב את רישומו. כאשר מבקש התושב, שמרישומי מינהל האוכלוסין במשרד הפנים יגרע רישום הדת, על משרד הפנים להעתר לכך ללא התנגדות. הבקשה לאי רישומה של הדת אינה מעידה בהכרח על העובדה, שהמבקש אינו רואה עצמו כשייך לדת מסויימת. ההשתייכות לדת, הנה כידוע, תחום שבו מביא אדם לידי ביטוי את התייחסותו אל גורמים בחייו, שאינם ניתנים לתפיסה רציונאלית בלבד. הדת הנה תחום, המנסה לתת בידי האדם כלים, שבאמצעותם יוכל ליצור קשר אל הווייתו הפנימית ולקשור הוויה זאת עם ישות קוסמית, שבמהותה אינה נתפשת על ידי החושים. כללי התנהגות וחוקים שונים, שאדם מקבל על עצמו מתוקף הדת – מקבל הוא על עצמו מתוך חרות אישית: מרגע שחוקים אלה הופכים לחוקי המדינה ומוכתבים על ידה, הרי שהם הופכים לפגיעה רבתי בחרותם של אזרחים, שאינם בעלי תודעה רליגיוזית־דתית.

המונח העיברי "דת" הנו מילה נרדפת למונח "חוק". זהו סממן מאפיין לדת היהודית: עובדת היותה מערכת של חוקים. ברגע שחוקים אלה הופכים לחוקי המדינה, הרי שלגבי אזרחים שאינם מקבלים את סמכותו של המחוקק העליון, השוכן במרומים, ואת הפרוש שניתן לסמכותו על ידי חוקי מדינה – החרויות האזרחיות הבסיסיות נפגעות. הדת היא בראש ובראשונה ענין שבין האדם לאל – ואף המחוקק הישראלי מכיר בכך, ואינו מחייב אפילו את רישומה של הדת. בקשתו של תושב שלא תרשם דתו במרשם התושבים, הנה, אם כן, בקשה דמוקראטית טהורה, שאין לה קשר לזיקתו הדתית של התושב. לגבי אזרחים, שעבורם לא קיימת זיקה דתית – זו אפשרות שלא להיות מחוייבים להשתמש בשרותים שונים, שהיום ניתנים אך ורק על־ידי מוסדות דת.

כתוצאה מאי רישום הדת לגבי אותם אזרחים, שדתם הרשומה הייתה יהודית, נוצר מצב אבסורדי. רישום הדת היהודית אכן הושמט, אך אותו מונח עצמו, "יהודי", יופיע שנית, בסעיף הלאום. הוא יופיע, היות שכאמור, רישומו מחוייב על פי החוק.

מקרה אחר הוא של תושב, הממיר את דתו ומסיבה זאת או אחרת מבקש את רישומו של השינוי במרשם האוכלוסין. אם המיר יהודי את דתו לנצרות, למשל, תרשם דתו: נוצרי. והואיל ויש בכך אבסורד לרשום דת: נוצרית, לאום: יהודי – הרי שבמקרה זה לא ירשם מאומה בסעיף הלאום, שכן לאום נוצרי בודהיסטי או מוסלמי אינם קיימים. אי רישום הלאום במקרה כזה הוא בניגוד לחוק.

זו דוגמה שניה להפליה בין שתי קבוצות של אזרחים. האחת, שלגביה שריר וקיים החוק ולאומיותם של הנמנים עליה נרשמת בתעודותיהם, והשניה, שלנמנים עליה פריווילגיה מיוחדת: לאומיותם נשמטת ואינה נרשמת כלל, למרות שלכאורה הדבר נעשה בניגוד לחוק.

קיימות, אם כן, שתי קטגוריות של אזרחים: האחת שלגביה אין, כביכול, אפשרות להשמיט את רישום הלאום (דרישה שעשויה להיות משמעותית לגבי מי שמבקש את השמטת רישום הדת) וקבוצה שניה, שלגביה אין אפשרות לרשום אותו.

ההיקש ההגיוני מהאמור הוא, שדין הלאומיות הישראלית כדין הדת הנוצרית הבודהיסטית או האיסלמית, ומנקודת המבט של מרשם האוכלוסין הישראלי, כולה, בבחינת "לאומים שלא הוכח קיומם".

במדינת ישראל של היום קיומה של הישראליות כזהות לאומית אינה מוכרת. יש לקוות, ואף סביר להניח שאם יצהיר על לאומיותו הישראלית מספר גדול של תושבי המדינה, הרי שניתן יהיה, בדרך של השגת פסק דין הצהרתי, לחייב את משרד הפנים להכיר בקיומו של לאום ישראלי. שכן במדינת ישראל נשמרת הזכות של אזרחיה להגדרה עצמית – זכות בסיסית ויסודית במדינה דמוקראטית.

אם אכן יתאפשר תהליך זה, הרי שיהיה כאן "מיעוט לאומי" חדש, שיהפך עם הזמן לרוב. כשייכים ללאום הישראלי יחשבו ויוכרו גם אזרחי המדינה בני המיעוטים וכך יוסר מחסום ויתאפשר מתן שוויון זכויות אמיתי לכל אזרחי המדינה.

מדינת ישראל הנה תופעה, שאין לה תקדים בתולדות העמים. בניה של דת שהיו מפוזרים על פני כדור הארץ כולו, זכו לייסד מדינה ריבונית על טריטוריה, שהיתה בשליטתם של אבות אבותיהם אלפיים שנה קודם לכן.

שי ההיסטוריה איפשר את ייסודה של מדינת מהגרים חדשה זאת, בנסיבות הידועות לכל ולא זה המקום לחזור עליהן ולפרטן. מדינת ישראל הנה תופעה חסרת תקדים גם מבחינת ההגירות, שבה התרחש המעבר מהזדהות דתית של בני הדת היהודית, להזדהותם עם גורם חדש שלא היה קיים קודם, קרי: ההזדהות המדינית. מרגע ייסודה של מדינת ישראל נוסף לגורמים המהווים מכנה אידאי משותף לאזרחיה (או לרובם, לפחות) הגורם הדומיננטי – ההוא המרכיב הטריטוריאלי.

לאום, על פי הגדרתו, הוא קבוצת אנשים, שאחד הגורמים המייחדים ומאחדים אותם הנה הטריטוריה המשותפת להם. אנגלי, צרפתי או הונגרי, ייקרא כך, כאשר הוא אזרח המדינה הספציפית, דובר את שפתה, מעוצב באישיותו על ידי תרבותה המיוחדת של המדינה האמורה וכאשר גם הוריו ממלאים תנאים אלה. כאשר הנו "דור ראשון" באותה המדינה, הרי שככל שיתבגר ויטמע בתרבות, בשפה ובמידת הזדהותו הפנימית עם האנשים והטריטוריה עליה הוא חי, כן ילך ויוחש תהליך הפיכתו לבן לאותו לאום.

ישנן דוגמאות רבות ושונות לאופן ההתהוות של לאומים והתגבשותם. שוויץ, למשל, הנה מדינה שבה מאוחדים תחת שלטון אחד, לפחות ארבע קבוצות אתניות שונות ומהוות, בכל זאת, לאום אחד, בעל סולידריות והזדהות טריטוריאלית ברורים לחלוטין וזאת למרות שקיימות במדינה זאת ארבע שפות רשמיות.

ארצות הברית מהווה גם היא מדינה, שבה חיות קבוצות אתניות שונות ומשונות, אולם אין ספק, שכל אזרח של ארצות הברית רשאי לראות עצמו כשייך ללאום האמריקני, מרגע שקבל על עצמו את אזרחות המדינה.

מן הראוי שגם כאן, במדינת ישראל, נבחן תהליכים סוציולוגיים המתרחשים כאן, בעין שאינה מוזינת בדעות קדומות. מן הראוי שניתן לתופעות ולתהליכים, המתרחשים לנגד עינינו, לדבר את שפתם הם ושהמסקנות אותן נסיק, כתוצאה מבחינת תופעות ותהליכים אלה, תהיינה בלתי משוחדות.

מדינת ישראל היא מדינה, שנוסדה בעמל כפיהם של מהגרים. היו אלה מהגרים, שחלקם הגדול נאלץ לוותר על זהותו והזדהותו הלאומיים במדינות המוצא שלהם, על אף שהיו מעדיפים, בנסיבות היסטוריות אחרות, שלא לוותר על זהות זאת. חלק אחר היגר לכאן מתוך כוונה ואידאליזם צרוף. לא זה המקום לקבוע באחוזים את ההתפלגות.

במדינת ישראל חי כיום מספר הולך וגדל של אזרחים, היוצרים ומקיימים מערכת של תרבות־שפה־לאומיות ותודעת סולידריות טריטוריאלית, שאינם מותנים כלל בעובדת היותם מודהים או מרגישים מחוייבות כלפי סממנים חיצוניים ומעשיים של דת כלשהי.

אין ספק, שכיום ניתן להבחין בבירור בתרבות ישראלית ולהבדילה מתרבות יהודית, בשפה ישראלית ולהבדילה משפה יהודית ובהזדהות טריטוריאלית ישראלית ולהבדילה מהזדהות טריטוריאלית יהודית. מובן מאליו שהדברים, במקום כרוכים זה בזה, אך ברור גם, שהזיקה ביניהם הולכת ומתרופפת עם הזמן.

אופן כזה של התייחסות אל המדינה, כבל שילך ויקיף שכבות רחבות יותר באוכלוסיה יהווה הוכחה נוספת לעובדת היותה של מדינת ישראל – כור היתוך. כור היתוך, מטבעו, הנו כלי שלתוכו נמזגים חומרים שונים, בעלי תכונות מסויימות, על מנת שיתמזגו זה בזה ויהפכו לחומר חדש ולו תכונות חדשות. חומר חדש זה, משמש למטרה אחרת מאשר חומר המוצא. חומר חדש זה, אינו מגלה, בהכרח, לצופה האובייקטיבי, שאינו בקיא בתהליכי היתוך, את החומרים של חומרי המוצא, הם אינם ניתנים עוד לזיהוי על ידי מי שאינו מומחה.

עם תחילת התגבשות של תהליך ההיתוך האינטנסיבי, המתרחש במדינת ישראל – תהליך חברתי־לאומי, שהחל כאן לפני כמאה שנה – אנו עדים להתהוותו של מוצר חדש, המגובש בכלי ההיתוך. זה מוצר חדש, שאחד ממאפייניו הבולטים הוא צבעוניותו רב הגוניות והתרבותיות שלו. מוצר זה הנו אורגאניזם טריטוריאלי, שכל הוא, כן הוא בעל אינדיווידואליות מפורשת כל מרכיב באורגאניזם זה הנו אזרח המדינה. האורגאניזם השלם הוא הלאום החי בה. הזהות הוא לאומיות, בעלת צביון הניתן להפרשה שכלית, הרגשית ושניתן להגדיר באותה המדה והאופן שבהם ניתן להגדרה כל לאום בכל מדינה אחרת. תוצר זה הוא לאומיות, שאינה עומדת בשום סתירה לדת היהודית או לכל דת אחרת, אך גם לא ניתן, בשום אופן, לראותה כזהה לדת כלשהיא – ולקרוא לה בשם הזהה לשמה של דת.

התוצר האמור הוא תוצאה מפעולתה של "רוח הלאום", המפיחה חיים באופיו ואיכותו של הלאום החי במדינת ישראל, ששמה הלאום הישראלי.

לגבי אותם מאזרחי המדינה, הרואים עצמם שייכים ללאום הישראלי, קיימת האפשרות לדרוש את השמטת רישום הלאום ממרשם האוכלוסין, וזאת עד לשעה בה יוכר קיומו של לאום ישראלי גם על־ידי שלטונות המדינה.

דירות

וילות ובתים

■ בחולון במרחביה דירות 5 חדרים מרווחות רבאות (אפשרות לבנייה נפרדת) המשרד: שכונ בבטים שנקר 47 (קיוה) (#25462)

● בחולון קוטג' 280 בנייה שר' ירושלים 72 03-886665

■ בתל-אביב ברמת-אביב ברחוב בורלה 5½ 4½ חדרים ודירות גג מפוארות. משרד באתר ברחוב ברזיל (ליד רחוב איינשטיין ובורד דצקי) 03-656365 אל לתשקוף 03-650281 (#29857)

חוק הודעות שירות בתעסוקה תשמ"א 1981

לפי חוק זה אסור לסרב לקבל אדם לעבודה מחמת מינו או מעמדו האישי, היותו בעל ילדים או הורה, גילו, גזעו, דתו, לאומיותו, ארץ מוצאו, השקפותיו או מפלגתו.

דירות למכירה 2-2½ חדרים

דירות למכירה 3-3½ חדרים

דירות למכירה 4 חדרים ויותר

ת"א-יפו

חולון-בת-ים

דירות למכירה

ביקוש דירות

דירות בשכ"ח

דירות בשכירות

דירות בבני-ברק

שרון

קבלנים מציעים

עסקים

■ עסק מהלה מעפל לקונפקציה ברחוב העיר עם צוות של 25 איש. מחפש שותף פעיל בעל מוניטין בענף פרנסה בשמש, בהשתלבות רציניות. לפנות 03-831491 (#27865)

חדרים והדמים

משרדים

● להשכרה 50 מ"ר +רשימות+ תכנה בגבה "סמוך" 03-449614 (#25488)

● להשכיר/ לשכור משרדים +רשימות בתל-אביב והסביבה "אופקים" 03-299972 (#30291)

מבני תעשיה

מחסנים

אולמות

■ בחולון, למכירה אולם רב שימושי +חניה מלפון תכור בבניין מפעלים קרוב למרכז 03-841428 (בעבודה) (#29446)

■ להשכרה אולם תעשיה 240 מ"ר קו"ש +כוח +מלפון +מעלית בבני-ברק 03-456982 03-456882 (#28349)

מגרשים

חנויות

הצעות עבודה

■ לחברה קבלנית למבנה הבנית דרוש מכבאי בנין או מהנדס צעיר עם נסיון לפיקוח וניהול עבודות לפוטר הדרוש. 03-246895 (#28025)

■ מלחמות/ מלחמות כמבנה למעשב לנקות שלם (פתנות הקדות) בתנאים טובים "יוצבור" 03-221214 (#28029)

■ לספקים תבשיטים בע"מ דרושות שוקונציונות מקצועיות ומתלמדות (#27685) 03-701244

■ למקצועים בעולם הדי במבנה ותעמכה, דרושים מנים והשיא. קוניגים: הרבה למודי הרים והיכאמים מבוד דוד בקים מבנת ישראלית בינלאומית 03-281391 03-283548 (#27674)

■ בורגים, פועלי מעבר לעבודה שיווק לאזורים: רמת-אביב, ירושלים והרצליה (#27656) 03-240207-8

■ קרנאים/יות לרשות שיווק לאזורים: רמת-השרון, רמת-אביב, תל-אביב, רא"ש שליט"ה ותולון 03-240207-8 (#27659)

■ תוכנאים בעלי נסיון לעבודה מיידית תנאים ושכר טובים "תיגבור" 03-297840 (#27628)

■ למכון שלה מריאנית/ים לחולון, בתיים, בפריכוא, 03-246837 הרצליה (#27619)

■ להגות מבנות תעוה, בהרה תל-אביבית במלוח יוע בתעשיה, משרה, 800 נמר (#27599) 03-297660

■ דרושות מטבטסיות, באות והגדולגנות, שבר גבוה, 135 דייזבורו (#27593) 03-236527

■ פועלי ייצור בתעשיה, תנאים מצויינים, מיידית, א.ג.ת.י. 03-283052-3 (#27573)

■ דרושים גברים ובחורות בכושר גופני, לשומר ומכירת מבורות במתוך 124 תייש (#24796)

■ לירב-בורדי ראשל"צ דרושים אגשי מכירות לעבודה קבועה/ חלקית. (#24787) 03-994815

■ דרושים עובד עובדים בענף האלומיניום מקצועיים+ מתלמדים. (#24781) 03-767670-1

■ דרושים עובדי ייצור בבוקר 03-298836 (#27975)

■ לבורנמות תעשייתיות בכ נחמה ליום שלם בבוקר-ערב "יורבן" 03-221214 (#27961)

■ לרב-בריה מוקת יזור, קרואה, קריזאוגו, אנדר הדת דרושים אנשי מכירות לעבודה קבועה-חלקית 03-364064 (#27949)

■ אנשי מכירות +רכב מכני לעבודה קבועה תנאים מבוים א.ב.ג.א 03-282487 (#28267)

■ מבהונות/ מלחומות מבמכת לעבודה מיידית, תנאים טובים "א.ו.ת" 03-203052-3 (#28178)

■ מבוגאי אוחקה מבוחה בתעשיה, לעבודה מיידית 03-203052-3 (#28168)

■ הנבנמים/יות תרשים, צרימים מקצועים הזק עבודה. המדרשים 03-281019 (#27889)

■ 135 שיה ליום עבודה 9 דרושים לעבודה ידנית ספר 03-... (#27870)

■ דרושים נביר נבות לפורר קם בצפון הארץ. 03-348745 (#28099)

■ דירות נגמר למבנפע ממ שם תעסוקה ברוחק 03-240287-8 (#27767)

פקידים/ות

■ לבחינת מקצוע בדרשת עמדות מקצועיים 03-656022 03-658454 (#28295)

■ לבוקאאבוהן ובמרכז דרושה קלדנית עם נסיון בניהול מלאי (#28326) 7511627-9

■ פקידות מזכירות+ תואר אקדמאי לעבודה מיידית 03-203052-3 (#28174)

■ לנוטקס דרושה פקידה בגיל 30 משרה מלאה שליטה מצויינת בשפה לועזית (#28170) 03-337725

● עבודות תמלילים אנגלית, (#28120) 02-233436

● עבודות תמלילים עברית, (#28122) 02-233436

● מעבדת תמלילים עברית אנגלית, (#28119) 02-239486

גזירה תפירה

● למפעל לתעשיה בפתח-תקוה דרושות גזרניות בעלות ניסיון

הנהלת חשבונות

■ למשרדי חברה במרכז ת"א דרושה למשרה מלאה מנהלת חשבונות בעלת ידע בכל תחומי הנהלת החשבונות (#28264) 03-267983

טכנאים/הנדסאים

חשמלאים

■ החשמלאים (#27661) 03-282257-8

עוזרות ומטפלות

● מטפלת לילדה במעון לבית 17.30-16.00 (#28286) 03-319468

■ לנוטקס דרושה עובדת נקיון בל התנאים הסוציאליים בל כלי 03-337725 (#28175)

ספרים/ות

■ ■ דרוש פועל 8/8 לאבני משקל מ-2.00 קרם עד 5.00 קרם ומעלה, בעלי מקצוע עם נסיון קודם שיודעים לעבוד עם גלים אבטיפים מחדש יהלום ומסבירה, להתקשר. (#24783) 03-7515680

נגרים

נהגים

מחסנאים

■ למפעל מקסמיל בת"א דרוש מחסנאי +נסיון. (#28082) 614432 לרבי.

מוכרים/ות

■ להנהלת גוניס גדולה בת"א מוכרית מנוסה בשעות 13.00 לעבודה בשעות 9.00 (#28269) 03-656803

בעלים/ות

עובדי מתכת

עובדי יהלומים

שומרים

שרותי אחיות

שליחים

מכוניות

ביקוש עבודה

אאודי

אוטוביאנקי

■ 1986 וואריייר 10 אל.אקס הלונות חשמליים +נעילה חשמלית +חלון גג+מערכת 10,000 ק"מ (#27751) 03-282554

אופל

אמריקאיות

אלפא רומיאו

ב.מ.וו.

■ 82 1300 שמורה במצב מצויין מסמ 03-235022 (#28021) 03-491232

דייהטסו

וולבו

■ במחיר הזדמנות: 244 ג'י.אל. אוטומטית מנוע 2000 סמ"ק 1983 מרופא+ כל התוספות במצב מצויין (שי"ח) 33,000 אפשרות החלפה לזולה 03-858102 (#27755)

טלבוט

טויוטה

לנציה

■ במחיר מציאה שברולט קאמאר 4 צילינדר 2,500 1982 מי יבוא אישר 41,000 קימ מזגן הגה כח (#27854) 03-857621

מיני מינור

מסחריות

■ פיאט פיורינו 1982 (החלפת מסמרים) 8,000 (#27700) 03-821014

סוזוקי

סיטרואן

פולקסואגן

פורד

פיאט

פיג'ו

מרצדס

סוסיתא

■ ירבב-ישראלית - רימיב מבל הצרים בתדצמים באורי דרות, בטקם מכירה מכונים ומכוניות משומשות יופי, 03-839653 03-825718 (#27970) .03-825666

רנו

■ אריק 1300 אל 5 1983 ... 03-203985 (#27844)

אופנועים וקטנועים

ביקוש רכב

השכרת רכב

חלקי רכב משומשים

מציעים לתבירה

רוצים לקנות

סוזוקי

סיאט

טרקטורים

שרותים כלליים

ריפוי והרזיה

תנורי אפיה

הודעות אישיות

פוליש וקיון

ריפוי והרזיה

עתיקות

■ נרים מכירות פרטיות בתבי ... (#27858) 04-333716

ציוד תקשורת

ציוד בנין

צינורי אמבטיות

צילום

שרותים ומעליות

שרותים

הכרזות

יהלומים

מקהלים

חיות בית

כלי נגינה

הלוואות

■ מעל בולם בחזרות נאות ... 03-222004 (#27585)

חקלאות

קבלנים ושיפוצים

דירות למכירה 4 חדרים ויותר

דירות למכירה 3-3½ חדרים

דירות ארוחות

חנויות

משרדים

הצעות עבודה

מכוניות

מציעים לתבירה

ריפוי והרזיה

חיבה

מגרשים

הצעות עבודה

מכוניות

מציעים לתבירה

שרותים

מכוניות

דירות

קריסטל

מכונות ומוצרי חשמל בע"מ

דרושים

מחסנאי טכני

★ רקע טכני, רצוי באלקטרומכניקה.
★ נסיון של 5 שנים במחסן חלקי חילוף.
★ עיתוד מלאי ורישום.
★ שליטה באנגלית.
★ עד גיל 40.

פקידות שרות

★ לחצי משרה (בוקר ואחה"צ)
★ רצוי – השכלה תיכונית מלאה, אחרי שרות צבאי.
★ רצוי נשים מעל גיל 35.

המעונינים/ות יפנו לכח-אדם לראיונות בימים ג'-ה' בין השעות: 12.00-16.00, רח' החילזון 12 ר"ג (ליד בורסת היהלומים).

למשרד תקינה
דרושים
חוקרים/ עוקבים
רישיון בעלי נהיגה, בטוחה,
המתגוררים בגוש דן
03-5463318

למפעל מתכת בחולון
מכונאי ויצור
בעל ניסיון בענף
המתכת
לפנות במשרדי המפעל.
ת"א 25614 .61250

דרוש
חשמלאי תעשיה
ידע באלקטרוניקה ובמערכות
פיקוד ובקרה
מנשה 213065/6 בשעות
ת.ד. 842 מיקוד 53102

פנסיה – מתי שבא

מאת ברוך מניב

התביעה למתן פנסיה לפועלים היתה אחת התביעות החשובות ביותר שהציגה תנועת הפועלים בשחר ימיה.

כאשר חוקק הקאנצלר הגרמני ביסמארק, מטעמיו שלו, לפני מאה שנים, את חוק הפנסיה הראשון בעולם – לפועלים בגיל 65 ולפועלות בגיל 60 – היתה תוחלת החיים באירופה כ־45 שנים. פועלים רבים מתו לפני שהגיעו לגיל הפרישה, אך אלה שזכו להגיע ניצלו, בעזרת הפנסיה, מחיי עוני ואי־כבוד במושבי־זקנים עלובים.

במחצית השנייה של המאה העשרים חלו תמורות דמוגראפיות מפליגות בארצות המפותחות ובישראל בתוכן: האוכלוסיה הזדקנה, הן בגלל הצטמצמות הילודה והן בתהליך רצוף של גידול תוחלת החיים, פרי ההתקדמות העצומה של הרפואה ועליית רמת־החיים. עתה בני 65 ומעלה הם יותר מעשרה אחוזים מכלל האוכלוסיה בארצות המפותחות. גם בישראל נמשך תהליך ההזדקנות של האוכלוסיה היהודית. ב־1948 היו רק ארבעה אחוזים מקרב היהודים בארץ בני 65 ומעלה; ב־1984 היו כבר בישראל 343,500 בני 65 ומעלה – קצת יותר מעשרה אחוזים מתוך 3,371,770 בני האוכלוסיה היהודית אותה שנה.

שתי תוצאות חשובות היו לתהליך הזה בישראל: ראשית, לבני 65 כיום נוספו 15־20 שנות חיים; שנית, מצב הבריאות של רבים מהם השתפר: הם במלוא כושרם ומסוגלים להמשיך בעבודתם, לתרום לחברה וליהנות מהחיים. אך אם הם פועלים שכירים והם מעוניינים להמשיך בעבודתם, אין הם יכולים לעשות זאת. חוקי הפרישה לגימלאות של עובדים שכירים לא השתנו אצלנו, למרות המהפכה הדמוגראפית. לא יפלא איפוא שהפרישה מאונס מהעבודה גורמת לעובדים רבים משבר נפשי קשה, שחוקרי הזיקנה, הגרונטולוגים, הגדירוה בשם „הלם הפרישה".

חוקי הפנסיה, כפי שהם כיום, לא רק שאינם עונים על הצרכים החדשים של העובדים השכירים, אלא הם גם נוגדים את הממצאים של המדענים, החוקרים את תהליכי ההזדקנות. הממצאים הללו מלמדים, שמצב בריאותו של אדם אינו נקבע על־פי הגיל הכרונולוגי אלא על־פי משאביו הביולוגיים, והם יחודיים לכל אדם. הגיל הכרונולוגי אינו יכול לשמש איפוא אינדיקטור לפרישה מעבודה.

לדעת הגרונטולוגים יש להנהיג גמישות בפרישה, תוך התחשבות בכושרו של העובד וברצונו. אם כך ינהג, יהיו עובדים שיחזו את פרישתם וימשיכו בעבודתם או יעברו לעבודה אחרת, ויהיו עובדים שיקדימו את פרישתם.

גם עתה נהוגה פרישה מוקדמת במקצועות שעובדיהם מתבלים מהר ושקיימת בהם סכנה לבריאות: טייסים, ימאים, פועלי מכרות ובכבישים, עובדי התעשייה הכימית שעוסקים בחומרים רעילים ואחרים. לעומתם מתעוררת כל שנה בעיית העובדים אשר לרוע מזלם חלים עליהם חוקי הפרישה המיושנים, הביסמארקיים.

לפני כתשע שנים נדמה היה שעומדת לחול תזוזה כלשהי בנושא. הוועדה המרכזת של ההסתדרות הטילה אז על ועדה בראשות יהושע ושצ'ינה לחקור את בעיית גיל הפרישה ולהציע מסקנות לביצוע. הוועדה לא הרחיקה לכת, אך בכל זאת אפשר היה לראות בהמלצותיה צעד ראשון, שאחריו יבואו צעדים נוספים. אלא שבאיגוד המקצועי התעורר חשש שמא יפגעו השינויים בפינוי מקומות־עבודה לצעירים, והוחלט לגנוז את הדו"ח.

הנגיעה הסנייעה גם בפרישת הפועלים בני הגילים הנוגעים בדבר. בתשע השנים שעברו מאז לא קמה שום תנועה לתבוע מן ההסתדרות לפרסם את המלצות הוועדה וליישם אותן. בארה"ב, לעומת זאת, קמה תנועת גימלאים שדרשה את ביטול חוקי הפרישה, שהיו במתכונת שלנו. תנועה זאת הצליחה, על־אף האבטלה שהקיפה מיליוני עובדים, להביא לשנויים מרחיקי־לכת בחוקי הפנסיה. גיל הפרישה ברוב ארה"ב נקבע לשבעים שנה, פרט למדינת קליפורניה, שבה בוטל בכלל הגיל כסימן לפרישה והונהגה גמישות בנושא, תוך התחשבות ברצון האדם ובכשרו.

בינתיים התברר גם אצלנו, שיש צורך להעלות על שולחן הניתוחים את כל המערכת הפנסיונרית, לרבות גיל הפרישה. עסקו בזה שתי ועדות: אחת מטעם הוועדה המרכזת של ההסתדרות, בראשות אליהו רייך, והאחרת של האוצר, בראשות מיכה ויגטר. מתוך מה שהובא בעתונות על דיוני שתי הוועדות והצעותיהן עולה, כי שתי הוועדות עסקו, כל אחת לפי דרכה, במכלול הנושאים המטרידים את קרנות הפנסיה ואת האוצר. יש ניגודים בין הצעות שתי הוועדות בנושאים הכספיים של הביטוח הפנסיוני, אך קיימת ביניהן הסכמה, שגיל הפרישה הוא שאלת־מפתח של המערכת הפנסיונית ואם לא יעשו בה שנויים משמעותיים, צפוי למערכת משבר חמור – משאביה הכספיים יאזלו, והיא לא תוכל לעמוד בתשלום הפנסיה לגימלאים. הדעות בשתי הוועדות היו חלוקות רק בשאלה מתי יפרוץ המשבר: הוועדה של ההסתדרות חזתה את המשבר בעוד שבע־שמונה שנים, הוועדה של האוצר – מאוחר יותר.

גיל־הפרישה הוא שאלת מפתח במערכת הפנסיונית, משום שהאקטוארים, שהם החושבים של ביטוח החיים, בונים את הביטוח הזה על איזון בין ההכנסות של קרן הפנסיה מדמי הגמולים לבין הוצאותיה לפנסיה לגימלאים, על בסיס יציב של תוחלת החיים.

דחיית גיל־הפרישה עשויה להחזיר את האיזון למערכת משני הצדדים – של ההכנסה ושל ההוצאה: מצד ההוצאה – על־ידי חסכון בתשלומי פנסיה למבוטחים הממשיכים בעבודתם; מצד ההכנסה – על־ידי קבלת גמולים מאלה הממשיכים לעבוד וממעסיקיהם.

כדי לחזק את המערכת הפנסיונית ממליצים על אמצעי נוסף – להעלות את אחוז דמי הגמולים מ־16 עד 20, בדומה לנהוג בקופות הפנסיה של אירופה המערבית, שבהן האחוז מגיע ל־22.

נראה איפוא כי הישועה לאנוסי הפרישה תבוא דווקא מן המאמץ לחלץ את המערכת הפנסיונית מהמשבר הצפוי על קיומה כמכשיר כספי, הנושא את עצמו והמבוסס על עזרה הדדית בין הדורות.

לשכה גלוית ראש

מאת יוסי פניני

לשכת מפלגת העבודה נבחרה, ובלשכה החדשה אין נציג לחבר הדתי. אין ספק, תהליך בחירת הלשכה – על פניו – שיקף את מהלך „הדמוקראטיזציה" של המפלגה, אך להצטמדות־היתר ל„פורמאליזם" מחד גיסא, ו„לבלוקים" ול„דילים" מאידך, יש מחיר ומן הראוי שנהיה מודעים לו.

העדרו של נציג החברים הדתיים בלשכה הוא מחיר שיש לתת עליו את הדעת. בראש ובראשונה משום שהוא מציג שוב את השאלה: היש למפלגת העבודה צורך בחברים דתיים בתוכה?

הפרגמאטיסט הפוליטי יענה: כמובן, איש דתי הוא „נכס אלקטוראלי" למפלגה. ובכן, כולנו יודעים כלל יסודי – על נכס שומרים, והרואה לטווח ארוך – יודע לטפח נכסיו.

לא, החבר הדתי, אינו נכס פוליטי בעיני מפלגת העבודה, איש אינו נוטה לשמור עליו מעבר לשפה ולחוץ. הנכס הפוליטי של מפלגת העבודה הוא „הברית ההיסטורית" עם המפלגה הדתית ימנית, עם המפלגות הדתיות האנטי־ציוניות. אותן שומרים ומטפחים, אליהן מתייחסים כפי שמתייחסים אולי אל דימויו של היהודי ההיסטורי בסטריאוטיפים האנטישמיים ביותר – סוגרים עיסקות אפלות בחדרי־חדרים, מסכמים התחייבויות בלחיצת־יד ובקריצת־עין, וכשיאמר האומר כי „מפלגת העבודה שורצת (מלשון שרצים ח"ל) אנטי־דתיים" מגנבים את הירוקה ומסתכלים לשמיים ותמהים על הגשם בתקופת טבת.

להם העשיה הפרגמאטיסטית מסנוור, וממילא משתבשת הראיה של המציאות.

הפוטנציאל האלקטורלי האמיתי, פוטנציאל שאפשר לטפחו, אכן מצוי בציבור הדתי, אך זהו ציבור דתי שמפלגת העבודה לא התחילה לתת דעתה עליו.

מי שעיניו בראשו והוא מעוניין להכיר את הציבור הדתי, וודאי יודע שזה כמה שנים, ובעיקר מאז מלחמת לבנון הולכים ומתרחבים מעגלי אותם חברים דתיים, המתפכחים מלהט משיחיות־השקר של הגאולה הרדיקאלית. שוב אין הם מרבים בעיניים בורקות על חלוקת הארץ „ייהרג ובל יעבור". ראיה מפוכחת זו מוליכה לבחינה ריאלית יותר של המציאות וממילא ממתנת נטיות של הקצנה דתית, שיש בה יותר מקורטוב של הימלטות מההתמודדות הויתית עם המציאות.

אכן, תהליך ההקצנה הלאומית והדתית בחוגי המפד"ל לא נבלם, אלא הולך ומחריף (ראה השתלטות הרב דרוקמן ואנשי „מורשה" על מפד"ל) והרחוב החרדי הולך ונעשה חרדי יותר. אך מתוך המעגלים האלה הולך ונפלט ציבור חושב, מעורב, ובעיקר חסר בית פוליטי. זה הפוטנציאל של הנכס האלקטוראלי. בלי ללכת בדרך ההגזמה המקובלת בעולמנו הפוליטי, אפשר להעריך שיש כאן שני מנדטים – ומי שעיניו בראשו יודע כמה שני מאנדטים אלה מכריעים את הכף כולה.

אבל מפלגת העבודה אינה ערוכה לקראתם. ודאי, הם לא מועמדים להיות בן־לילה „חברים", „פעילים", אבל כדי שבמכמן הקלפי הם יראו לפתות במפלגת העבודה את האלטרנטיבה המועדפת, מן הדין שייעשה מעשה. כחבר מרכז מפלגת העבודה מטעם העובד הדתי זה חמש שנים אני יודע על שלוש פעמים שעמדו לדון בהן על הנושא „דת ומדינה", ותמיד נמצאו נושאים חשובים יותר.

לקראת ועידת המפלגה התכנסה ועידה־מכינה. הצעות ההחלטה שלה נוסחו על־ידי חבריה, ושוכתבו מחדש, בעיקר בשל נגיעה בנושאים רבים הנתונים במחלוקת. בוועידה עצמה נדחה הדיון בנושא דת ומדינה בצורה מבישה, מכינוס ראשון לכינוס שני ובכינוס השני – לפסק הזמן בין דברי הסיכום של הוועידה כולה לבין בחירת חברי המרכז. מעייניהם של כל המשתתפים היו נתונים למעשה־המרכבה ולא לדיון, וממילא מובן שהדיון לא סוכם, לא אושרו ההחלטות וכדרכו של עולם – הדיון נדחה לדיון במרכז, עד ביאת גואל צדק.

ובינתיים, ראשי מפלגת העבודה ממשיכים לנהל מו"מ פרגמאטי, חסר כל בסיס אידיאולוגי וללא כל גיבוי של מוסדות המפלגה, עם הסוחרים הפוליטיים הדתיים, והסחורה יקרה מפז. בהיעדר קו, ובהיעדר חוט־שדרה – ומכיוון שהקונצפציה הפוליטית אומרת, כי עם הדתיים נוהג כב„יהודים" – מזלזלים בחבר הדתי במפלגה, ומוליכים אותו עד משבר.

השעה בשלה וגם מחייבת לקיים את הדיון העקרוני־רעיוני־אידיאולוגי – על השלכותיו הפוליטיות – על עמדתה של מפלגת העבודה לגבי דמותה היהודית של מדינת ישראל. משורותיה המרכזיות של מפלגת העבודה יצא בעבר סוד ה„סטאטוס־קוו". בינתיים החברה הישראלית ומפלגת העבודה, בגרו, ושוב אין צורך להסתתר מאחורי מושג טכני זה. סטאטוס קוו – כן, אבל בערבון־מוגבל, לפרק זמן מוגבל, ובינתיים ייעשו מעשים, ייקבעו הנורמות, תובהר עמדתה של מפלגת העבודה.

יותר מבעבר יש היום למפלגת העבודה פארטנרים לפתיחת הדיאלוג החי עם הציבור הדתי, ורבים מהם מחכים לאות של רצון כן.

ועוד: מפלגת העבודה חייבת להכיר ייחודו של החבר הדתי, שהעיקר בו הוא היותו בעמדת מחוייבות להלכה. בעבר ידעה המפלגה להבחין בייחודיות זו, והיא נתנה לגיטימציה וכלים להתארגנות החברים הדתיים בתוכה במסגרת „העובד הדתי".

היום, דווקא כשלחבר הדתי תפקיד כה חיוני במפלגה, הן בתרומתו לדיון העקרוני־אידיאולוגי והן בשינוי הדימוי השלילי של המפלגה כמפלגה אנטי־דתית, שובר תהליך הדמוקראטיזציה במפלגה את כל המסגרות, ללא אבחנה. אין מבחינים גם במסגרות יחודיות, שחובת המפלגה לשמור עליהן. הרי יש ציבור דתי מחוץ למפלגת העבודה, שלבו נוטה אליה ושמחפש „שדה נחיתה" בטוח ומוכר בתוכה.

הנסיון המתמשך של שבירת מסגרת „העובד־הדתי" הוא בעוכריה של המפלגה כיום ונזקה המצטבר לעתיד עוד יוכח, לדאבוננו. רק אם תכיר מפלגת העבודה בכך שמסגרת החברים הדתיים „העובד הדתי" היא צורך חיוני של המפלגה, ורק אם תצא היום לכך, אכן תהיה מפלגת העבודה מפלגה ציונית, סוציאליסטית, דמוקראטית, יהודית – כסיסמתה.

ריאל־פוליטיק או פוליטיקה ערכית

מאת אורי גורדון

מפלגת העבודה חייבת להחליט על קבלת סגנות שר החינוך ולוותר למענה על סגנות שר בכל משרד אחר – חשוב יותר או נוצץ יותר

ריאל־פוליטיק הוא מונח ממדעי המדינה שפירושו עשיה פוליטית על־פי שיקולים קרים, מפוכחים ואנוכיים של מה כדאי, מה משתלם, ומה מעניק רווח מיד. ריאל־פוליטיק רחוקה איפוא מקו־דווית שיקולים של מוסר, מצפון או צדק. יותר מזה, מבחינתה שיקולים ערכיים אלה הם מטרד של ממש. בכלל הריאל־פוליטיק המחושבת והציניות, אותת ההגדרות המילוליות של הערך "פוליטיקה" היא "ערמה ותחבלנות, התנהגות שיש עמה תכסיסים מיוחדים..."

בחיי היום־יום של הפוליטיקה באה הריאל־פוליטיק לידי ביטוי במאה ואחד עניינים שונים ומשונים, החל בהעלמת עין ממעשה קלוקל של מישהו, אם הוא בעל־ברית, וכלה בהקמת מהומה רבתי בגלל אותו מעשה עצמו אם העבריין הוא יריב.

ריאל־פוליטיק היא גם העדיפה ברורה של צמרת מפלגה פוליטית את תיקי החוץ והאוצר על תיק החינוך. תיק החוץ והאוצר נחשבים נוצצים, זוהרים בזוהר העולם הגדול. תדמית תיק החינוך היא, כביכול, אפורה וקרתנית. מחזיקי תיקי החוץ והאוצר מתחככים בראשי מדינות, מארחים ומתארחים בטקסים חגיגיים שופעי תקשורת. כל הנהרה שלהם תופסת מקום של כבוד בעתונות ומגלגלת הדים מקומיים ובין־לאומיים. מחזיק תיק החינוך מתחכך, לעומת זאת, במורים שובתים, בהורים ממורמרים ובילדים מקופחים.

הישגיהם של שרי החוץ והאוצר מיידיים וניכרים: פתיחת שגרירות חדשה, ביקור אצל ראש מדינה, הגדלת יתרות מטבע־חוץ, שיפור מאזן התשלומים. הישגיו של שר החינוך נראים לעין, אם בכלל, רק אחרי עשר ועשרים שנה, כאשר גדל דור חדש של אזרחים משכילים יותר, נאורים יותר. דווקא משום כך חייבת מפלגת העבודה להחליט על קבלת סגנות שר החינוך ולוותר למענה על סגנות שר בכל משרד אחר – חשוב יותר או "נוצץ" יותר.

יותר מבכל עת אחרת מאז קום המדינה עומד החינוך בישראל במבחן עליון. הנטיות גוברות, הסבלנות מתמעטת, הקיצוניות גואה מימין ומשמאל והאלימות המילולית כבר מוליכה לאלימות פיסית.

ראשי מפלגת העבודה ועמם גורמים פוליטיים ממפלגות אחרות, יחד עם אישי־הגות ורוח, יצאו למאבק בתופעות הנוגעות. אך עם כל הכבוד לעצרות, להפגנות ולגילויי־דעת, האם סבור מישהו, כי אלה בלבד יוכלו לעצור את התהום הערכי המאיים להטביע את כולנו?

אין נוסחת־קסמים ואין תרופת־פלא שאפשר לשלוף מן השרוול כדי לקיים בישראל חברה שפויה, נאורה, סבלנית וסובלנית. הדרך היחידה לעשות זאת היא עבודת נמלים אפורה, שקדנית, יום־יומית של חינוך לדור הצעיר. אם תשמוט מידה מפלגת העבודה את סגנות משרד החינוך לטובת משרד אחר, "נוצץ" יותר, היא עשויה לזכות בהישגים לטווח קצר, אך תעשה משגה חמור לטווח ארוך. לא הריאל־פוליטיק צריכה להנחות את דרכה, אלא שיקולים ערכיים של מוסר, צדק וטובת החברה והמדינה.

איש איש ודרכו, איש איש ומועמדו. אני סבור כי נאווה ארד, מצד אישיותה, מצד נסיונה ומצד השכלתה וכישוריה היא המועמדת הראויה לתפקיד סגן שר החינוך: בצוות עם יצחק נבון, העושה בעבודה המפרכת, יהיה זה צוות טוב, צוות פורה למערכת החינוך בישראל.

חוק התכנון והבניה – תשכ"ה 1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה ת"א – יפו בקשה ליתן אישור לשמוש חורג מסגורים למשרד בטוח בקומה א' לתקופה של 5 שנים ברח' קפלן מספר 9 גוש 6111 חלקה 253 תיק בנין A/445־009.

בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה ת"א יפו בשדרות בן־גוריון 68 את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון.

ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. כבשי
סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה ת"א – יפו

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
מרחב תכנון מקומי בת־ים
הודעה לפי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965

ניתנת בזה הודעה, כי הוגשה לועדת המשנה לתכנון ולבניה בת־ים בקשה למתן הקלת בניה על חלקה מס' 137 בגוש 7142 הנמצאת ברח' סמילק פינת רח' הפדיה.

לפי תכנית מפורטת נמצאת החלקה הנ"ל באזור שיעודו מגורים ג'. מבקשים הקלה של 1.84% עבור קומה נוספת.

לכל מי שיש התנגדות מאיזה סיבה שהיא לבקשה הנ"ל יגיש התנגדותו לועדה המקומית תוך 15 יום, מיום פרסום הודעה זו.

אהוד קינמון
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה בת־ים
5.12.86

מינהלת שירות התעסוקה
וחבר עובדי השירות
אבלים על מותו של
משה ברעם ז"ל
איש החזון והמעשה

מפלגת העבודה הישראלית
מחוז חיפה
אבלה על מות
משה ברעם ז"ל
ומביעה תנחומים לעוזי ברעם ולמשפחה האבלה
דב גרפונקל
מזכיר המחוז

חברת המשקם ועובדיה
אבלים על מות
משה ברעם ז"ל
שר העבודה לשעבר
ומשתתפים באבלה הכבד של המשפחה
ראובן אגמון — יו"ר מועצת המנהלים
דוד ראם — מנכ"ל

אבלים על מותו של
משה ברעם ז"ל
איש רב פעלים ומעש
ממנהיגי תנועת העבודה
בית ברל
ההנהלה והעובדים

על מות
משה ברעם ז"ל
מחולצי תנועת העבודה ונאמני ההסתדרות
הפקידים עובדי המינהל והשירותים
אבלה ומשתתפת בצער המשפחה
„קרן מקפת"
מרכז לפנסיה ותגמולים
ההנהלה והעובדים

בצער רב אנו מודיעים על מותו של חברנו היקר
עמנואל הלוי ז"ל
הלוויה תתקיים ביום ד' 10.12.86 ח' בכסלו תשמ"ז
בשעה 15.30 בנוה ים.
היציאה מרחבת חדר האוכל.
המשפחה
ובית נוה ים

לחברתנו
דבורה מזור
משתתפים באבלך במות
בעלך ז"ל
בית הסנה

„נעמת" תנועת נשים עובדות ומתנדבות
אבלה על מות
משה ברעם
עמית כבוד של „נעמת" ירושלים
רות לב — מזכירת „נעמת"
ירושלים

המוות יכלה לגופה אך לא לרוחה.
רינה בראל
לבית שנגברג
איננה
הלוויה תתקיים בבית העלמין צור שלום, ליד קרית ביאליק מצומת אפק ביום שלישי ז' כסלו תשמ"ז 9.12.86 בשעה 14.30.
אוטובוס ייצא מביתה ברעננה רח' אוסטרובסקי 31 בשעה 12.00, ויעצור בבית הוריה בקרית חיים רח' משה שרת 87 בשעה 14.00
המשפחה

במלאת שלושים לפטירתו של
יעקב בנאי (בודניק) ז"ל
תתקיים אזכרה וגילוי מצבה
מחר, יום רביעי ח' בכסלו תשמ"ז, 10.12.86
בשעה 2.45 בבית הקברות בחולון
נפגשים ליד השער הישן
התחבורה תצא מבית המנוח רח' אילתורב 75 בשעה 2.30
המשפחה

למשה אלמוזנינו
מזכיר מועצת הפועלים קרית גת
אתך באבלך במות אמך
חנה ז"ל
ישראל פולק
הנהלת ועובדי
תשלובת פולגת

לחברתנו **ריקי מואדב**
אתך באבלך במות
אביך ז"ל
בנק הפועלים בע"מ
סניף הכרמל
ההנהלה והעובדים

הכל אותו דבר אבל...

למה ממתין הרב פר'ץ לשושנה מילר בפינת רעננה? • מי יקבע את מי שיקבע את שכר הלימוד? • כמה עגבניות שווה קופסת „טיים"? • ומתי מפסיק אדם להיות שר?

שאלות על המשקל במחירי סוף העונה

ב־ „דבר־אחר"

עם שלמה ניצן, יאיר גרבוז, יענקל'ה רוטבליט, יצחק בן־נר, אהרל'ה שמי, דני קרמן, יוני להב, תרצה אייזנברג, חנה זמר, סמי..., אמיר אורן, יוני בן־שלום, יוסף אל־דרור ואבנר כץ הזכור לטוב

כי דבר
מחר ובכל יום ד'

רופאי בתיה"ח של קופ"ח מאוכזבים מההנהלה

„שינויים שוליים לא יושיעו הרפואה הציבורית"

מאת דנקה הרניש, כתבת „דבר"

„שינויים מינהליים־ארגוניים שוליים לא ישנו את פני הרפואה הציבורית השרויה במשבר עמוק" – טענו נציגים של רופאי בתי החולים של קופת חולים, שיצאו מאוכזבים מהדיון שקיימו אתמול עם ההנהלה המרכזית של קופת חולים הכללית בראשותו של פרופ' חיים דורון, על תוכנית השינויים בשירותי המוסד.

„הבהרנו להנהלת קופת חולים, כי הדרך היחידה לשינוי פני הרפואה הציבורית היא על־ידי השקעת מאמצים ומשאבים לשיפור השירות למבוטח, בשעות העבודה הרגילות והארכת העבודה מעבר לשעות אלה", אמרו הרופאים בשיחה עם סופרת „דבר" בתום הפגישה. לדעת הרופאים רק על ידי הפעלת השירותים בשעות עבודה נוספות, אחר הצהרים, ניתן יהיה להביא תוך זמן סביר לקיצור ההמתנה לניתוחים ולייעוצים מקצועיים במרפאות חוץ.

לדברי הרופאים הנהלת קופת חולים „התחמקה מדיון מהותי" והצעותיה התרכזו בשינויים מינהליים־ארגוניים שוליים בלבד. בשיחה עם סופרת „דבר" הביעו נציגי הרופאים את נכונתם להתמיד בכוונתם לשינוי פני הרפואה הציבורית השרויה למבוטח. נציגות רופאי בתי החולים של הקופה אמורה להיפגש עוד השבוע עם מזכ"ל ההסתדרות, ח"כ ישראל קיסר ולהביע בפניו את עמדתה לגבי הדרכים לביצוע תוכנית השינויים בשירותי הקופה וגם את מחאתם על גישת הנהלת המוסד לנושא.

הודעת דובר קופ"ח

(עש"ת). – פגישה שניה בין הנהלת קופת חולים לבין ועד חטיבת רופאי בתי החולים של הקופה נערכה אתמול בפתח תקוה לדיון ממצה בתוכנית הרפורמה בשירותי הקופה. בסיומה של הפגישה, שארכה שבע שעות, סוכם להקים צוות משותף בן ששה חברים, שיגבש הצעות מוסכמות על שני הצדדים.

המחלקות הערביות הפועלות במסגרת ההסתדרות מתבטלות ועובדיהן הערבים ישולבו בתפקידים במועצות הפועלים ברחבי הארץ. בד בבד ימונה, בפעם הראשונה, סגן ערבי ליו"ר האגף לארגון ומועצות הפועלים בהסתדרות. עם זאת ההסתדרות נמנעת מלהקים מועצות פועלים חדשות במגזר הערבי. כאן – גדעון בן ישראל (מימין), יו"ר האגף לארגון ומועצות הפועלים מברך את נואף מצאלחה עם היבחרו לתפקיד הסגן (צילום: יונתן סלינגר־ישראל סאן)

עוד חשוד בשוד בנק „יהב"; הקצין מתאושש

(עו). – גבר בן 32 מראשון לציון נעצר אתמול כחשוד שהיה השודד השלישי בשוד בנק „יהב" בתל אביב שלשום שבמהלכו התחולל קרב יריות שבו נפצעו קצין משטרה ושני השודדים. המשטרה חושדת כי חשוד זה המתין לחבריו ליד הבנק במכונית גנובה כדי למלטם אחרי השוד.

הקצין הפצוע, בדרגת פקד, יצא מכלל סכנה והוא מתאושש, אולם מצבו עדיין מוגדר כקשה. נראה כי ספג מספר קליעים בגופו. אחד מהם פילח את גבו סמוך לליבו.

שני החשודים האחרים הובאו אתמול לבית משפט השלום בתל אביב שם הוצאו נגדם פקודות מעצר ל־15 יום. השניים, אשר מסר (43) מראשון לציון וחיים חדי (41) מתל אביב.

מסר טען כי ירה באוויר, „אבל הם כבלו אותי והיכו אותי קשות בראש ובצלעות". חדי הצהיר שאין לו מה לומר.

הוסרו מדבקות פוליטיות ב„אגד"

(עש"ת). – הנהלת „אגד" הודיעה אתמול לח"כ רן כהן כי היא שוללת הדבקת מדבקות פוליטיות על האוטובוסים שלה. ח"כ כהן פנה ל„אגד" בתלונה על כי באוטובוסים של החברה, שהיא חברה ציבורית, יש מדבקות ובהן קריאה לשחרר את אסירי ארגון הכרוז היהודי וכן מדבקות גזעניות מבית מדרשו של כהנא. בהודעת „אגד" שהועברה לח"כ כהן נאמר כי המדבקות שהיו באוטובוסים הוסרו.

32 אלף שקל על פקק בעין

(עו). – המפעל לייצור משקאות קלים „יפאורה" ישלם פיצויים בסך 31,775 שקל לתושבת חיפה שנפגעה בעינה מפקק של בקבוק משקה משפחתי שהועף לפניה. הפיצויים ישולמו על פי הסכם־פשרה שקיבל תוקף פסק־דין בפני השופט דוד קציר בבית המשפט המחוזי בחיפה. התובעת, פרוזה בזור (34), בעלת חשבונות במקצועה, טענה כי נפגעה בתחילת דצמבר 1983 בעינה השמאלית מפקק שהועף מבקבוק „סופס קולה" כשנגעה את המצרכים שקנתה במרכול במרכז הכרמל. בגלל הפגיעה בעינה נותרה נכה בשיעור של 25 אחוז לצמיתות.

עובדי אונ"ת"א נגד קיצוץ 8% משכרם

מאת חיים ביאור, סופר „דבר" לענייני עבודה

ההנהלה של אוניברסיטת תל־אביב מבקשת לקצץ בשכרם של 5,000 עובדיה בשיעור של שמונה אחוזים. בדרך זו היא מקווה למחוק כמחצית מגרעון האוניברסיטה. ועד עובדי האוניברסיטה דוחה את היוזמה לקצץ בשכר העובדים. בישיבה שקיים הוועד לפני ימים אחדים, בהשתתפות מזכיר הסתדרות הפקידים בתל־אביב אביגדור דרגוגר, הוחלט לגבש תוכנית אלטרנטיבית להבראת מצבו הכספי של המוסד.

על פי התוכנית שמציע הוועד, יפוטרו מאות עובדים זמניים ועובדים המועסקים בחוזים אישיים. במקביל יקוצצו „הוצאות ראוותניות של פקידים בכירים". הוועד טוען שאם יינקטו צעדים אלה, לא יהיה צורך בהקטנת השכר, כפי שדורשת ההנהלה. גורמים בהנהלה ציינו אמש כי הצעתו של ועד העובדים אינה מעשית. לדבריהם פיטורי העובדים הזמניים מהאוניברסיטה יחייב גיוס עובדים מקבלנים פרטיים לצורך ביצוע עבודות דחופות ובכך לא יושג החיסכון המבוקש.

• עיריית חיפה עומדת לפרסם בימים הקרובים מכרז בין־לאומי לסיפוק ה„כרמלית", הארכת קווי פעולתה ב־14 ק"מ והפעלתה. ראש העירייה, אריה גוראל, ששהה בחו"ל לרגל כינוס של יול"ה, ארגון בין־לאומי של ראשי ערים, סיפר עם שובו כי נציגי חברות בצרפת, בספרד ובגרמניה המערבית מגלים עניין בפרוייקט שעלותו נאמדת בעשרות מיליוני דולרים.

הטור השבועי

ביום א' השבוע ליווינו את משה ברעם לבית עולמים.

מתוך רגישות סוציאלית עמוקה הקדיש משה בכלל השנים האחרונות הרבה ממחשבתו, מרצו וזמנו לציבור הגימלאים. הוא השתתף בכל המאבקים הציבוריים של הסתדרות הגימלאים. אישיותו, מעמדו הציבורי והחברתי, יכולת השכנוע שלו הוסיפו משקל רב למערכות הגימלאים. לפני חצי שנה חגגנו את יום הולדתו ה־75.

בדברי הברכה והערכה של שרים, ראשי ההסתדרות והמפלגה, דברי שותפים לדרכו באו לידי ביטוי ההערצה והחיבה לה זכה משה בנבחרי העם ומשכבות עממיות רחבות. בדברי תשובתו סיכם פרקי חיים, העלה פרקי זכרון [illegible] תופעות שליליות בחיינו ודיבר על תכניות לעתיד. לפנינו היה אדם במלוא כושרו השכלי והגופני, ביכולת גרידה של ביטוי לא העלינו על הדעת שמסיבת יום ההולדת תהיה גם מפגש פרידה ממשה. מותו בטרם זמן הוא אבידה כבידה לעם לתנועת העבודה ולהסתדרות הגימלאים.

א.א.

בסניפים –

חולון –
ב־4 בדצמבר ש.ז. נערכה באולם „מופת" עצרת במלאת 100 שנה להולדת בן־גוריון. על האיש והמנהיג דיבר הח' יוסף אלמוגי נשיא ברית ראשונים. אהרן כהן סיפר על מסורותיה של ברית ראשונים. את דבר ההסתדרות הביא מישה רינת מזכיר מועצת הפועלים. בהדרכה צוות מעו"ד קראה פרקי מקרא מכתבי בן־גוריון. פתח והנחה עמנואל אהרוני.

תל־אביב –
במלוא מועדון הגימלאים הרצה מיקי ברזוהר על אגדת דוד בן־גוריון, במסגרת המפגשים החדשיים. צבי אל־פלג הרצה על ירדן ואש"פ.

חדרה –
סידרת הרצאות לגימלאיות חברות נעמ"ת מחדרה והסביבה במסגרת סקירת עתונות חפשית. בהשתתפות הח' ישראל שיזו נפתחה בראשית החדש. דברי פתיחה השמיעה מזכירת נעמ"ת – הח' פלכטמן.

מחוז חיפה –
ב־30 בנובמבר ש.ז. התקיימה מועצת מחוז בבנק הפועלים. יו"ר גימלאי חיפה הח' י. בלושטיין הציג את בעיות הגימלאים בשרותי הבנק. הח' משה צפריר סקר את פעילות הבנק והבטיח להתחשב בטענות, הח' קמחי הסביר את מכלול התנהגות הבנקים.

קרית־מוצקין –
לאחר הפגרה הגדולה פעילות ענפה. חודש המכללה בימי שני וחמישי לאחר הצהרים. נתבגן טיולים מסובסדים.

קרית־חיים –
ב־1 בדצמבר התקיימה אספה בהשתתפות יו"ר המחוז שסקר את פעילות הסתדרות הגימלאים שנת בן־גוריון וציון 66 שנה להסתדרות. הנחתה הח' מזל אופיר.

תקון טעות –
בדברי א. אברהמוביץ בטור השבועי בשבוע שעבר, נפלה טעות בהדפסה. וצריך להיות – שהמכבם בין המעסיקים והעובדים היה כי המעסיקים [illegible].

אמצעי־שכנוע של הרמטכ"ל: היתר לרעיית הקצין לבקרו בשטח

מאת שמעון וייס, סופר „דבר" בצפון

סגן רז רן משרת כקצין ביחידת הקישור של צה"ל בדרום־לבנון. בימים אלה הוא מתלבט אם להתחתם למספר שנים נוספות בצבא הקבע, כפי שלוחצים עליו מפקדיו או להיענות לתביעת בני משפחתו ולהשתלב בחיים האזרחיים. רעייתו, טל, אף כתבה מכתב לרמטכ"ל, רב־אלוף משה לוי, ובו הסבירה מדוע היא מבקשת מבעלה לסיים את שירותו. „כל העומס על המשפחה וגידול הילדים נופל עלי ואינני יכולה יותר", כתבה בין השאר. בסוף מכתבה ביקשה מהרמטכ"ל לאפשר לה לבקר את בעלה במקום שירותו בצפון.

מה רבה היתה הפתעתו של סגן רן כאשר באחד מימי השבוע שעבר נחת מסוק בבסיס בו הוא משרת ומתוכו יצאו בזה אחר זה הרמטכ"ל, אלוף פיקוד הצפון יוסי פלד וטל, רעייתו של הקצין. משך יום שלם שהתה טל במחיצת בעלה. קיבלה הסברים על עבודתו ועל התנאים בהם הוא משרת והשתכנעה לבסוף בנחיצותו לצבא. בשובה הביתה, במהלך הטיסה, אמרה טל לרמטכ"ל כי עכשיו היא מבינה טוב יותר את תפקיד בעלה וחשיבותו למערכת ומשום כך תעשה מאמץ משפחתי גדול יותר ותאפשר לבעלה לחתום לשנים נוספות בצבא הקבע.

את הרעיון לאפשר לרעיה לבקר את בעלה, הגה משה לוי עצמו לאחר שקיבל את המכתב הנזכר.

ביהמ"ש: בלס טיפל באמו של יצחק ברמן כמו באמו; לא הוציא ממנה רכוש במרמה

(עו) – איש העסקים דוד בלס יצא זכאי מתביעה אזרחית שהוגשה נגדו בשעתו, בטענה כאילו הוציא במרמה מאשה קשישה שתי דירות, כספים רבים ודברי ערך נוספים.

התביעה הוגשה בשנת 1982 לבית המשפט המחוזי בתל־אביב, מטעם עזבון הרבנית לאה ברמן, (אמו החורגת של השר לשעבר יצחק ברמן), אשר מתה כשנה לאחר פתיחת המשפט, אותו המשיך אחיה יהושע פילוביץ'.

בכתב־התביעה נטען, כי בלס הוציא במשך חמש שנים לפני 1982 במרמה ובמעשים לא כשרים נכסים וכן שתי דירות: ברחובות ובירושלים.

במהלך המשפט התברר, כי לאה ברמן היתה נשואה לרב יעקב ברמן, אביו של ח"כ לשעבר ברמן. בעלה מת ב־1974 ואז נותרה האשה בודדה.

באותן שנים הכירה לאה ברמן את בלס, דרך אשתו איזבל, שהיא קרובת משפחתה. ב־1974, נטען על ידי התביעה, נתנה לאה ברמן לאיזבל טבעת יהלום וכן [illegible] עתיק, והיחסים ביניהן התהדקו מאד.

בלס, באמצעות סניגורו עו"ד דן כהן, טען במשפט, כי לאה ברמן התייחסה אליו כאל בנה, בהיותה אז בודדה וזנוחה מצד משפחתה. כן טען שבלס דאג לה באותן שנים לכל מחסורה וטיפל בה במסירות.

כן העידו במשפט שלושה עורכי־דין כי ב־1978 באה לאה ברמן אל בלס וביקשה להעביר אליו את דירתה בירושלים בראותה אותו כבן מסור. „היא ממש לחצה עלי לקבל את הדירה", סיפר בלס. ב־1980 העבירה לרשותו את דירתה ברחובות.

כאמור לאחר מות המנוחה נטל אחיה את ניהול המשפט, באמצעות עו"ד נחמן גולדברג. האח טען במשפט כי בלס „בישל" את אחותו והשפיע עליה בדרכים פסולות בצורת מעין „כישוף" ודרכים דומות שתעביר אליו את הדירות והרכוש, כולל כספים רבים. פייטלוביץ' מת לפני כשנה ואת המשפט המשיכו לנהל מנהלי עזבונה של לאה ברמן.

השופטת שולמית ולנשטיין, סגנית נשיאת בית המשפט המחוזי, קבעה בפסק הדין, כי לא מצאה כאילו פעלה לאה ברמן מתוך חולשה שכלית, או שהיתה השפעה בלתי־הוגנת מצד בלס, שגרמה את העברת הדירות והרכוש. מאידך הוכח ללא ספק כי בלס טיפל בקשישה כמו באמו. השופטת מאמינה כי גם את הכספים הרבים, מאות אלפי לירות לפני כ־10 שנים, וכן את טבעת היהלומים, קיבל בלס בדרכים כשרות לחלוטין.

השופטת דחתה, איפוא, את התביעה וחייבה את העזבון לשלם לבלס הוצאות משפט, כולל הפרשי הצמדה ושכר טירחת עורך־דין.

ארנס רוצה „טיפול אישי" בדרוזים ובצ'רקסים

מאת יוסי ליבוביץ' סופר „דבר" בגליל המערבי

„כשר בממשלת ישראל אני מצטער לקבוע שעדיין לא פרענו במלואו את החוב שאנחנו חבים לבני העדה הדרוזית. אני מתכוון להביא לאחת מישיבות הממשלה הקרובות את נושא השגת השוויון המלא בין המועצות הדרוזיות למועצות היהודיות" אמר השר משה ארנס, הממונה על הטיפול במגזר הדרוזי והערבי ליד משרד ראש הממשלה, בפגישה שקיים אתמול במלון „קרלטון" בנהריה עם נציגים מ־13 מועצות דרוזיות וצ'רקסיות בצפון.

השר ארנס ציין כי מ־1965 מטפלת ועדת מנכ"לים במגזר הדרוזי ואין בכוונתו לשנות נוהל זה. „אינני רוצה לתת יד לנסיגה במגזר זה. אני רוצה לטפל בדרוזים ובצ'רקסים באופן אישי כשר בממשלה ולדאוג לשילובם בחברה הישראלית כדי להביא לשוויון מלא בכל המישורים". לדבריו להלכה נהנים שני מגזרים אלה משוויון, אולם בפועל אין זה כך לפחות מבחינת מתן ההזדמנות השווה.

משתיל הידיעה הכוזבת במחשב של עיתון חוייב לסייע לחרשים

מאת יוסי ליבוביץ', סופר „דבר" בגליל המערבי

נשיא בית המשפט לנוער בחיפה, אהרון כלמר, חייב אתמול את בן ה־18 מאיזור חיפה, שפרץ למחשב של „ידיעות אחרונות" ושתל בו ידיעה כוזבת על מותו, לתרום את המחשב הביתי שלו על כל ציודו והתכנה למרכז החרשים הארצי. בן חייב אותו שבעת תופשתו מהצבא ימשיך להדריך את מעגל התוכנית השיקומית לחרשים ולדאוג להפעלה התקינה של המערכת האלקטרונית. נוסף על כך יהיה הנער בפיקוח קצין מבחן במשך שנתיים. הוא שוחרר בערבות עצמית של 1,000 שקל אולם ללא הרשעה וללא חיוב בדין.

הנער הואשם בשימוש בתחבולה במתקן „בזק", בהתחזות לאחר ובהדחה מחקירה. בכתב האישום נטען כי עשה כמה פעמים שימוש בתשכונות המחשב של חברת התשכל לאחר שניצל את קשריו עם עובד החברה שביקש את עזרתו בעבודה מסויימת. הוא האשם כי ב־10 במארס 1986 התחבר לחשבון המחשב של ד"ר אדוארדו בנדל מהפקולטה לפיסיקה בטכניון, ושלח על חשבונו של בנדל דואר אלקטרוני להוקר באוניברסיטת ברקלי בארה"ב. עוד האשם כי הציג עצמו כיוסי זילברמן, שם המוכר לאנשי תקשורת מחשבים בארה"ב.

בסעיף אחר נטען כי הנער הצליח להתקשר לרשת מחשבים בארה"ב, עלה על חשבון המחשב של יעקב אילון, כתב „ידיעות אחרונות" בניו יורק ובאמצעותו שלח ב־3 ביוני ידיעה כוזבת לעיתון. הוא כתב כי בוחהו לשעבר, ד"ר זאבי, הוא בעל חברת אלקטרוניקה בחיפה ידוע שוחד, ושניהם עומדים בראש רשת מבריחי סמים גדולה בארה"ב.

בגזר הדין כותב השופט מלמה: „בתחבולות מתוחכמות ומתוכננות היטב השתמש הנאשם מספר רב של פעמים במתקנים אלקטרוניים שונים להשגת מידע מדעי ואחר בארץ ובחו"ל וזאת תוך שימוש בחישוב אלקטרוני ובהכבנות של מתקני 'בזק', הטכניון ובכביש אחים". יחד עם זאת כתב השופט כי אינו יכול להתעלם ממצוקתו של הנער שהודה בבעקים, בעקבות פרסום הידיעה שהתגלגל ב„ידיעות אחרונות". לדבריו הוא חבריו פנו לבוכרית בית הספר, סיפרו את אשר אירע בך שכיחתם נתגלגלה כל מערכת העברות שפשע בכתב האישום. „מדובר בעבירות יוצאות דופן וחמורות לכשעצמן, אך נסיבותיהן היו ללא ספק ילדותיות ולא תאמו את דרכיהם של עבריינים המתכוונים מלכתחילה לביצוע העבירה. הצעיר בא על עונשו בעצם העונש שנגרם לו ולמשפחתו כתוצאה מפרסום הפרשה", כתב השופט.

פפושדו נדהם: שריר לא ידע על מצבם החמור של המלונות

(עו). – בקריאה נרגשת לשר התיירות, אברהם שריר, להתמסר לענף הנאבק בקשיים חמורים ביותר – יצאו אתמול ראשי התאחדות המלונות במסיבת עיתונאים שנערכה ב„בית סוקולוב" בתל־אביב.

יו"ר הנהלת ההתאחדות, אלי פפושדו, אמר כי נדהם להיווכח שהשר הטרוד בפרשת נקש בהיותו גם שר המשפטים – לא ידע כלל על המצב החמור המאיים על קיומם של 64 מתוך 300 בתי־מלון בארץ. הדובר סיפר כי ועד המייצג את מלונאי ירושלים הנתונים במצוקה נפגש (שלשום) עם השר וכאשר תיאר בפניו את המצב, הגיב שריר: „לא ידעתי שהבעיה כה חמורה".

פפושדו הוסיף: „מדובר כאן בשר הממונה על הענף. איך לו כלכלנים ומנכ"ל המוסרים לו מידע על הנעשה בבתי המלון?".

המלונאים, המתכנסים לועידתם השנתית מחר, דורשים מהממשלה להקים מייד קרן בסך 25 מיליון דולר כדי לסייע במענקים לבתי המלון שנקלעו לקשיים.

נשיא ההתאחדות, מוריס קטסו, האשים את הממשלה ומדיניותה וכן את הטרור הבינלאומי במשבר, שהביא את הענף לסף התמוטטות מוחלטת.

ועדת חירום של שישה חברים, שנפגשה שלשום עם שריר, תגבש בימים אלה את ההמלצות שיובאו בפני הועידה, ובהן איום לסגור את בתי המלון בחג המולד, מסר קטסו.

„בתי המלון נשארו ללא כסף לשלם משכורות, חשמל ומס הכנסה", אמר נשיא ההתאחדות, „ובמקום שאלה יסברו אותנו, מוטב שנסגור בעצמנו". לדבריו הכנסת המלונות נשחקה בשנה האחרונה ב־30 אחוז כתוצאה מהקפאת שער הדולר לעומת עליה מתמדת בעלויות התפעול. „אם לא יבואו לקראתנו, הפעם לא מדובר בהלוואות כי אם במענקים, הרי שכמעט הגענו לסוף הדרך", ציין קטסו.

הדוברים הטעימו שאפילו באילת, עם תפוסה של 80 – 90 אחוז אך ברמת מחירים שנקבעה לפני יותר משנה והוקפאה – לא הצליחו בתי מלון לרשום רווח כלשהו. פעולות הייעול והצמצום שנעשו בסופו של ברמת השירות, אמרו.

לדעת ראשי ההתאחדות, יש כיום עודף של בתי מלון בארץ ואין להוסיף ולבנות.

מאז יוני 1985 ועד ספטמבר 1986 חל פיחות של 31 אחוז בשער החליפין של השקל החדש לעומת הדולר, בעוד שהוצאות המלונות התייקרו בתקופה זו ב־54 אחוז והמדד עלה ב־63 אחוז.

הצעירה עם בנה היתה בין 70 המשפחות מדרום־אפריקה השוקלות עליה, שהגיעו שלשום לייקור (צילום: מ. דקל)

„רבים מצעירי הגולן חשים שבזבזו את מיטב שנותיהם"

מאת שמעון וייס, סופר „דבר" בצפון

מספר הפניות לתחנה לטיפול במשפחה ברמת הגולן הוכפל בשנה האחרונה על רקע המשבר הכלכלי הקשה הפוקד את ישובי האיזור ולדברי רחל לב, מנהלת התחנה, מדובר באוכלוסיה הנמצאת במשבר קשה. הפניות לסיוע של התחנה מגיעות ממשפחות בישובים עירוניים, מושבים וקיבוצים.

לדבריה פניות רבות הן בתחום הזוגי והמשפחתי והן התעוררו כתוצאה מהלחץ הכלכלי הקשה ותחושת חוסר האונים והתסכול שבהתמודדות עם לחץ זה. רבים מהתושבים הצעירים בגולן חשים כי בזבזו את מיטב שנותיהם על בניית עתיד כלכלי יציב ועתה מתברר שהכל בשלב של התפוררות. רבים מהפונים חשים רגשי אשם ומאשימים גם את בני ובנות זוגם וזו הסיבה למשברים הרבים בתחום הנישואים הפוקדים זוגות צעירים בגולן, בעיקר בהתיישבות המושבית.

לדעתה, יש לאפשר להביא בישובים לפתח אמצעי בילוי משותפים ולהביא שוב ללכיד חברתי ולאפשרות של תמיכה חברתית ביחיד. לב ממליצה לישובים ולתושבים להגביר את הרגשת האמון במנהיגות המקומית ולבנות מנהיגות אזורית יוזמת ופעילה. אשר לתחום המשפחתי, ממליצה לב להגביר פעילויות קבוצתיות בנושאים של חיי משפחה ותקשורת בין־אישית.

תחרות כדורגל בעכו לחיזוק הדו־קיום

מאת יוסי ליבוביץ, סופר „דבר" בגליל המערבי

במגמה לחזק את הדו־קיום בין יהודים לערבים בעכו נערך אתמול משחק כדורגל לנערים בין נציגי תנועת „ניצני שלום" בעיר לבין קבוצה מבית־הספר היסודי „עמל" בעיר. המשחק, שנערך ביוזמת תנועת „ניצני שלום" (פרוייקט ואן ליר) והסתדרות המורים בעכו, נערך בעקבות האירועים האחרונים שפקדו את העיר. במקרה אחד הושחתה כיתת לימוד בבית הספר „עמל" על ידי גורמים קיצוניים ובמקרה אחר נקרע דגל הלאום בעיר העתיקה וארבעה צעירים ערבים תושבי העיר, עשו עליו את צרכיהם.

קריאה לביטול צנזורה על מחזות

(עש"ת) – רינה דותן, שעמדה בראש תת־ועדה שהכינה את פרק התרבות והאמנות לקראת ועידת מפלגת העבודה, פנתה אתמול בתביעה למזכ"ל מפלגת העבודה, ח"כ עוזי ברעם, כי המפלגה ושליחיה בממשלה ידאגו ליישום ההחלטה שהתקבלה בועידת המפלגה בנושא ביטול הצנזורה על מחזות. בהחלטה נאמר: „המפלגה תפעל לביטול הצנזורה על מחזות מתוך הבנה שאמות המידה למחזות הרפרטואר יקבעו על ידי ההנהלות האמנותיות של התיאטרונים ומוסדות התרבות וכי הן יבטיחו שמופעים לא יפגעו בחוקי המדינה". ייבדק הצורך להשלמת החקיקה המבטיחה שלא ייפגעו הערכים הבסיסיים של פרטים וקבוצות בחברה.

עובדי חב' הדלק מוזהרים מהחרפה

מאת יוסף מרבלסקי, סופר „דבר"

1,300 עובדי חברות הדלק ינקטו צעדי מחאה בתפנים אם שר האוצר והאנרגיה ונציגים של גורמים אחרים לא יקבלו לשיחות הבהרה את נציגי העובדים – מסרה אתמול עדה רפאלי, יו"ר ועד העובדים בחברת „פז", אחרי שעובדי כל חברות הדלק הפסיקו אתמול בשעות 4 – 9 בבוקר את אספקת הדלק ללקוחות במחאה על הרפורמה שמציע משרד האנרגיה בענף הנפט.

הוועדה טענה שביצוע הרפורמה, העומדת להיכנס לתוקף בראשית ינואר, יסכן את פרנסתם של העובדים.

בית כור
אבל על פטירתו של
משה ברעם ז"ל
ממנהיגי תנועת העבודה
ומביע תנחומים
לעוזי ברעם ולמשפחה האבלה

בית נעמת
אבל על מותו של
משה ברעם ז"ל
ומשתתף בצער המשפחה
מאשה לובלסקי
מזכ"ל נעמת

לגרציה ולעוזי ברעם
אתכם באבלכם הכבד במותו של
משה ברעם ז"ל
היקר באדם
יהודה ברנע [illegible]

ליטוש
ווקס (יותר טוב מפוליש)
לקירות שיש
רצפות ומדרגות
הביצוע ע"י הורדת השכבה העליון הבלוי של החומר.
התוצאה הינה כמו חדש!
סער מבלטים בע"מ – רחוב שינקין 3
ת"א מיקוד 65231 – טלפון 03-281648

בס' כסלו תשמ"ז 11.12.86
יום השלושים לפטירתו של
עמו (עמנואל) ארד ז"ל
נעלה לקברו בשעה 15.30
בשעה 21.30 תהיה אזכרה בחדר האוכל
המשפחה
ובית חולתה

להברנו יוסף פישר
אתך באבלך במות
אמך ז"ל
בנק הפועלים בע"מ
סניף חדרה
ההנהלה והעובדים

AEG 500 וואט
זו המקדחה עבורך!

SBE 500 RLS
אלקטרונית שמאל+ימין.
שתי מהירויות.
הספק: 500 ואט
כושר
קידוח: 15 מ"מ בבטון.
16 מ"מ באבן.
25 מ"מ בעץ.
10 מ"מ בברזל.
תפסנית 13 מ"מ.
ואל תשכח לקחת ידית
אחיזה+מד עומק חינם.
AEG אחת ולתמיד.
להשיג בחנויות לכלי עבודה